"Sok minden elmúlt; de Krisztus él... A hit és az ima ereje veretlen...megtisztuló Magyarország, Pannonia Sacra, jöjj és váltsd meg a bűnös Magyarországot."
(Mindszenty)

A
Pannonia Sacra
Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Pedagógiai Programja

2025.

Jóváhagyta:

Budapest, 2025. augusztus 29.

.....
fenntartó
EKIF főigazgató

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETŐ 7
1. A pedagógiai program célja, feladata 7
2. Jogszabályi háttér 7
2.1.A pedagógiai program érvényességi ideje 7
3. Az intézmény története 7
3.1. Az óvoda története 7
3.2. Az iskola története 8
II. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 10
1. Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései 10
1.1. Bevezetés 10
1.2. Küldetésünk 11
1.3. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei 11
1.4. Katolikus gyermekképünk 11
1.5. Katolikus óvodaképünk 12
2. A katolikus óvodai nevelés feladatai 12
2.1. A hitre nevelés erősítése 13
2.2. Az egészséges életmód alakítása 13
2.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés 17
2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása 20
3. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei 23
3.1. Személyi feltételek 23
3.2. Tárgyi feltételek 23
3.3. Az óvodai élet megszervezése 23
3.4. Az óvodai csoportok napirendje 24
3.5. A tevékenységek szervezeti formái a projekt módszer alapján 26
4. Az óvoda kapcsolatai 26
5. A katolikus óvodai élet tevékenységi formái, az óvodapedagógus feladatai 28
5.1. Hitre nevelés 28
5.2. A játék 32
5.3. Verselés, mesélés 36
5.4. Ének, zene, népi játék, tánc 39
5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka 42
5.6. Mindennapos mozgás 44
A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők: 44
a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység, ... 44
b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés, ... 44
c) szervezett mozgásos tevékenység 44
5.7. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal 48
5.8. Munka jellegű tevékenységek 51
5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás 54
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére 56
7. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek 58
7.1. Gyermekvédelem 58
7.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 59
7.3. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, fejlesztése 60

III. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA 62
1. Küldetésnyilatkozat 62
2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei 63
2.1 Az iskola 63
2.2. Család – egyház - iskola 63
2.3. Keresztény értékek 63
2.4. Egységes közegben 64
3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai 71
4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai 71
5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai 72
5.1. Eszközök: a kultúra 72
5.2. Egyházi és népi hagyományok 73
5.3. Tudomány 73
5.4. Testi nevelés, sport 74
5.5. A délutáni foglalkozások 74
5.6. Eljárások 74
IV. A SZEMÉLYISÉG-ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK 76
1. A tanítási óra 76
2. Hit- és vallásoktatás 77
3. A tanítási órán kívüli tevékenységek 77
3.1. Hagyományőrző tevékenységek, az iskola hagyományai, vallási élete, ünnepei 77
3.2. Ünnepeink 78
3.3. Napközi otthon, tanulószoba 79
3.4. Diákétkeztetés 79
3.5. Iskolai sportkör 79
3.6. Szakkörök 79
3.7. Tanulmányi kirándulások 80
3.8. Osztálykirándulások 80
3.9. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás 81
3.10. Szabadidős foglalkozások 81
3.11. Versenyek, vetélkedő, kiállítások, bemutatók 81
3.12. Iskolai könyvtár 81
3.13. Erdei iskola 81
3.14. Táborok 81
4. Tanításon kívüli programok 82
4.2. Diákoknak szülőkkel, tanárokkal közösen 82
4.3. Szülőknek 83
V. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS 84
1. Alapelve, célja 84
2. Területei 84
3. Az egészségnevelés színterei 84
4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok 85
5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 85
VI. A HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI 86
1. Pedagógus 86
2. Az osztályfőnöki munka 87

VII. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG 89
1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása 89
2. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók iskolai fejlesztésének elvei 89
3. A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének elvei 89
4. A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei 90
5. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése 90
6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység 90
7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok 90
8. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek 91
9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység 92
VIII. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATÁBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSI RENDJE ÉS A DÖK MŰKÖDÉSE 95
IX. KAPCSOLATTARTÁS A TANULÓKKAL, SZÜLŐKKEL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL 97
1. A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái: 97
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái: 97
3. Külső kapcsolatok 99
X. A TANULMÁNYI VIZSGÁK ÉS SZABÁLYAIK 100
1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 100
2. Az értékelés rendje 100
2.1. Osztályozóvizsga 100
2.2. Különbözeti vizsga 101
2.3. Javítóvizsga 101
3. A vizsgatárgyak részei és követelményei 101
XI. AZ INTÉZMÉNYBE TÖRTÉNŐ FELVÉTEL, ÁTVÉTEL SZABÁLYAI 102
1.Az intézménybe történő felvétel feltételei 102
2. Az első osztályosok beiskolázása 102
3. Átvétel más intézményből 103
XII. A KÖNYVTÁR PEDAGÓGIAI PROGRAMJA 104
1. Az iskolai könyvtár szerepe 104
2. Iskolai könyvtárunk könyvtár-pedagógiai céljai: 105
3. A kitűzött célokkal kapcsolatos legfontosabb feladatok: 106
4. A tantestület tagjainak feladatai 106
5. Oktatási feladatok 107
6. Könyvtárhasználati tanterv 109
XIII. AZ ISKOLA HELYI TANTERVE 113
1. A választott kerettanterv megnevezése 113
2. A választott kerettanterv feletti óraszámok 114
3. A választott kerettanterv típusa 114
4. A helyi tanterv bevezetése 115

5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei 116
6. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása..... 116
7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja 118
8. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai 118
9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja..... 119
9.1. Az ellenőrzés módjai 120
9.2. Az értékelés módjai 120
9.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei..... 123
10. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározásának elvei, korlátai 124
11. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítése 125
12. A tanuló jutalmazása, büntetése 128
13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei 129
14. Az iskola egészségnevelési elvei 130
15. Az iskola környezeti nevelési elvei 132
16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 133
XIV. ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 135
XV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 136
Legitimációs záradék..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

„Ez a szolgálat a legmagasztosabb, hiszen a test és lélek együttes üdvözítésének szenteli magát.
A legnemesebb, minthogy az őrzőangyalok által végzett isteni és angyali munkába segítőkként az embereket is bevonja.
Ez a szolgálat a legszükségesebb, minthogy a rossz szokások és a bűn uralma tartja rabságban a neveletlen gyermekeket.
A legtermészetesebb minden ember számára, akik természetszerűleg szeretik, ha gyermekeik jól neveltek.
A legörömtelibb annak számára, aki hivatva lesz arra, hogy ebben a szőlőskertben dolgozzék, és ily nagy aratásban munkálkodjék.”

Kalazanci Szent József: Memoriale

I.
BEVEZETŐ

1. A pedagógiai program célja, feladata

Az intézmény nevelő- és oktató munkáját pedagógiai programja határozza meg, amely nyilvános. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó hagyja jóvá.

2. Jogszabályi háttér

A pedagógiai program tartalmát a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény, az 5/2020. (I. 31.) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló Korm. rendelt, a 20/2012. (VIII. 31.) a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló EMMI rendelet, és az 51/2012. EMMI rendelet szabályozza.

2.1.A pedagógiai program érvényességi ideje

- Az intézmény 2025. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.

3. Az intézmény története

Az intézmény neve
A *Pannonia Sacra* Mindszenty bíboros veszprémi püspöki jelmondata. Az Árpád-házi királynék városából magyar földre kisugárzó életszentséget, Szent Margit ártatlan, hazának szentelt áldozatát hirdeti. Amint iskolánk ars poétikájában megfogalmaztuk, Pannonia Sacra csillagai ma is felragyognak, egyre többen, ma Boldog Apor Vilmos, Boldog Batthyány-Strattmann László, Boldog Salkaházi Sára, Boldog Dr. Meszleny Zoltán püspök, Boldog Sándor István,holnap Mindszenty bíboros és még sokan. Ezeket az eszményeket állítjuk nevünkben diákjaink, az őket nevelő családok és nevelőink közössége elé.

Örökségünk
Szent örökségünk tehát katolikus keresztény hitünk örömhírének hirdetése, az Egyház tanításának hű őrzése, Szent István népének, hagyományainak tisztelete.

3.1. Az óvoda története

Az óvoda Budapest XII. kerületében az Istenhegyi Szent László plébánia területén Kocsis István Plébános atya kezdeményezésére. Az atya célja az volt, hogy a plébánia területén élő kisgyermekes családok élő kapcsolatba kerüljenek a plébániával. A plébániai közösség támogatta az elképzelést. Az építkezés két évet vett igénybe. Az óvoda 2021. szeptember 1-jén nyitja meg kapuit az óvodások előtt.

3.1.1. Az óvoda szerkezete

Az óvodában három csoportban foglalkozunk a gyermekekkel. A z óvodapedagógusok munkáját három dajka segíti. A konyhai feladatokat és a technikai rendszerek felügyeletét és kezelését egy – egy munkatárs látja el.

3.2. Az iskola története

Iskolánk 1997. augusztus 29-e óta Budapest XII. kerületének egyházmegyei fenntartású iskolája, amely a városmajori Jézus Szíve Plébániához kötődik. Ezen a napon hetedik tanévét nyitotta meg az addig önkormányzati alapítású és fenntartású intézmény.
Megnyitása előtt 1990-ben a szülők igényének szervezett kinyilvánítására alakult meg a mintegy 600 tagú Miasszonyunk Katolikus Iskolaegyesület, melynek célja katolikus iskola indítása volt a Sas-hegyi Notre Dame de Sion szerzetesrend volt épületében. Vesztes iskolaháború és az egyházi ingatlanok visszaigénylésének szabályozása után az önkormányzat először az Alkotás utca 45. sz. alatti bölcsődét alakította át „vallásos nevelést biztosító" iskola céljára, majd miután azt „kinőttük", az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye által visszaigényelt Diana utcai iskolaépületet elcserélve, a Csaba utcába, jelenlegi helyére költöztette az intézményt.

Az épület eredetileg árvaház céljára épült Mayer Ferenc honvédtábornok nagylelkű adományából. 1953-tól 1995-ig német tagozatos általános iskola működött benne.
Az önkormányzati években a kerületben működő plébániák a fenntartás későbbi átvállalásáról nyilatkoztak.
Az iskola katolikus szellemiségének biztosítását, erkölcsi támogatását, lelkipásztori vezetését a Piarista Rendtartomány vállalta.

A Pannonia Sacra Iskola egyik feladatának tekintette, hogy a katolikus nevelés értékét mutassa föl akkor, amikor még Budán nem működött katolikus általános iskola.

Az iskola arculatát meghatározza a vallásos és a hangsúlyos zenei nevelés, a nemzeti hagyományok iránti elkötelezettség. Ez utóbbi célból tanítunk a többi között furulyát az énekórákon, néptáncot a testnevelésórák, kézművességet a technika keretében. Az iskola külső megjelenését is ezek szolgálatába állítjuk.

Szülői közösségének rétegződése megfelel a XII. kerületi arányoknak. Elsősorban értelmiségi, régi polgári családok keresték meg iskolánkat, akik az igényes erkölcsi-vallási nevelésen túl az oktatás jó minőségét is elvárják. Sokszínű nevelésről és oktatásról kellett tehát gondoskodnunk, de úgy, hogy a divatos igényeknek ellen tudjunk állni.

3.2.1. Az iskola szerkezete

A növendékek

Iskolánkban általában 16–19 tanulócsoport tanul évfolyamonként kettő, három esetleg egy osztályban.
Az 5–8. osztályokból, időnként csak 1-1 marad a gimnáziumba távozók okozta létszámcsökkenés miatt. Az iskolában átlagban 385–420 gyerek tanul, az osztályonkénti átlaglétszám 25 körül alakul. 10 tanítás utáni csoportot működtetünk, amelyből az egyik tanulószoba.

A nevelőtestület

Az alsó tagozaton 8-10 tanító nevel 8-10 napközis nevelővel. Hozzájuk csatlakoznak a felső tagozatos tanárok 17-20 fővel. A fejlesztőpedagógia feladatokat fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógypedagógus, iskolapszichológus látja el. Az igazgató munkáját egy igazgató-helyettes segíti.

Oktatást segítő dolgozók

A gazdasági feladatokat a gazdasági vezető látja el a gazdasági ügyintéző segítségével. Az ügyviteli feladatokat az iskolatitkár, a pedagógiai kisegítő feladatokat a pedagógiai asszisztens, rendszergazda végzi.
Technikai munkatársak: a gondnok, a takarítók, a konyhai kisegítők, a portások.

II.
AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA[1]

1. Az óvoda nevelési alapelvei, értékei, célkitűzései

1.1. Bevezetés

Nevelni annyit jelent, mint segíteni a gyermeket abban, hogy kifejlődjön benne az „ember”, hogy kiteljesedjen személyisége. Minden gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a gondoskodás és különleges védelem illeti meg. A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, a nevelésben az óvoda kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet játszik.
A keresztény kinyilatkoztatás szerint az ember Isten képmása: így a keresztény önmegvalósítás azt jelenti, hogy Krisztusban élünk másokért. Ehhez a keresztény nevelés adja a legfontosabb segítséget, mert megismerteti az embert önmaga legbenső lényével és felvértezi azokkal az eszközökkel, amelyekkel céljához eljuthat.
A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevéssé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizációs munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul.
Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) példájából tapasztalja meg Isten szeretetét.
Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek.
Az óvodai nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik a gyermeket megillető alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával, az egyenlő hozzáférés biztosításával.
Óvodánk arculatát olyan nevelni tudó és akaró óvodapedagógusok határozzák meg, akiket összeköt a közös hit. Nevelésünk alapját közös élményeink, ünnepeink és személyes példánk adja. Olyan erkölcsi értékek felé nyitjuk ki a gyermekek szívét, keltjük fel érdeklődésüket, amelyekre később lehet építeni. Óvodánkban a szeretet, nemcsak mint érzelem, hanem mint életszentség van jelen. A krisztusi szeretet van jelen.
Nevelési évünket kezdő és záró, illetve havonta tartott szentmisével gazdagítjuk. Mindennapjainkat meghatározza a katolikus szellemiség: csendes percek, étkezésekhez kapcsolódó imák, ünnepekre történő lelki felkészülés, plébániával való kapcsolat.
Óvodánkban projekt módszerrel dolgozunk, ez a különböző témák komplex, játékból felépülő interaktív feldolgozásában valósul meg.
Sok programunk óvodán kívüli tevékenységeket foglal magába (autóbuszos kirándulás, közös családi programok, hajózás, séták, úszás, korcsolyázás, néphagyományok bemutatói…), melyek erősítik óvodai közösségünket.
Az egészséges táplálkozásra nagy hangsúlyt fektetünk. Az étkezés változatos, a konyha igény esetén biztosít speciális étkezést.

[1] Felhasznált irodalom: Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodapedagógiai programja

1.2. Küldetésünk

A gyermeknevelés igazi értelme az, hogy neveljük a gyermeket, gyarapítsuk őket testileg, lelkileg, hogy belenőjenek Isten szeretetébe.
A katolikus nevelési feladat több az emberségre, közösségi életre való nevelésnél. Nevelésünk célja a harmonikus személyiség kialakításán túl olyan irányt mutatni a gyermek számára, amihez élete minden szakaszában visszatérhet és meríthet belőle.
A katolikus óvoda missziós feladatot tölt be a nevelés és a tanulás megalapozása során. Óvodánk alapvető küldetése a krisztusi tanítás fényében az egészséges személyiség és a hit alapjainak megteremtése. A gyermek számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, melyre aztán ráépülhet a hit.
A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Óvodánk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják katolikus szellemiségét.

A katolikus óvoda céljait akkor éri el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja a katolikus küldetéstudat.

1.3. Az Egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyet maga Jézus Krisztus bízott rá.
Az óvodában is meglátja azt a különös eszközt, amely a teljes ember formálására irányul.
A gyerekeket segíteni kell az egyház tanításainak életkori sajátosságuknak megfelelő megismerésében és megélésében.
A katolikus óvoda része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén, sajátos módon részt vállal a katolikus életre nevelésben, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

1.4. Katolikus gyermekképünk

Pedagógiai alapelveinket a keresztény szemlélet hatja át. Az emberi személyiségből indulunk ki, abból a tényből, hogy az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.
A gyermek fejlődő személyiség. Fejlődését adottságai, az érés sajátos törvényszerűségei, környezete formálják, beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is - együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakozásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.
Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik. Biztosítja minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, önmagához képest fejlődjön, meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.
Személyiségük szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van:

- megismertetjük a gyermekeket a keresztény értékekkel,
- egészséges életmódjukat alakítjuk,
- környezettudatos magatartáshoz segítjük őket.

Gyermekképünket a család teljességében látjuk, ahol édesanya, édesapa, testvérek,

nagyszülők vannak jelen, ennek természetességét hangsúlyozzuk. Szülőkkel való kapcsolatunkat az azonos értékrend szerinti egységes elvek szerinti nevelés határozza meg.

1.5. Katolikus óvodaképünk

A katolikus óvoda a katolikus közoktatási rendszer legelső láncszeme. Itt szerezheti meg a gyermek egy életre a legalapvetőbb emberi ismereteket, magatartásformákat: a szereteten alapuló értékrendet, az odafigyelést és a rácsodálkozást Istentől kapott világunk nagyszerűségeire.
Óvodánk arculatában óvjuk azokat az értékeket, hagyományokat, amelyeket közösségünk az óvoda alapításakor megfogalmazott. Ilyenek pl. az évfordulós misék, a havonkénti gyermekmisék, a közös éneklések, a szentek életével való ismerkedés (dramatikus játékként való feldolgozásban is), az iskolai hagyományápoló programokban való részvétel, az évzáró közös mise a templomban a családokkal együtt, a Márton napi lampionos felvonulás, Szent Erzsébet Nap, Adventi kézműves foglalkozás Szent Miklós napján, Húsvétváró kézműves rendezvény, Svábhegyi pünkösd.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere személyi és tárgyi, valamint pedagógiai környezete biztosítja az óvodás korú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő. Eközben a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.
Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul a gyermekek környezettudatos magatartásának alakulásához.
Családias légkörben, katolikus lelkülettel várjuk a hozzánk érkező gyermekeket, akiket hívő óvodapedagógusok és dajkák vesznek körül szeretetükkel.

Óvodai nevelésünk célja, hogy elősegítsük az óvodások – és a kiemelt figyelmet igénylő óvodások-, sokoldalú, harmonikus fejlődését, személyiségük kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkor, az egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Alapelvnek tekintjük, hogy a gyermekeket elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze.
Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot adó derűs, szeretetteljes légkör megteremtéséről, a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról. Az óvodai nevelésben alkalmazott módszereket a gyermek személyiségéhez igazítjuk. Biztosítjuk a közösségben végezhető sokszínű tevékenységeket, különös tekintettel, a mással nem helyettesíthető játékot, melyeken keresztül az életkorukhoz és egyéni képességeikhez igazodó, megfelelő műveltségtartalmakat, értékeket közvetítjük.

2. A katolikus óvodai nevelés feladatai

Feladatunk a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, a különleges gondozást igénylő gyermekek odafigyelő, gondos ellátása. A sokszínű tevékenységek szervezésén keresztül a gyermekeknek életkoruknak megfelelő, testi, lelki és értelmi fejlődésükhöz szükséges feltételeket biztosítunk. Pedagógiai feladataink a gyermekek személyiségéhez igazodnak.

A katolikus óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi, lelki és értelmi fejlesztése. Ezen belül

- a hitre nevelés erősítése,
- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés,
- az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

2.1. A hitre nevelés erősítése

A katolikus óvodában a kisgyermekek hitre nevelésének elsődleges célja a családi keresztény nevelés támogatása, folytatása, a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.
Az óvodában a vallásos élményekkel a gyerekek vallásos érzelmeit ébresztgetjük, erősítjük. A gyerekek örömmel imádkozzanak minden nap, szívesen látogassanak el a templomba. A közös élmények, cselekvések kapcsán a csoport tagjai erősödjenek összetartozásukban.

Céljaink

- a katolikus embereszmény megalapozása,
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben,
- a gyermekek ismerjék meg a vallásos környezetet, legyen módjuk tapasztalatszerzésre, élménygyűjtésre, ezek közös feldolgozására,
- alakuljanak ki bennük az alapvető vallási fogalmak tartalmai, ismerjék és szeressék meg Jézust, életének főbb eseményeit, példabeszédeit, tanításait és általa a Mennyei Atyát és a Szentlelket,
- tapasztalják meg a katolikus hitéletet az óvodai élet során,
- ismerkedjenek meg a templomi közösséggel, tanulják meg a helyes keresztvetést, és kötött szövegű gyermekimákat,
- a Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése, jóság, szófogadás gyakorlása,
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség stb.).

2.2. Az egészséges életmód alakítása

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása az óvodás életkorban kiemelt jelentőségű. Feladatunk a gyermekek testi fejlődésének elősegítése.
Ezen belül:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése,
- a harmonikus, összerendezett mozgás, testi képességei fejlődésének elősegítése,
- a gyermek egészségének védelme, óvása, megőrzése, edzése,
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só és telítetlen zsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek

fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása,

- ❖ életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához;
- ❖ a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.
- ❖ a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása,
- ❖ megfelelő szakemberek bevonásával, a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki és értelmi nevelési feladatok ellátása.

A gondozás nevelő munkánk alaptevékenysége. Hozzájárul az egész személyiség átfogó fejlődéséhez. Az öröklött adottságokon kívül a környezeti hatások nagymértékben meghatározzák a gyermekek fejlődését. Ezért fokozottan hangsúlyos a gyermeket körülvevő felnőttek életmódja, életmintája, a derűs, vidám, barátságos, tevékeny légkör megteremtése. Gyermekeink testi-lelki egészségének, prevenciós és korrekciós nevelési feladatok ellátásának érdekében folyamatosan kapcsolatban állunk az óvodai nevelést segítő szakemberekkel (családsegítő szakemberei, orvos, védőnő, logopédus, pszichológus, stb.).

Az egészséges életmód szokásainak kialakítása csak a családdal összhangban lehet eredményes, ezért törekvéseinket a szülőkkel is megosztjuk, együttműködésüket kérve az egységes elvárások megteremtésében.

Az egészséges életmódra nevelés céljai

- ❖ az egészséges életvitelhez szükséges szokások kialakítása,
- ❖ az egészség megőrzésére, óvására, az egészséges állapot megbecsülésére nevelés,
- ❖ a gyermekek felkészítése a tágabb szociális környezet káros hatásainak kivédésére.

A gondozás és egészséges életmódra nevelés feladatai

Az egészséges, esztétikus, biztonságos óvodai környezet kialakítása

Az óvoda épületének használata során elsődleges szempont az egészséges és biztonságos környezet. A konyhában, a tálalás során a higiénia betartása, balesetek elkerülése.
Az óvoda helyiségeinek berendezésénél figyelembe vesszük a gyermekek testi adottságait (testmagasság, testsúly, teherbírás stb.), a biztonsági szempontokat (gyermekmagasságban elhelyezett tárgyak) és esztétikus megoldásokra törekszünk.

Óvodánkban esztétikus, harmóniát sugárzó, barátságos, természetes alapanyagú bútorokkal és berendezési tárgyakkal felszerelt csoportszobák veszik körül a gyermekeket. Jó minőségű, tartós játékokkal játszhatnak, azok ellenőrzésével és tisztántartásával előzzük meg a balesetveszélyt és a betegségeket. A játékeszközöket a gyermekek számára elérhető magasságban helyezzük el, így azok napi elrendezése rendszeretetre és az esztétikum iránti fogékonyságra nevelnek. Csoportszobáink és öltözőink világosak, berendezésükkel

kényelmes helyet biztosítunk mindenki számára. Csoportjainkban megfelelő szellőztetésre van lehetőség.

Valljuk, hogy az egészségnevelés csak szülői támogatással lehet eredményes, hiszen a gyermekek életmódbeli szokásaik nagy részét otthonról hozzák.
Az egészségnevelés sikerességét segíti elő pl.:

- a példaértékű életvitel közvetítése a család felé (higiénés szokások alakítása, egészségvédő példamutatás)
- a rugalmas napirendben lehetőség biztosítása a testi, lelki szükségleteik kielégítésére
- az integráció bevezetésével lehetőség nyílik kialakítani az igényt önmagukról és a másokról való gondoskodás iránt
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek segítése hátrányaik leküzdésében
- „az egészség érték" szemlélet megalapozása
- az egészség: a testi, szellemi és közösségi jólét állapota, mely egészségre való esélyt jelent mindenki számára.

A gondozási folyamatokhoz szükséges egyéb helyiségek:

- öltözők (jellel ellátott öltöző szekrények, családoknak szóló információs tábla),
- mosdók (jellel ellátott törölköző, fésű, fogmosó felszerelés, zuhanyozók),
- tornaterem (ablaküveg védelme, biztonságos, óvodáskorúak számára alkalmas mozgásfejlesztő eszközök és kézi szerek, csúszásgátlás, nagyméretű szabad hely a mozgáshoz, megfelelő sportszerek a mozgásformák fejlesztéséhez),
- az udvar sokféle, sokszínű lehetőséget biztosít a gyermekek számára. A kerti zuhany a melegben való felüdülést segíti. Az utcai forgalom elenyésző, így a zajtól és a légszennyezettségtől védve vagyunk. Udvarunk játékparkja korszerű, változatos, gondozása és bővítése folyamatos.

Egészségre nevelés, gondozás

A napirend helyes szervezésével segítjük az egészséges életritmus kialakítását:

- a napirend helyes összeállításakor figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait
- a rugalmas napirend keretén belül érvényesítjük a fokozatosság, folyamatosság, rendszeresség elvét.

Az egészséges életmódra nevelés tartalma

Egy-egy csoport gyermekeire vonatkozó egészségügyi szokás- és szabályrendszer megtervezésénél figyelembe vesszük a családból hozott szokásokat és a gyermekek egyéni sajátosságait. Így nevelési tervünk gondozási része egyénre szabott feladatokat is tartalmaz.

A növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele a táplálkozás.
Óvodánk az ételeket készen kapja, ezért csak a táplálék kiegészítése jelent számunkra kiemelt feladatot. A gyermekek vitaminszükségletét kielégítő nyers gyümölcsök és zöldségek minden nap kerülnek asztalunkra. Így válik gyermekeink számára a zöldség és a gyümölcs fogyasztása a természetes étkezési kultúra részévé.

Óvodásainkat arra neveljük, hogy a számukra ismeretlen ízvilágot is kóstolják meg. A diétás étkezést vagy speciális táplálkozást igénylő gyermekeket körültekintően és gondosan látjuk el.
Folyadék fogyasztására az egész nap folyamán lehetőséget biztosítunk.
A reggeli és a délutáni étkezés folyamatos, az ebéd elfogyasztása közösen történik. Kellő időt biztosítunk az étkezéshez, egyéni szükségletek figyelembe vételével.
A kulturált étkezéshez tartozik, hogy minden fogást külön tányéron tálalunk, ügyességüknek megfelelő evőeszközöket használunk.

Az időjárás változásaival szemben testünket a réteges ruházattal óvjuk és védjük. Egészségügyi szempontból az óvodában fontos a váltó-, ill. tartalékruha. A délutáni pihenéshez pizsamába öltöznek a gyermekek, ezzel is elősegítjük a nyugodt pihenésre való ráhangolódást. A szülők figyelmét felhívjuk az időjárásnak megfelelő öltözködésre az udvaron és az óvodán belül is.

A mozgás a gyermek természetes belső igénye, kielégítésére egész nap, időjárástól függetlenül, lehetőséget biztosítunk. Óvodásaink mozgásigénye egyénenként eltérő, változatos tevékenységek felkínálásával segítjük szükségletük megvalósítását. Szervezett, közös élményt nyújtó sétákra is elvisszük a gyermekeket. A megtett út hossza, a séta időtartama a gyermekek életkorához igazodik. Óvodásaink testi edzettségének, mozgáskoordinációjának fejlesztését változatos mozgásos tevékenységgel segítjük. Sok időt töltünk a szabadban, mert a jó levegő, a napfény erősítik a gyermekek szervezetét, segítenek a betegségmegelőzésben, fokozódik ellenálló képességük, könnyebben alkalmazkodnak az időjárás változásaihoz.

A pihenés, alvás a gyermekek testi, szellemi fejlődését szolgálja. Időtartama egyénenként eltéréseket mutathat. Feladatunk, hogy a nyugodt pihenés feltételeit (kényelmes fekvőhely, levegőcsere, mese, csend) biztosítsuk a gyermekek számára.

A testápolással védjük a gyermekek egészségét, elősegítjük rendszeres tisztálkodásukat, személyes higiéniai igényük kialakításának beépülését, és tisztaságigényük kialakítását. Az önkiszolgáláshoz szükséges készségek kialakítását nagymértékben segíti az óvodapedagógus és a dajka mintaadása.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A hatékony nevelőmunka érdekében megismerjük az óvodánkba kerülő gyermekek otthoni életritmusát, étkezési és egészségügyi szokásait. Személyes példamutatással és gyakoroltatással segítjük az egészséges életmódhoz szükséges készségek kialakítását. Figyelemmel kísérjük óvodásaink testi és lelki egészségének állapotát, együttműködünk a szülőkkel és az egészségügyi szakemberekkel a betegségek megelőzése érdekében és kiszűrésében.

A fejlődés várható eredménye

A gyermekek képesek önállóan tisztálkodni, öltözködni, rendezettek, ápoltak.
Önállóan, esztétikusan terítenek, kulturáltan étkeznek, az evőeszközöket rendeltetésszerűen használják. Belső igényükké válik környezetük rendjének helyreállítása.
A gyermekek képesek a személyi higiénés feladatok ellátására: önálló testápolásra, mosdó használatra, zsebkendő használatára, öltözködésre, vigyáznak a tisztálkodási eszközökre, helyükre teszik azokat.
Szokásukká válik a kulturált étkezés, az egészséges táplálkozás, önállóan döntik el, hogy mennyi ételt fogyasztanak, alkalmanként önállóan töltenek a kancsóból.

Ügyelnek a saját külsejükre.
Kialakul bennük a természetes és mesterséges környezet felfedezésének és védelmének igénye. Felismerik a környezetükben rejlő baleseti forrásokat, és képessé válnak annak elkerülésére.

2.3. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Érzelmi, erkölcsi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

Az óvodáskorú gyermek jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Érzésviláguk gazdag, nem korlátozzák őket a gátlások. Az érzelmeikből fakadó érdeklődés elősegíti a szellemi gazdagodásukat.
A személyiségen belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket érzelmi biztonság, állandó értékrend, otthonosság, derűs, szeretetteli légkör vegye körül.

Mindezért szükséges, hogy:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érjék,
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek közti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze,
- a társas kapcsolatok elősegítésével gyermekek biztonságérzetének, önbizalmának erősítése,
- megalapozzuk a pozitív személyiségjegyeket,
- a pedagógus engedjen teret a gyermek önkifejező törekvéseinek,
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- az óvodapedagógusok személyisége, magatartása mintát követő modell legyen a gyermekek számára, mely nagy felelősséget jelent mindannyiunknak.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés feladatai

- a gyermeket körülvevő kiegyensúlyozott, szeretetteljes, biztonságot adó, nyugodt, derűs légkör megteremtése, fenntartása,
- a gyermek örömhöz juttatása, mely a személyiség gazdagodását, érését, és kiteljesedését szolgálja,
- bizalomra, őszinteségre, szeretetre épülő pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot,
- az érzelmi nevelés segítse a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól,
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek.

Az érzelmi, erkölcsi nevelés tartalma

Az óvodai élet segíti a gyermek erkölcsi tulajdonságainak és akaratának fejlődését, szokás- és normarendszerének megalapozását. A gyermek elsajátítja az önfegyelmet, fegyelmet, udvariasságot, formálja igazságérzetét. Az esztétikai élményeken keresztül formálói vagyunk a gyermekek esztétikai értékítéletének, szép iránti igényének, a természetes anyagokhoz való kötődésének. Az intellektuális érzelmek (funkcióöröm, sikerélmény, önbizalom, a dicséret és a kudarc) megélésével segítjük az érdeklődés felkeltését, a tanulási vágy kialakulását.

Az erkölcsi és szociális érzelmeket közös célok, tevékenységek, élmények, útján formáljuk. Márton Nap, Szent Erzsébet Nap, Szent Margit Nap, Szent Miklós Nap, Advent, Karácsony, Nagyböjt, Húsvét, Pünkösd. „Zöld Jeles Napok”: Állatok Világnapja, Föld Napja, Víz Világnapja, Madarak és Fák Napja. Ezek során a gyermekek megtanulják önmaguk és a különbözőségek elfogadását, tiszteletét, megbecsülését a másokkal való törődés keresztényi kötelezettségét.

Nemzeti ünnepeink megünneplése, hagyományaink ápolása, a hazaszeretet, a szülőföldünkhöz való kötődés megalapozása fontos része az érzelmi és esztétikai nevelésünknek. A gyermek nyitottságára építünk, segítjük a szűkebb és tágabb környezete megismerésében, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhoz való kötődés alapja. Irányítjuk abban, hogy figyeljen fel a természetben és a körülötte megmutatkozó jóra és szépre, becsülje és óvja meg az értékeket.
Az egyházi és világi ünnepek megélése és átélése érzelmi életünket gazdagítja.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése példaértékű szerepet tölt be. Az óvodába kerülő gyermek számára nehéz a családtól való elválás. Az óvópedagógus szerető, gondoskodó, segítő társ kell, hogy legyen a gyermek számára a napi gondozási és egyéb tevékenységek során. Ehhez el kell nyernünk a gyermek bizalmát és szeretetét. Biztonságos légkört kell teremtenünk, ahol óvodásaink mindig számíthatnak megértésünkre, segítségünkre, vigasztalásunkra, és ha kell, védelmet találnak.
A szokások kialakításában következetesek vagyunk, hiszen azok betartása az állandóságot, a biztonság érzetét kelti a gyermekben.
Érzelmi megnyilvánulásainkban őszinteségre törekszünk, ezzel is példaértékű viselkedésmintát adva a gyermekeknek.
A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében együttműködünk a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A fejlődés várható eredménye

Az óvoda és a család szoros együttműködése, a biztonságot adó óvodai légkör, a tevékenységek gazdag tárháza, a közös élmények a gyermekek érzelmi életében meghatározó változást idéznek elő. A gyermekek érzelmi élete kiegyensúlyozottá válik, pozitív erkölcsi érzelmeik megerősödnek, érzelmeiket vállalják.

A közösségi nevelés

Az óvodapedagógusok személyisége, magatartása mintát követő modell a gyermekek számára, mely nagy felelősséget jelent mindannyiunk számára.

A közösségi nevelés célja és feladata

- szocializálódáshoz szükséges erkölcsi (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, tapintat, tolerancia, megbocsátás stb.), akarati tulajdonságok megalapozása (önállóság, önfegyelem, kitartás, feladattudat, szabálytudat),
- a gyermekek egymáshoz és a közösségi szokásokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodásának segítése, szokás- és normarendszerének megalapozása,
- a családban és az óvoda felnőtt közösségében keresztény, megbocsátó, elfogadó életminta vonzóvá tétele.

A társas kapcsolatok alakulásának színterei, tartalma

Az óvodánkba érkező gyermekek befogadása, beilleszkedésének segítése nagy türelmet, szerető odafigyelést és empátiát kíván minden óvodai dolgozótól.
Lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodapedagógusokkal, társaikkal és új környezetükkel. Beiratkozást követően és/vagy óvodába lépés előtt, egy délelőtt során együtt játszással, énekléssel, kézműveskedéssel színesítve bemutatjuk az óvodát, az óvodai életet. A csoportokkal kapcsolatos megbeszélések a szülői értekezleteken történnek. A beilleszkedést segíti az otthonról hozott kedves tárgy és az óvodapedagógusok személyes törődése (ölbeli mondókák, énekelgetések, mesélés, bábozás, stb.). Ebben az időszakban a dajkák is több időt töltenek a csoportokban.

Kiemelt pedagógiai feladatunknak tartjuk, hogy az első közös óvodai napunktól kezdődően érezzék meg a közösség összetartó, segítő, támogató erejét, melyet személyes példánk által közvetítünk a gyermekek és családjaik felé. Az óvodába lépéstől szeretetteljes, biztonságot árasztó, bizalmat sugárzó, segítséget nyújtó légkör fogadja a gyermekeket. Az óvodapedagógusok által kialakított környezet a gyermekek társas kapcsolatai által is folyamatosan alakulnak, fejlődnek, erősödnek.
Az év közben érkező gyermekek fogadásakor már a csoport tagjai is segítenek új társuk beilleszkedésében.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek társas kapcsolatai a közös tevékenységeken, közös élményeken keresztül formálódnak a mindennapi együttlét során. Az egymás mellett játszástól az együttjátszásig jutnak el az óvodapedagógus tapintatos, egyéni bánásmódot alkalmazó irányításával.
Az igazságos konfliktusmegoldás eleinte az óvodapedagógus feladata, de később a gyermekek önállóan is képesek lesznek békésen elrendezni problémás helyzeteiket, felhasználva a környezetükben látott megoldási módokat. Ezért is meghatározó, milyen személyes példát mutatunk az utánzással tanuló 3-7 éves korosztálynak.
Feladatunk, hogy a gyermekek biztonságérzetét mindig fenntartsuk. Állandó jelenlétünk és testi közelségünk, szóbeli ráhatásunk és megértő, elfogadó szeretetünk óvodásaink számára az érzelmi biztonságot jelentik. Tudatos nevelőmunkánkban a pozitív ráhatás és a dicséret módszerét alkalmazzuk.
A nehezebben szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló gyermekeket egyéni fejlesztéssel, illetve differenciált, számukra fejlesztő hatású játékokkal, eszközökkel segítjük. Ilyen esetekben a szülőkkel fokozottabb együttműködést alakítunk ki.
A hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos gyermekek segítését a gyermekvédelmi felelőssel együttműködve biztosítjuk.

A fejlődés várható eredménye

- A gyermek családi körülményeinek megismerése, a családdal kialakított személyes kapcsolat és az óvoda családias, derűs légköre hozzájárul az óvodába kerülő gyermek biztonságérzetének megteremtéséhez,
- a magát testileg, lelkileg biztonságban érző gyermek nyitott a társak, a közös élmények, a közös tevékenységek iránt, képesek a közösségben egy-egy társukkal vagy az egész csoporttal együttműködni,
- elfogadják, keresik mások (felnőttek és gyermekek) társaságát, együtt tudnak működni, kommunikálni velük,
- a csoportba érkező vendégeket, látogatókat szeretettel, nyitott lelkülettel fogadják,
- képesek mások és a másság elfogadására, alkalmazkodásra,
- kialakulnak bennük az alábbi érzelmi- akarati tulajdonságok:
  - feladatokban kitartás,
  - a megkezdett tevékenységek befejezése,
  - akadályok leküzdése,
  - kudarctűrés,
  - felkészülés az iskolai élet elfogadására,
- az óvodáskor végére a gyermekek megtapasztalják, átélik a keresztény megbocsátó és elfogadó életmintát.

2.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés

Célja és feladata

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés,
- önkifejezés, a gyermekek kommunikációra való ösztönzése, metakommunikáció fejlesztése,
- a beszédkedv felkeltése, kialakítása,
- a tapasztalatok, élmények verbális kifejezésére nevelés,
- az óvoda nevelőközösségének mintaadó beszédkultúrája,
- irodalmi élmény érdeklődésének felkeltése,
- az anyanyelvi nevelés által a gyermekek biztonságérzetének növelése, tájékozottságuk, ismeretük, tapasztalatuk gazdagítása,
- a magyar nyelv sajátos formáinak elsajátítása, gondolataik, érzéseik kifejezésének helyes közvetítése elősegítése, megfogalmazására való törekvés,
- a mesetudat alakítása, a nyelvi képességek differenciált fejlesztése,
  - a biztonságot nyújtó, meghitt, egymást elfogadó, megbecsülő oldott légkör megteremtése,
  - szókincsbővítéssel a választékos beszédkultúra megalapozása,
  - az óvodapedagógus attitűdjének része a gyermekek meghallgatása, a felmerülő kérdések megválaszolása.

Tartalma

Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósul. Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van.
Figyelmet fordítunk az anyanyelv ismeretére, szeretetére, a gyermek természetes beszédének kialakítására, a kommunikációs kedvének fenntartására, a gyermek meghallgatására. Motiváljuk a gyermekeket kérdések feltevésére, figyelünk a helyes válaszadásra.
Az óvodai nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára – mint életkori sajátosságra –, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítja a gyermeknek azokat a változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.
Beszélgetéseik során személyes kapcsolataik is alakulnak. Türelemmel és következetesen törekszünk az udvariasság, a beszédfegyelem megtartására, a hangerő szabályozására, a hangsúly, a tagolás, a szórend helyességére.
A gyermekek életkori és értelmi fejlettségére alapozva gyakran játszunk anyanyelvi játékokat. Ezek segítségével is fejlődik beszédkedvük, gazdagodik szókincsük, tisztábbá válik hangképzésük.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek nagy része sok időt tölt az óvodában, anyanyelvi kultúrájukat mégis a család alapozza meg. Fontosnak tartjuk a szülők figyelmét felhívni a beszélgetések, a mesélés hasznosságára, a kapcsolattartás e fontos eszközére.
Sokat beszélgetünk a gyermekekkel. Ez szorosabb, személyes kapcsolat kialakítását teszi lehetővé. Fejlesztjük beszédkultúrájukat, ügyelünk beszédük hangerejére, hangsúlyának, tagolásának, szórendjének helyességére.
A súlyosan beszédhibás gyermeket logopédushoz irányítjuk.
A beszédfegyelem kialakítása nehéz feladat, mert a gyermekek csak nehezen képesek késleltetni mondanivalójukat. Türelemmel, következetesen törekszünk az udvariasság szabályainak betartatására.

A fejlődés várható eredménye

- ❖ óvodásaink aktívan használják a tapasztalatok, beszélgetések során bővült szókincsüket,
- ❖ törekednek egymás türelmes és figyelmes meghallgatására,
- ❖ képességeikhez mérten tisztán, megfelelő hangerővel és hangsúlyozással beszélnek.

Az értelmi nevelés

Az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermek érzékszervein keresztül tapasztalja meg az őt körülvevő természeti- és társadalmi környezetet.
Tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítunk a gyermeknek változatos tevékenységet.
Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak fejlesztése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.
A gyermek érdeklődésének, kíváncsiságának fenntartása és tudatos kihasználása nevelőmunkánk fontos része.

Az értelmi nevelés feladata

- spontán és tervezetten szerzett tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, bővítése, a különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség) fejlesztése tevékenységeken keresztül,
- a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira és ismereteire építve biztosítsunk olyan változatos tevékenységeket, ösztönző környezetet, amely elősegíti valamennyi értelmi képességének, de különösen képzeletének és kreativitásának egyéni ütemű fejlődését,
- újabb ismeretek, újabb megoldások keresése,
- olyan tevékenységek, játékok kezdeményezése, biztosítása, amelyek építenek az óvodás korú gyermekek kíváncsiságára, megismerési vágyára,
- spontán szerzett tapasztalataiknak, ismereteiknek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása,
- az önálló alkotás és ellenőrzés élményének biztosítása a gyermekek egyéni fejlettségére, egyéni fejlődési ütemére, érésére, tapasztalataira építve sokszínű, változatos, kreativitást fejlesztő, eszközök használatával.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek fejlesztése érdekében szükséges az egyéni fejlesztés. A gyermekek önmagukhoz, adottságaikhoz, képességeikhez mérten fejlődnek.
Fontos a fejlődés folyamatos nyomon követése, az érzelmi ráhangolódás a tevékenységekre, pozitív erkölcsi, akarati tulajdonságok fejlesztése.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink nevelőmunkánk hatására sokoldalú, érdeklődő, az iskolai oktatás alapfeltételeinek megfelelni tudó gyermekekké válnak,
- a gyermekek képesek meglévő ismereteik alkalmazására, ok-okozati összefüggések felismerésére,
- gondolataikat, érzéseiket képesek összefüggően közvetíteni,
- megadott szempontok szerint önálló megfigyelések végeznek,
- azonosulnak a feladattal, belső igényükké válik a megoldásra törekvés, a problémamegoldó gondolkodás.

3. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei

3.1. Személyi feltételek

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekek számára.
A katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak keresztény értéket képviselve nyújtanak mintát munkájuk során.
Az óvodapedagógus és a nem pedagógus munkatársak összehangolt munkájukkal járulnak hozzá az óvodai nevelés eredményességéhez.

3.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai programunk megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.
Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezései oly módon vannak kialakítva, hogy szolgálják a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljenek változó testméreteiknek, biztosítsák egészségük megőrzését, fejlődését. Lehetővé teszik a mozgás- és játékigényük kielégítését. A gyermekeket harmóniát árasztó színekkel, formákkal, legtöbb esetben természetes anyagokkal vesszük körül.
A gyermekek által használt játékokat, eszközöket, számukra hozzáférhető módon és biztonságos körülmények között kerülnek elhelyezésre. A gyermekek óvodai életének színterei otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. Az óvodában a szülők fogadására is biztosított a megfelelő környezet.

3.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermekek tevékenységének megszervezését az óvodapedagógus látja el. A pedagógiai munka az éves, előzetesen jóváhagyott munkaterv alapján történik.
Az óvodai nevelést a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével, a jóváhagyott pedagógiai program alapján.
A tevékenységek tervezése a nevelési év elején történik, összeállításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkori sajátosságait. A tervezett témák feldolgozása játékos tevékenységek során történik, a gyermekek érdeklődését figyelembe véve. A sok ismétlés, és az egymásra épülő tevékenységek eredményei, és fejlesztő hatásai a gyermekek fejlődésében mutatkoznak meg. Az egyéni fejlődési, érési folyamatokat figyelembe véve, más-más lehet egy csoporton belül a hatás.

A gyermekek megismeréséről, fejlődéséről feljegyzéseket készítünk. Az egyéni fejlődés nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják, rendszerezve a tudatos nevelő munkát. A szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről szintén a feljegyzések, dokumentumok alapján történik. A dokumentumok tárolása, minden csoportszobában papír alapon, és a közös számítógépen elhelyezve, elektronikus formában történik.

Nevelő munkánk során a gondozás kiemelt szerepet kap a gyermekek önállóságának segítésében. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, építi kapcsolatait a gyermekekkel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést végző munkatársakkal. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőszavas mese és közösségi játékélmény biztosításával.

Napirendünket rugalmasság, folyamatosság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.
A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósítunk meg. Napirendünk igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez. A napirend, hetirend összeállításakor az óvodapedagógus minden esetben figyelembe veszi óvodánk szokásait és a gyermekek egyéni szükségleteit. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelésünk csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósul meg, és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben, a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz, fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.
A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki, a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.
A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából, a tanköteles kor betöltésekor folyamatban lévő nevelési évben, diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.

3.4. Az óvodai csoportok napirendje

Időtartam	Tevékenység
7.00-12.00	❖ Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) ❖ Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban. ❖ Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése, csendes percek, vagy beszélgető kör. ❖ Mindennapos mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban). ❖ Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában. ❖ Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn. ❖ Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése

	❖ Tevékenységekben megvalósuló tanulás ❖ Verselés, mesélés ❖ Ének, zene, népijáték, tánc ❖ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ❖ Mindennapos mozgás ❖ A külső világ tevékeny megismerése ❖ Munka jellegű tevékenységek ❖ A tevékenységekben megvalósuló tanulás
12.00-15.00	❖ Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) ❖ Pihenés
15.00-18.00	❖ Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) ❖ Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

3.5. A tevékenységek szervezeti formái a projekt módszer alapján

Tervezetten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
Hitre nevelés Mozgás Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	❖ Játék ❖ Verselés, mesélés ❖ Ének, zene, népijáték, tánc ❖ Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka ❖ Mindennapos mozgás ❖ A külső világ tevékeny megismerése ❖ Matematikai tartalmú tapasztalatok

4. Az óvoda kapcsolatai

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az óvoda által, és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot. Az óvodapedagógus tiszteletben tartja a családok sajátosságait, szokásait.

A kapcsolattartás célja a folyamatos, kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, a partnerkapcsolatok erősítése. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciós gyakorlatot, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.

A szülők tájékoztatásának módjai:

- Amennyiben elengedhetetlenül szükséges –a gyermekcsoport életét nem zavarva érkezéskor, távozáskor rövid, naponkénti párbeszéd.
- Az óvoda honlapján.
- A hirdetőtáblára elhelyezzük az óvoda életével kapcsolatos tudnivalókat, aktuális híreket.
- Szülői Közösség segítségével kör e-mail-en keresztül.

Az együttműködés keretei:

- Szülői értekezletek évente három alkalommal, igény alapján többször.
- Fogadóóra - a négyszemközti találkozást igénylő témák megbeszélésére ad alkalmat. Előzetes megbeszélés alapján bármikor rendelkezésre állunk.
- Eseti megbeszélések a gyermekkel kapcsolatos észrevételeinkről, ha a gyermek helyzete úgy kívánja.
- Az óvoda és a család közötti jó kapcsolatot segíti, ha az óvónőkkel együtt a szülők is bekapcsolódnak az egyes óvodai és óvodán kívüli programok megszervezésébe és alkalmanként részt is vesznek azokon.
- Közös kirándulásokat szervezünk.

- SZMK értekezlet A szülők köréből-nevelői és szülői igény szerint összehívható.
- Céljainkról, feladatainkról és feladatrendszerünkről folyamatosan tájékoztatjuk őket és kíváncsiak vagyunk véleményükre.
- Az óvoda iránt érdeklődő szülők „óvodakóstoló" nap keretében ismerhetik meg az intézményt.
- A felvételt nyert gyermekek és szüleik számára augusztusban „ismerkedős" délutánt tartunk.

Óvodánk kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodai élet során segíthetik munkánkat (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények).
Szoros kapcsolatot ápol az iskolánkkal, azon belül az első, második évfolyamos tanítókkal. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és a szükséglethez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik és –lehetőségei szerint- szakmai kapcsolatot tart fenn.

Kapcsolat az óvodai élet során:

- az intézmény fenntartójával,
- a székhely intézménnyel (iskola),
- az intézmény vezetőjével,
- a plébánossal (Istenhegyi Szent László Plébánia, Bp. Diana u 15/.),
- a társintézményekkel (kerületi, egyházmegyei, katolikus óvodákkal),
- a Polgármesteri Hivatallal (Budapest Főváros XII. ker. Hegyvidéki Önkormányzata, XII. kerület, Böszörményi út 23-25.)
- a XII. kerületi Nevelési Tanácsadóval (1126, Bp. Böszörményi út 20-22.)
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a Katolikus Pedagógia Intézettel (1071 Bp., Városligeti fasor 42.),
- a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- a Családsegítő Központtal,
- a gyermekvédelmi kapcsolattartóval,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal,
- a Karitász-csoportokkal,
- az egészségügyi szervezetekkel,
- a gyermekorvosi rendelővel,
- a közművelődési intézményekkel,

5. A katolikus óvodai élet tevékenységi formái, az óvodapedagógus feladatai

5.1. Hitre nevelés

A hit Isten természetfeletti ajándéka. A kisgyermek a körülötte élő felnőttek viselkedésmintái alapján képzeli el Istent. Nevelőmunkánk akkor lesz eredményes, ha a gyermek rajtunk keresztül is megtapasztalja a szerető, megbocsátó, igazságos, türelmes, jóságos viselkedésmintát, amellyel a Mennyei Atyát közvetítjük felé.
Ennek megvalósulása érdekében óvodánkban Istent szerető, hitüket gyakorló, kiegyensúlyozott pedagógusok nevelik a gyermekeket.

Az egyház ünnepeivel, eseményeivel kapcsolatos témákat komplex módon építjük be nevelőmunkánkba, a játékosság elvének és az életkori sajátosságoknak szem előtt tartásával. Óvodánk jellegéből adódóan gyakran kerülnek szóba hitünk kérdései és a Jézus életével kapcsolatos események. Ilyenkor őszintén, a gyermek érzelmi szintjéhez igazodva válaszolunk a feltett kérdésekre.
Katolikus óvodánk célja az, hogy minél színesebben, gazdagabban tárja a gyerekek elé a világot, a hitet. Vallásos nevelésünk akkor hatékony, ha a nevelés egészébe beépül.

Az óvoda missziós feladatai

Az óvodai nevelés a családi nevelésre épül, ezért sikeressége, eredményessége nagymértékben függ attól, hogy sikerül-e együttműködést kialakítani és fenntartani a családokkal. Az óvoda nem vállalhatja a családi hitre nevelés feladatainak megoldását, de az óvodapedagógusokban támaszt, segítőtársat találhatnak a szülők gyermekük nevelésében.
Segítjük a családokat hitük erősítésében, hogy a gyermek óvodai vallásos nevelésén keresztül a szülőket is megnyerjük és rávezessük a hitélet örömére és békéjére, éppen gyermekük jövője érdekében. A kapcsolat alakításában partneri viszonyra törekszünk, legyen az akár kezdeményező, jellemezze az elfogadást, a nyitottságot, a szeretetteljes párbeszédet, a kölcsönös megbecsülést.
A vallásos meggyőződés kialakulására döntő hatással van, hogy a gyermek mit lát, milyen közösség veszi őt körül. A gyermeknek a jézusi szeretetet a család közösségén kívül is meg kell tapasztalnia. A gyermek hite úgy marad élő, életképes néhány év múltán is, ha olyan közösség veszi őt körül, amely osztozni tud vele a hit örömeiben.
„Az evangélium hirdetése nem lehet következetes és hatásos, ha nem kapcsolódik hozzá erőteljes közösségi lelkiség, közösségben megélt kereszténység.” (II. János Pál) [2]

A hitre nevelés célja és feladatai

- a feltétel nélküli szeretet légkörének megteremtése az óvoda közösségében és ezen keresztül a gyermekek egész személyiségének kibontakoztatása.
- Isten végtelen szeretetének megéreztetése a teremtett világon keresztül, s az ahhoz való pozitív viszony kialakítása és védelme.
- A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése.
- A hit ébresztése és fejlesztése, az egész személyiség gazdagítása, hogy a gyermekek később képessé váljanak az elkötelezett döntésre, a felnőtt keresztény életre.

[2] (Osservatore Romano, 1995. II. 16)

- A gyermek példaadó és hitvalló aktív tagjává válljon a keresztény közösségnek.
- a keresztény értékrend normáinak közvetítése, vonzóvá tétele a gyermek számára (igazság, szeretet, jóság, megbocsátás, önzetlenség, őszinteség, segítőkészség, hála, megbecsülés, gondoskodás, stb.),
- bibliai történetek, valamint Jézus életének megismertetése a gyerekekkel, életkoruknak és értelmi fejlettségüknek megfelelően a liturgikus év ünnepeire építve.

A hitre nevelés tartalma átszövi az óvodai élet egészét:

- a köszönési módban,
- a reggeli áhítat során,
- reggelente a gyülekezési idő lezárásaként a csoportszobában gyertya és Szentírás körül gyűlünk össze. Az áhítat célja a befelé, majd Istenre figyelés; a társak számbavétele, imádság a betegekért, a jóakarat felindítása, erő és kedv gyűjtése, kérése az imádságban a napi tevékenységekhez, a szeretetteljes együttléthez. Az ünnepeltek köszöntése. Az imádság formái változatosak: kötött szövegű ima, éneklés, saját szavakkal megfogalmazott ima,
- az étkezés előtti és utáni imádságban,
- a megterített asztal körül ülő gyermekekkel elcsendesedünk és szóban vagy énekben kötött imát mondunk, énekelünk, áldást kérünk az ételre. Az étkezés befejezésekor hálát adunk az ételért,
- a templomlátogatások során,
- a játékban,
- a tevékenységekben megvalósuló tanulásban,
- a délutáni pihenés előtti imában, fohászban.

Az egyház ünnepeivel, eseményeivel kapcsolatos témákat komplex módon, játékos formában építjük be nevelőmunkánkba, az életkori sajátosságok szem előtt tartásával. Az ünnep, illetve az ünneplés hosszantartó élményeket hagy a gyermekek életében. Óvodai életünkben számtalan olyan alkalom adódik, amely az öröm forrása lehet. A gyerekekkel együtt készülünk Jézus születésének ünnepére.

Az adventi időben megéljük a várakozás – a csöndes várakozás – örömét. Az adventi koszorúkat az iskola diákjai készítik az óvodásoknak. Ebben az időszakban jobban egymásra irányítjuk figyelmüket, jócselekedeteket gyűjtünk, búzamagot kapunk érte, betlehemes játékkal készülünk a közös ünneplésre.

A nagyböjti időszakot is együtt éljük meg a gyerekekkel. Hamvazószerda előtti kedden még utoljára mókázunk, táncolunk. Célunk ezzel az, hogy a gyereknek még valóságosabb legyen a farsangi időszak „gazdagsága”, és a nagyböjti időszak egyszerűsége, puritánsága közötti különbség. Nagyböjtben a csoportszobák díszítései is leegyszerűsödnek, Hamvazószerdán a meghívott atya hamuval megjelöl minket. A nagyböjti időszak Húsvét örömteli várakozásának fényében zajlik, minden egyes mozzanata a szent ünnepet készíti elő. A Húsvét a legkiemelkedőbb, legnagyobb egyházi ünnep. A keresztény vallás ennek az ünnepnek a lényegében gyökerezik. Kicsi gyermekeknek nagyon nehéz a Húsvétról beszélni. Lényegét csak „megéreztetni” tudjuk velük. A nagyböjti időszakban lemondásokat határozunk el és jócselekedeteket gyűjtünk.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megismerjék a magyar és az egyetemes egyház szentjeit. Ezért emléknapjukon, kiemelten a magyar szentek és boldogok emléknapján a reggeli áhítatban és a nap tevékenységeiben megemlékezünk róluk. Az ünnepelt boldogok és szentek képei, attribútumai az óvoda heti díszítésében is megjelennek.

A templomot, mint Isten házát megismertetjük a gyermekekkel, megalapozva ezzel az otthonosság érzését és a helyes viselkedési szokásokat.
Óvodánkban a hétköznapokhoz és ünnepekhez kapcsolódó keresztény jelképek veszik körül a gyerekeket, ezek tiszteletére és alkalmazására is neveljük őket.
A lelki, vallási tartalmú tevékenységekhez meghitt körülményeket teremtünk, ezzel is jelezve a gyermekek számára, hogy ilyenkor különösen figyelünk Istenre.
Kizárjuk a külvilág történéseit, elcsendesedünk, nyitottá válunk Jézus tanításának befogadására.
Rendszeresen bővítjük a gyermekek tudását az imák, egyházi énekek területén, melyet a szentmisék, ünnepek alkalmával a Jó Isten dicsőítésére teszünk. Az óvodások szentmiséire a családokat is hívjuk, várjuk.

A liturgikus év eseményei:

- Szeptember 8. Kisboldogasszony napja
- Október 4. Assisi Szent Ferenc – az Állatok Világnapja
- November 5. Szent Imre herceg
- November 11. Szent Márton. Lámpás vonulás
- November19. Árpád-házi Szent Erzsébet
- December 6. Szent Miklós ünnepe
  - Adventi gyertyagyújtás, Adventi készülődés időszaka
  - Betlehemezés: Jézus születése
  - Karácsony ünnepe
- Január: 6. Vízkereszt Háromkirály-járás (vízszentelés a templomban)
- Január 18. Árpád-házi Szent Margit ünnepe
- Február 2. Szent Balázs püspök – Balázsáldás a templomban
- Nagyböjt Húsvéti készülődés időszaka, jósággyűjtés, hamvazkodás, keresztút
- Március 19. Szent József
- Április: Húsvét (mozgó ünnep)
- Május: Pünkösd
- Június: Te Deum

Ünnepek és megemlékezések

Feladat

- az ünneplés jelentőségének megéreztetése,
- az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése,
- az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből,
- az ünnep előkészítése és lezárása.

Az óvodapedagógus feladata

- A gyermekek személyiségének formálása, kibontakoztatása.
- A személyiség (testi, lelki, érzelmi, értelmi, szociális) harmonikus fejlesztése, amely biztosítja a sikeres iskolai élethez szükséges testi, szociális, anyanyelvi és értelmi érettség kialakulását.
- A játékban, tanulásban való aktív részvétel biztosítása.
- A személyes, egyéni bánásmód alkalmazása.
- Az alapvető szokások megteremtésével, olyan érzelmi biztonság kialakítása, amelyben a játék, mint az óvodás gyermek elsődleges tevékenysége kap fő szerepet.
- Reflektív pedagógiai módszerek alkalmazásával, a tevékenységek választási lehetőségének biztosítása, amely segíti a gyermekek önfejlődését, a pozitív érzelmi viszony kialakulását a társadalmi és természeti környezetükhöz.
- Az élményen alapuló tapasztalatszerzés differenciált és komplex lehetőségeinek felkínálása, az egyéni bánásmód, az elismerés és ösztönzés változatos módszereinek alkalmazása.
- Az egészség megóvására, megtartására irányuló szokások alakítása, megtartása.
- A sport megszerettetése, az edzettségi állapot fokozása.
- Olyan viselkedésformák, attitűdök, együttműködési, konfliktuskezelési technikák alkalmazása, melyek vonzó mintaként szolgálnak a gyermekek, szülők, alkalmazotti közösség számára.
- Emberi kapcsolatainkban és kommunikációnkban egymás tisztelete, megbecsülése, az őszinteség, a kölcsönös felelősségvállalás hangsúlyozása.
- A hagyományok, nemzeti értékeink, nemzeti sajátosságaink megjelenítése, megismertetése.
- A másság elfogadása, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek felismerése, kielégítése.
- Olyan helyzetek teremtése, melyekben a gyermekek érdeklődésükkel, kíváncsiságukkal, vágyaikkal késztetéseikkel összhangban lévő tevékenységek gazdag kínálatából választhatnak.
- A család nevelési elveinek tiszteletben tartása, a segítő- partneri pedagógusi attitűd minden gyermek, és család felé.
- Hangsúlyt kap a környezetvédelem, a környezettudatos nevelés fontossága, környezettudatos magatartás megalapozása.

Az óvodapedagógusok kommunikációja, példamutató viselkedése a gyermeki magatartás alakulása szempontjából meghatározó. A nevelők naponta imádkoznak a rájuk bízottakért. Saját hitünk példájával alapozzuk meg óvodásaink hitét. Arra törekszünk, hogy óvodánkba elsősorban hitüket gyakorló családok keresztség szentségében részesült gyermekei kerüljenek. Magunkénak tekintjük az elfogadás elvét, és a nem vallásos, de a katolikus hitre nyitott családok gyermekeit is felvesszük óvodásaink közé megteremtve a keresztség szentségében való részesülés lehetőségét. Missziós feladatunknak tekintjük, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeket felkaroljuk.
A közös imádság a szülői megbeszéléseken, közös ünnepeinken, a közös munka során (udvarszépítés, virágültetés, kertgondozás, kirándulás, egyéb óvodai program) fontos megtartó erő.

A fejlődés várható eredménye

Eredményes nevelőmunkánk hatására óvodásaink alapvető ismeretekkel rendelkeznek hitünkről (keresztény értékrend normái, Jézus életének fontosabb eseményei, ünnepeink tartalma), hitgyakorlatunkról.
A családdal közösen kialakított keresztény viselkedési mintát elfogadják, követik, és iskolás éveik alatt tovább élik hitüket.

A nevelőtestület lelkiségének erősítése

A hitre nevelésben a nevelőtestület lelkiségét fejlesztik, hitbeli elmélyülést, értékeink továbbvitelét segítik és erősítik a nevelői közös programok. Ilyenek pl.:

- lelkigyakorlatokon való részvétel,
- évente kétszer lelkinapok szervezése,
- óvodai zarándoklaton vagy kirándulásokon való részvétel,
- alkalomszerű közös imádságok, pl: (keresztút)
- egészsége életmód fenntartása (lelki- testi egyensúly)

5.2. A játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A kisgyermek a külvilágból és saját belső világából származó benyomásait a játékában ~~tagolja~~ jeleníti meg. Így válik a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.
A kisgyermek első valódi játszótársa a családban, az óvodában is a felnőtt - a szülő és az óvodapedagógus. Az óvodapedagógus utánozható mintát ad a játéktevékenységre, majd amikor a szabad játékfolyamat már kialakult, bevonható társ marad, illetve segítővé, kezdeményezővé lesz, ha a játékfolyamat elakad.
Az óvodapedagógus jelenléte teszi lehetővé a gyermekek közötti játékkapcsolatok kialakulását is.
Az óvodás gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart. Az óvodában előtérbe helyezzük a szabad játékot. A játék kiemelt jelentősége megmutatkozik a napirendben, időbeosztásban, továbbá a tevékenységszervezésben is.
A jó játék áthatja a gyermek minden tevékenységét, fejleszti az egész személyiségét: mozgását, gondolkodását, szabálytudatát, önfegyelmét, társas kapcsolatait.
A játék során a gyermek megtanul alkalmazkodni, konfliktushelyzeteket kezelni, kudarcot tűrni. A gyermek azonosul a felnőttek szerepeivel, viselkedésmintákat sajátít el.
Így válik a játék a gyermek kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenységévé.

A játék folyamatában az óvodapedagógus:

- feltételteremtő tevékenysége, tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását,
- utánozható mintát ad, majd bevonható társ marad,

- indirekt reakcióival éri el, alakítja a szabad játékot, amely hosszantartó és zavartalan,
- jelenlétével lehetővé teszi a gyermekek közötti játékkapcsolatok alakulását,
- feladata az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz,
- biztosítja a megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket.

A játékhoz a helyi adottságoknak megfelelően kialakított helyre esztétikus és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség.
Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék túlsúlyának érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségét az óvoda napirendjében, időbeosztásában rögzítettük, továbbá a játékos tevékenység szervezésében is megmutatkozik.

A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, szabályokat értő és megtartó gyermek nevelése a katolikus óvodapedagógus feladata. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, kreatív gyermeki játék kibontakozását. A játékban megjelenik az anyanyelvi nevelés, formálódik a társas kapcsolatok szintje, minősége, erősödnek a katolikus magatartásformák és szokások.

A játék fajtái

Gyakorlójáték

A gyakorlójáték során az adott tevékenység örömét éli át a gyermek: felfedez, gyakorol, manipulál, képzeletben előre meghatároz és ismétel. Biztosítjuk a szükséges eszközöket, és a játékok helyes használatához személyes példánkat közvetítjük.
A mozgások és a hangok játékos ismételgetése leginkább a 3-4 évesekre jellemző, segíti a beszéd- és a finommotorika fejlődését. A gyakorlójáték elemei fellelhetők a szerep- és építőjátékokban is.

Szimbolikus játék

A szerepjáték az óvodáskor legjellemzőbb játékfajtája, a világ megismerésének és az életre való felkészülésnek egyik legfontosabb eszköze. A gyermek a játék során a kiválasztott szerepek átélésével levezeti félelmeit, szorongásait. Utánozza a környezetében élőket, azonosul a kiválasztott szereppel. Valóságos mozzanatokat játszik el, saját vágyait belevetítve azokba. A szerepjáték kiváltja a gyermekből a társak iránti igényt. A szerepjáték kialakulhat gyakorlójátékból, vagy építőjátékból is. A nagyobbak (6-7 éves kor) már önállóan, kiosztott szerepek és szabályok alapján játszanak. Nevelési szempontból a személyiségfejlesztéshez a leggazdagabb lehetőséget nyújtó játékfajta. Lehetőséget biztosít a szabad választásra, az önállóságra, az egyéni ötletek érvényesülésére, a játék megszervezésére.

A gyermeki igényektől függően az óvodapedagógus is vállal szerepet, és ezzel mintát ad a társas kapcsolatok erősítésének alakulásában.
A bátortalanabb gyerekeket buzdítjuk, ösztönözzük a csoport életébe való aktív

bekapcsolódásba, szerepvállalásba. Ötleteket adunk, változatos eszközkínálattal bővítjük szereptémáikat.

A bábozás, dramatikus játék a szerepjátéknak az a formája, melyben a gyermekek olyan meséket, történeteket és élményeket játszanak el, amelyek érzelmileg hatással vannak rájuk. A bábozás a gyermek belső világának egyik legkifejezőbb eszköze, amely a gyermeki fantáziára épül, és szoros összefüggésben áll a dramatikus játékkal. Dramatizáláskor a gyermekek saját fantáziaviláguk jeleneteit vagy irodalmi élményeiket játsszák el kötetlen formában.
Motivációként megfelelő eszközök (bábok, bábparaván, textilek stb.) állnak rendelkezésre, esetenként ezeket a gyermekekkel közösen készítjük el. A gyermekek igénye szerint szerepvállalással segítjük elő a gyermekek bábozását, dramatizálását. Kiteljesedik kreativitásuk, szárnyalhat képzeletük, fantáziaviláguk. Fejlődik kommunikációs képességük, gyarapodik szókincsük, a mesék szófordulatait, jellegzetes kifejezéseit használják, gyakorolják.

Építő, konstruáló játék

A konstruáló (építő) játék kreativitásra nevel, fejleszti a problémamegoldó gondolkodást és a kézügyességet. E játék során a gyermek eljut az előzetes elképzelés nélküli építéstől a határozott cél és terv alapján történő építésig.
Nagy hangsúlyt fektetünk az eszközök változatosságára. A csoport összetételének, fejlettségének, érdeklődésének megfelelően bővítjük, vagy cseréljük a készletet.
Tevékenységeik közben átélik az alkotás örömét, a társakkal való együttműködés eredményességét, fejlődik kreativitásuk. Játék közben megtapasztalják a rész és egész viszonyát, fejlődik megfigyelőképességük, gondolkodásuk, matematikai tapasztalatokat szereznek (szín- forma- térbeli kiterjedés). Segíti a finommotorika fejlődését, tág lehetőség nyílik a percepció fejlesztésére, fejleszti a gyermeki kreativitást.

A barkácsolás során változatos technikákkal ismertetjük meg a gyermekeket: vágás, tépés, illesztés, ragasztás, szögelés, szövés. Barkácsolás közben a gyermekek sokféle ismeretet, tapasztalatot szerezhetnek az anyagok tulajdonságairól, megmunkálhatóságáról.

A szabályjátékok egyes területei a gyermekek mozgását, más területei elsősorban az értelmi képességeket fejleszti. A gyermekektől a szabályjáték egy meghatározott magatartást igényel. A szabályokat akár a gyerekek is maguk alakíthatják ki, ezzel is fejlesztve a fantáziájukat, társas kapcsolataikat, az összedolgozást, együttműködést.

Spontán játék

A gyermek önként vállalt tevékenysége, melyben saját élményeit, tapasztalatait éli meg. A külső és a belső világot integrálja játékában.

Kezdeményezett, irányított játék

Az óvodapedagógus tudatos, átgondolt, fejlesztő, feltételt teremtő tevékenysége. Indirekt módon így befolyásolja a gyermeki világképet. Ez a játékban tanulás sajátos formáját eredményezi.

A játék feltételei

Az óvodapedagógus feladata a megfelelő körülmények biztosítása.
A megfelelő játékhely kialakítása nagy gondosságot kíván. Állandó és igény szerint

alakítható játékhelyek segítik a kreatív játékot, ahol a játszócsoportok nem zavarják egymást.

Állandó helyet biztosítunk:

- a bábozáshoz és a mesehallgatáshoz,
- a különböző tartalmú szerepjátékokhoz, de rugalmasan kezeljük az egyéni ötleteket, ügyelve arra, hogy más játszócsoportot ne zavarjanak.

A játékeszközöket a gyerekek számára elérhető magasságban helyezzük el, így a gyerekeket következetesen tudjuk rendszeretetre nevelni.
A gyermekek által létrehozott alkotásokra vigyázunk, megbecsüljük, ezzel is tanítjuk őket mások munkájának megbecsülésére.

Mozgásos játéktevékenységre nagyobb szabad területet és megfelelő játékidőt biztosítunk, hogy hosszantartó és zavartalan lehessen. Mivel a gyermekek szeretnek egy-egy jól sikerült játékot akár napokon keresztül is folytatni, erre lehetőséget teremtünk számukra.

A nyugodt, elmélyült játéklégkört elsősorban az óvodapedagógus kiegyensúlyozott személyisége biztosítja. A játékot ötletadással, ha szükséges, együttjátszással és indirekt játékirányítással segítjük. Pozitív élmények biztosításával igyekszünk kiküszöbölni a negatív játéktartalmakat.

A gyermekek játékához olyan eszközöket biztosítunk, melyek tartósak, esztétikusak és biztonságosak.
Törekszünk arra, hogy a természetben, és környezetünkben előforduló eszközöket és anyagokat ismerjék meg és játékukban, barkácsolásban használják fel.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermek játékának megfigyelésével megismerjük a személyiségét, képességeit, készségeit, gondolkodását, ismereteit, fejlettségi szintjét. Egy adott játékszinten megrekedt gyermeket ötletadással, együttjátszással fejlesztünk tovább.
A gyermekeknek példát mutatunk arra, hogy egymás sikerének, ötletének is lehet örülni, illetve be lehet építeni a közös tevékenységekbe.
Megismerjük a gyermek fejlettségét, személyes élményeit, problémáit, szükség szerint ezeknek megfelelően segítjük a játékfolyamatot. Gazdagítjuk az óvodáskorban megjelenő játékfajták minőségét.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek önállóak a közös játék megtervezésében, szervezésében, a szerepvállalásban, eszközök megválasztásában, szabályok megalkotásában, az egyszerűbb konfliktusok, problémák megoldásában,
- a gyermekek kitartóan, hosszú időn keresztül vesznek részt egy- egy játéktémában,
- játékukban meghatározó a szerepjáték, képességfejlesztő játékok, ill. annak elemei,
- keresik mások társaságát, törekszenek konfliktusaik önálló megoldására,
- képesek bonyolult építmények létrehozására,
- képesek közösen játékot tervezni, szerepeket kiválasztani,
- az élményhelyzetek reprodukálása közben szerelnek, építenek,
- kedvelik a szabályjátékot és a szabályok betartására törekszenek.

5.3. Verselés, mesélés

A mondókák, dúdolók, népi játékok, versek hozzájárulnak a gyermekek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. Ezek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.

A magyar népköltészet, a népi hagyományok gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese – képi és konkrét formában a bábozás és dramatizálás eszközeivel kiegészítve feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonylatait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.
A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás során eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra, és a mesék befogadására.
A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/ vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.
A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.
Az élőszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. A mindennapos mesélés, verselés, mondókázás a kisgyermek mentális higiénéjének elmaradhatatlan eleme. A délutáni pihenés előtt megnyugtató, csendes légkörben mesélünk a gyermekeknek. Ez nagyon fontos mindennapi feladatunk.
Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmeséknek, néphagyományokat felelevenítő mondókáknak, rigmusoknak, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág eleminek, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van. Óvodás korban a gyermekek versszeretetének alapja a zeneiség, a ritmus, a rím és a szójáték. Ezek ismételgetése emocionális, esztétikai élményeket vált ki a gyermekekből.

Az anyanyelvi nevelés célja

- az irodalom megszerettetése,
- a kiválasztott, meghatározóan magyar mesékkel, versekkel, mondókákkal, az érzelmek és az erkölcsi érzék fejlesztése, pozitív személyiségjegyek megalapozása,
- keresztény értékrend, erkölcsi elvek, szabályok indirekt módon való közvetítése,
- bibliai történetek, szentek életének történetével való ismerkedés, életkoruknak, értelmi képességeiknek megfelelően.

Feladatok:

- mindennapos mondókázás, verselés, mesélés,
- mesetudat erősítése, a belső képalkotás folyamatának elősegítése,
- irodalmi élmény nyújtása, népi, klasszikus és kortárs irodalmi műveken keresztül,
- érzelmi, esztétikai nevelés,
- közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés a néphagyomány őrzésével a nemzetiségi és migráns gyermekek esetében is,
- bábozás, dramatizálás:
- óvodapedagógus bábjátéka, iskolások bábjátéka,
- kommunikáció,
- gyermek bábjátéka,
- bábkészítő tevékenység,
- esztétikai élménynyújtás,
- személyiségjegyek tükröződése,
- testséma fejlesztése,
- drámajáték elemek,
- szerepazonosulás,
- metakommunikáció,
- önálló versmondásra, mesélésre ösztönzés,
- nemzeti, keresztényi értékrend és összetartozás erősítése,
- bibliai történetek hallgatása,
- ünnepek értékének növelése,
- a könyv szeretetére, olvasóvá nevelés,
- saját vers- és mesealkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő kifejezésére ösztönzés,
- néphagyományok, népszokások megszerettetése,
- viselkedésformák kialakítása,
- pszichikus realitásra való ráébresztés,
- mozgással kísért mondókák, versek megismertetése,
- érthető cselekményű mesék választása,
- vidám, humoros alkotások mondása,
- tündérmesék, állatmesék, klasszikus kortárs mesék megismertetése.

Az anyanyelvi nevelés tartalma

Az irodalmi anyag kiválasztásánál elsődleges szempont a művészi érték. Megismertetjük a gyermekekkel népünk hagyományait, szokásait. Olyan népmeséket, mondókákat, találós

kérdéseket választunk, melyek kapcsolódnak az évszakokhoz, időjáráshoz, más természeti témákhoz, jeles napokhoz. A gyermekirodalom sokszínűségére építve népi, klasszikus, bibliai és kortárs művekkel találkoznak, így megismerkednek néphagyományunkkal, erősödik nemzeti, keresztényi tudatuk.
A mese, vers ősi forrása az anyanyelvi nevelésnek, régi értékeket, hagyományokat, szokásokat közvetít.
A mesék során azonosulhatnak egy-egy szereppel. A mese képi és konkrét formában feltárja a gyermek előtt a külső és a belső világ viszonylatait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.
Az irodalmi művek megjelenítését bábok, eszközök készítésével segítjük. A gyermekek és az óvodapedagógusok egyaránt báboznak. A mesék, történetek eljátszása, bábozása során közösségi élményhez jutnak, fejlődik kommunikációjuk, személyiségük.
Az óvodában megalapozzuk a könyv szeretetét és a mesehallgatási, illetve az olvasási kedvet.

Az óvodánkba érkező gyermekek beszoktatását, a kapcsolatteremtés zökkenőmentessé tételét, a gyermekek érzelmi biztonságát segítik a ringató, mondókák, énekes játékok, rövid versek, melyek hallgatása, mondogatása közben fejlődik kommunikációs készségük, érzelmi életük.

3-4 éves korban a gyerekek nyelvi biztonsággal, ügyességgel az óvodapedagógussal együtt mondják a mondókákat, a verseket, és egyedül is ismételgetik azokat. Élvezettel hallgatják a rövid meséket, főként az állatokról, a láncmeséket, amelyben ismétlések, rigmusok vannak.

4-5 éves korban népi mondókákat, kiolvasókat, a magyar gyermekversek közül a vidám, humoros, ritmusélményt nyújtó alkotásokat mondunk a gyermekeknek. A mesék bővülhetnek egyszerű tündérmesékkel, több eseményből álló állatmesékkel.

6-7 éves korban a versanyag a gyermekkor élményvilágára épülő lírai versekkel, különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal gazdagodik, gyakran használt közmondásokkal ismertetjük meg őket. Cselekményes népmesék, klasszikus tündérmesék, tréfás műmesék alkotják a 6-7 évesek meseanyagát. Folytatásos meseregényeket is felolvasunk, találós kérdéseket teszünk fel, amelyek megfejtése az első intellektuális örömöt nyújtja a gyermeknek.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A gyermekek szorongását, belső feszültségét oldhatjuk a bensőséges személyes kapcsolattal.
A mesemondás meghitt légkört teremt. A mese- és vershallgatás hangulatkeltő elemekkel történik.
A megfelelő időpont kiválasztása biztosítja a családias, nyugodt légkört.
Kezdeményezéseink kötetlenek, de törekszünk minden gyermek bevonására. (motiváció, színes előadásmód stb.)

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mondogatnak verseket, melyeket kedvük és fantáziájuk szerinti mozdulatokkal kísérnek,
- igénylik a napi mesehallgatást,
- önállóan is képesek felidézni a hallott meséket,
- szeretnek bábozni, mesélni, a szerepeket önállóan felosztják,

- a folytatásos meséket, verses meséket, meseregényeket össze tudják kötni,
- szívesen nézegetnek mesekönyveket, képeskönyveket, vigyáznak azokra.

5.4. Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbeli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az népijátékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek- és néptáncok, a és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.
A népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (ritmusérzék, tiszta éneklés, zenei hallás, ritmikus mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.
A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a gyermek, gyermekek nemzeti hovatartozást is, így erősítve nemzetiségi identitásukat. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Az éneklés, zenélés, népi játékok, néptánc a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

A zenei nevelés célja

- a zenei érdeklődés felkeltése, magyar népdalok közös éneklése, a dalos játékok megszerettetése,
- zenei ízlésformálás a zenei élményeken és tevékenységeken keresztül,
- minél több olyan zenei élménynyújtás, amely megalapozhatja a gyermekek zenei anyanyelvét, zenei érdeklődését,
- a népi hagyományok, táncok megismerésével, ápolásával a nemzeti identitástudat alakítása, erősítése,
- népi játékok, kiemelten a magyar népdalokra épülő játékok megismertetése,
- a közös éneklés, a közös játék, a közösen végzett tevékenységek örömének felfedezése, átélése,
- az ének, a játék öröme, a zene megszerettetése, a szépre a „tiszta forrásra” való rácsodálkozás,
- zenei kreativitás fejlesztése: zenei hallás, ritmusérzék, téri tájékozódás fejlesztése, a beszédhanggal való játékok, a környezet hangjainak megismerése és felismerése,
- távlati cél „zenét művelő, élvező és értő emberek kiművelése”. (Kodály Zoltán)

Feladatok

- érzelmi nevelés az ölbeli játékoktól az énekes népi játékokig,
- esztétikai nevelés a zenei élményen és a mozgásokon keresztül,
- a néptáncok, a népi játékok, hagyományok megismertetése,
- fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztása,
- a hallás fejlesztése,
- ismerkedés a hangszerekkel, nagycsoportban a furulyázás elkezdése,
- ritmusérzék fejlesztése,
- éneklési készség fejlesztése,
- zenei kreativitás, improvizáció fejlesztése,
- ismerkedés a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal,
- a gyermekek megismertetése a magyar zenei kultúrával (népi mondókák, dalos játékok, komponált és egyházi zene, zenehallgatás),
- zenei készségek fejlesztése, zenei anyanyelv elsajátítása (éneklési készség, ritmusérzék, zenei hallás fejlesztése),
- a gyermekek személyiségének, érzelmeinek (örömet él át, átérzi a dallam hangulatát), mozgáskultúrájának fejlesztése, gazdagítása,
- az éneklés, a zene nyújtotta lelki élmény segítségével, kifejezőbbé tenni az imádságot.

A zenei nevelés tartalma

Népi mondókák

A mondókák egy része a gyermek és a felnőtt között zajló kétszemélyes, főként ölbeli játék (tapsoltató, höcögtető, csiklandozó stb.), másik részük kiszámoló, de a természethez, időjáráshoz, növényekhez és állatokhoz kapcsolódó mondókák is jelentős részét képezik az óvodai mondóka anyagnak.
A mondókázást ritmikus mozgással kötjük össze. Kezdetben mi irányítjuk, segítjük a gyermek mozdulatait ölbeli játékban, később egyedül is képessé válik az egyenletes, ritmikus mozgásra.
A mondókák fejlesztik a ritmusérzéket és segítik a beszédkedv felkeltését.

Dalos játékok

A zenei nevelés keretén belül kiemelten a magyar népszokásokkal, néphagyományokkal ismerkednek a gyermekek. Feladatunknak tartjuk ezek megismertetését, tiszteletben tartását, őrzését, ápolását.
Az óvodai dalanyag jelentős részét a természettel, állatokkal, növényekkel kapcsolatos, ill. a társadalmi és történelmi eseményeket felidéző népi dalos játékok alkotják (kapus, párválasztó, vonuló, kiforduló, játékba hívó, naphívogató, esőváró, stb.). A dalos játékok dallamát, cselekményét megismertetjük a gyermekekkel, akik azt eljátsszák, eltáncolják. Ebben az iskola csoportjai bemutatókkal segítik az óvodát.
A dalokhoz, játékokhoz kapcsolódó szokásokat egyszerű formában, számukra érthető módon

ismertetjük.

A következő dalos játék fajtákat dolgozzuk fel a zenei nevelés során:

- őszi népszokások: párosítók, lánykérők, kendős játékok, szüreti mulatságok,
- karácsonykor: betlehemezés,
- tavaszi népszokások: komatál küldés,
- húsvét és pünkösd között: fehér liliomszál- játékok, bújj-bújj zöld ág- játékok, naphívogatók, zöldágjárások, pünkösdi táncok, bújós, vonulós, kapus játékok, lakodalmas játékok.
- konkrét dalokat, az életkornak és az ünnepi szokásnak megfelelően, csoporthoz igazodva.

A népi gyermekjáték tartalmánál és formájánál fogva nagyon közel áll az óvodás korú gyermekekhez.
Egyszerű, természetes, mozdulatai, táncos formái, változatos térformái őrzik néptáncaink alapelemeit A játékok közül sokban még nem találkozunk kifejezett tánccal, de a néptáncot megalapozó táncos elemekkel igen. A vonulós, bújós játékok, páros vonulások, majd a párcserélő játékok is táncos mozgást mutatnak. Ezekkel a játékon túl fejlesztjük a gyermekek mozgáskultúráját, tánckultúráját, kielégítjük ritmikus mozgásigényüket. Mozgás közben fejlődik kognitív képességük, térérzékük, alkalmazkodási képességük, gazdagodik esztétikai érzékük, érzelmi életük. A játékokat a gyermekek életkorához és fejlettségi szintjéhez igazodva választjuk meg.

Műdalok

Az ismert szerzők által komponált dalokat, megzenésített verseket az évszakokhoz, ünnepi alkalmakhoz kötve ismertetjük meg a gyermekekkel. A dal kiválasztásánál ügyelünk arra, hogy témájában, hangterjedelmében, ritmusában megfeleljen a 3-7 éves korosztály zenei képességeinek.

Zenehallgatás

A gyermekek közvetlen környezetükből, elsősorban családjukból sokfajta, gyakran értéktelen zenét fogadnak be. Feladatunk, hogy tőlünk, óvodapedagógusoktól, értékes, esztétikai élményt jelentő énekeket vagy hangszeres zenét halljanak, kifogástalan előadásban. Mivel a fiatalabb gyermekek figyelme rövidebb terjedelmű, kezdetben egyszerű, rövid népi és műdalokat énekelünk, eljuttatva őket a több versszakos, hosszabb, sokfajta érzelmet tükröző művek befogadásához, figyelmes végighallgatásához. A hangszerekkel való ismerkedés nagy élményt nyújt a gyermekeknek. Általuk használható, főleg ritmushangszerek használatára törekszünk. Egyszerű hangszereket közösen is készítünk.
A zenehallgatási anyag megválasztásánál kiemelt figyelmet fordítunk a magyar népzenére. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi, etnikai, kisebbségi nevelés esetén a gyermek hovatartozását is.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A zenei anyag kiválasztásánál figyelembe vesszük a gyermek életkorát és képességszintjét. Napközben minden lehetőséget kihasználunk az énekelgetésre, mondókázásra. A gyermekek

önkifejezését, spontán énekelgetését támogatjuk, ösztönözzük.
A beszoktatás időszakát megkönnyíti az énekelgetés közbeni személyes kapcsolat. Az éneklés öröme egész nevelőmunkánkat kíséri végig: énekkel dicsérhetünk, vigasztalhatunk, elterelhetjük a gyermek figyelmét, motiválhatunk, szórakoztathatunk. A tiszta éneklést és az igényes dalkiválasztást követelményként állíthatjuk magunk elé. A zenei élmény átéléséhez megteremtjük a nyugodt légkört. A gyermekek tevékenységen való részvétele önkéntes. Vidám, játékos légkörrel, a közös játék lehetőségével motiváljuk őket.
A gyengébb zenei képességű gyermekeket egyénileg, tapintatosan fejlesztjük, elkerülve a megszégyenülés lehetőségét.

A fejlődés várható eredményei

- óvodásaink maguk is szívesen vesznek részt zenei tevékenységekben, maguk is kezdeményeznek,
- önállóan is mernek énekelni, és ezt mozgással összekapcsolni,
- figyelemmel hallgatják a más által előadott zeneműveket,
- egyedül is énekelnek,
- felismerik a dallamot dúdolásról, dallammotívumokat is vissza tudnak énekelni,
- helyes testtartással, kézfogással játsszák a körjátékokat,
- megismerkednek néhány ritmushangszerrel és használják is,
- felismerik a zenei fogalompárokat,8halk-hangos, mély-magas, gyors-lassú) képesek az egyenletes lüktetés és ritmus megkülönböztetett hangoztatására,
- helyesen tartják és szólaltatják meg a furulyát, képesek egyszerű ritmusok, dallamok fújására,
- hitük megvallásaként szívesen énekelnek egyházi énekeket.

5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimunka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Az óvodai nevelésben törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek felismerésére.
Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a tevékenység fontos a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.
Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendező képességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér- forma és színképzeteinek gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.
A gyermekek alkotásai az ő belső világukról adnak képet, belső világukból fakadnak. Rajzolás, mintázás, kézimunka során maga a tevékenység és ennek öröme a lényeges. A tevékenység során szereznek tapasztalatot a gyermekek. Gazdagodik szín- és formaviláguk, térbeli tájékozódásuk biztosabbá válik.

A rajzolás, festés, mintázás, kézimunka célja

- a gyermeki élmény, fantáziavilág képi megjelenítése a különböző eszközök segítségével,
- a szép iránti nyitottság, igényesség, esztétikai érzékenység alakítása,
- a vizuális észlelés, képzelet, emlékezet fejlesztése,
- érdeklődés felkeltése az ábrázoló tevékenységek iránt,
- önkifejezésre ösztönözni a gyermekeket.

Feladatok

- a gyermek érzelmeinek megismerése a vizuális tevékenység alapján,
- érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenysége iránt,
- szokásrendszer alakítása,
- különböző anyagok, változatos technikák, eljárások, eszközök kipróbálása, megismertetése,
- az alkotás örömének megtapasztalása, önkifejezésre ösztönzés,
- esztétikai élmények befogadása, a környezet esztétikai alakítása,
- vallásos témák megjelenítése,
- térbeli tájékozódás, szín- és formavilág gazdagítása,
- a finommotorika fejlesztése,
- érzelmek, gondolatok megjelenítése a gyermeki alkotásokban,
- műalkotás-elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel,
- a tevékenység iránti vágy felkeltése,
- tevékenységbe ágyazott tapasztalatszerzés biztosítása, anyagok, eszközök tulajdonságainak megismerése,
- az elsajátított technikák által a napi élet gazdagítása (pl. játékokhoz kiegészítők készítése, környezetünk díszítése),
- kreativitás, önkifejezés, kézügyesség fejlesztése.

Népi kismesterségek óvodások számára megtanítható technikái: szövés, fonás, körmöcskézés, agyagozás, munka természetes anyagokkal (csuhé, szalma, gyékény), festés. Mindezen technikák alkalmazása, gyakorlása közben a népszokások megismerése, felelevenítése. Beszélgetünk az ünnepekről és hétköznapokról, az ezekhez kötődő néphagyományokról.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodapedagógus feladata megismertetni a gyermekeket az eszközök használatával, a különböző anyagokkal, a rajzolás, festés, mintázás és kézimunka különböző technikai alapelemeivel és eljárásaival. Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termések felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.

- biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges eszközöket,
- figyelemmel kísérjük, és állandó jelenlétünkkel ellenőrizzük a tevékenységeket, megtanítjuk az eszközök balesetmentes használatát,
- teret biztosítunk a gyerekek fantáziájának szabad működésére, önkifejezésére,
- differenciáltan értékelünk – dicséret, ötletadás, bátorítás, buzdítás,
- a gyermekek bevonásával döntünk az elkészült alkotások felhasználásáról.

A fejlődés várható eredménye

- gyermekeink szívesen rajzolnak, mintáznak, kézimunkáznak,
- a napi gyakorlás során fejlődik belső világuk, személyiségük érettebbé válik,
- gyönyörködni tudnak az esztétikus alkotásokban,
- ceruzafogásuk helyes,
- színhasználatuk változatos, gazdag,
- el tudják mondani véleményüket a látott, megfigyelt alkotásokról.

5.6. Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,

b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,

c) szervezett mozgásos tevékenység.

A mozgásfejlesztés célja és feladatai

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei.
Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amit sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.
Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hat a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik,

kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.
A mozgás az egész óvodáskorban meghatározó szerepet tölt be a 3-7 éves gyermekek fejlesztésében, fejlődésében. Egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk a mozgásra az óvodai nevelés minden napján.
A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.
Az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a sok szabad levegőn való mozgásra.
A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.
A mindennapi mozgás, a mozgásos játékok fejlesztik a gyermek testi képességeit (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, figyelem, fegyelem, kitartás, együttműködés, önállóság, szabálytudat, feladattartás), fontos szerepük van az egészséges életmódra nevelésben és az egészségmegőrzésben.

A mozgás fő feladatai

- mozgásigény kielégítése, mozgásöröm átélése az óvodai nevelés minden napján,
- baleset-megelőzés a megfelelő környezet biztosításával,
- erkölcsi nevelés,
- egészséges életmód kialakítása,
- tudatos mozgásfejlesztés szabad levegőn is,
- mozgásos játékok beépítése,
- testi képességek fejlesztése, önbizalom erősítése,
- változatos eszközök alkalmazása,
- nagymozgás és finommotorika fejlesztése, fegyelmezett mozgás elősegítése,
- harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése,
- tartásjavítás, lábtorna beépítése a mindennapos mozgásba,
- a gyermek természetes mozgásainak fejlesztése (járás, futás, egyensúlyozás, függés, ugrás, támasz, dobás, kúszás, csúszás, mászás) mozgástapasztalatainak bővülése által,
- a gyermek természetes mozgáskedvének megőrzése,
- a rendszeres mozgással egészséges életmódra nevelés, egészséges életvitel kialakítása,
- mozgástapasztalataik bővítése sok gyakorlással, mozgáskészségeik fejlesztése,
- az akaraterő, kitartás kialakítása.

A mozgásfejlesztés a szabad játékban a gyermek spontán, természetes mozgása közben, valamint a tanulási tevékenységek során történik.

A mozgásfejlesztés tartalma

Szabad mozgás

A gyermekek belső késztetés hatására örömmel mozognak. Erre minden nap a csoportszobában, tornateremben és az udvaron egyaránt lehetőséget biztosítunk a számukra.
Az udvaron gyakorolhatják a természetes mozgásokat: mászások, fogócska, bújócska, labdajátékok, sporteszközökkel való játékok.
A megismert mozgásformák többszöri ismétlése erősíti a gyermekek önbizalmát, mozdulataik céltudatosabbá válnak, tapasztalatokat szereznek mozdulataik következményéről.
A dalos- és mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek mozgását, alakul ritmusérzékük, különböző térformákat ismernek meg.
A gyermekek mozgásigénye különböző. Ebből fakadóan fontos, hogy mindenki számára megtaláljuk az egészséges terhelést.

Szervezett mozgás

A szervezett mozgáson belül megkülönböztetünk napi néhány perces frissítő mozgást, és napi szinten megvalósuló hosszabb időtartamú sportfoglalkozás keretén belül szervezett mozgást.
A játékot, a játékosságot alapvető eszközként alkalmazzuk.
A csoport általános fejlettségét, fejlődését mindig figyelembe vesszük a tervezés során.
A gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhatják a különböző mozgásformákat.
Differenciált feladatokkal minden gyermek megtalálja a képességeinek legmegfelelőbb mozgásos feladatokat.

A szervezett mozgás tartalmát szintén a természetes mozgások és a mozgásos játékok alkotják:

- járás és futásgyakorlatok (különböző irányokban és alakzatokban szerep, vagy utánzójáték formájában kéziszerrel is),
- gimnasztikai gyakorlatok (különböző testhelyzetek: állások, ülések, fekvések, kartartások, kar-, törzs-, lábgyakorlatok kéziszerrel is),
- támaszgyakorlatok (bújás, mászás, csúszás, gurulás),
- oldaliság gyakorlása
- egyensúlyérzék fejlesztése
- koordinációs képesség fejlesztése
- keresztcsatornák fejlesztése
- finommotorika fejlesztése
- észlelés fejlesztése
- az eltérő szükségletű, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítése, mozgáskedvének megőrzése, a mozgás megszerettetése

- dobások (magas, mély, távol),
- mozgásos játékok (futó-, fogó- és versenyjátékok).

Mindennapos mozgás

Naponta ismétlődik a napirendbe illesztve. Alapját elsősorban a mozgásos játékok adják kiegészülve egy-egy gimnasztikai gyakorlatsorral. A testmozgás helyszínei a tornaterem, csoportszoba, udvar. Kényelmes ruha viselése, óvodai torna póló, rövidnadrág, vagy „leggingsz", zokni, tornacipő. A kötelező mozgás tevékenység végzésekor tornaruhát, a kötetlen alkalmakkor az óvodai ruhát viselik a gyerekek.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A mozgásfejlesztés alapja a gyermekek mozgásának, testi képességeinek, mozgásigényének megismerése, a testtudat fejlesztése.
Az önkéntes, szabadon választható játék feltételeinek biztosításánál a következőkre ügyelünk: biztonságos helyszínek, eszközök, megfelelő nagyságú tér biztosítása, egymás testi épségének óvása.
A szervezett mozgás elemeit tudatosan építjük egymásra, a fokozatosság, az életkori sajátosságok és az egyéni bánásmód elvének figyelembe vételével.
A szervezett mozgás feltételeinek és folyamatának biztosítása során a legfontosabb feladataink:

- részletekre kiterjedő alapos szervezés,
- szellőztetés,
- érthető, szakszerű utasítások,
- a pozitív ráhatás elvének érvényesítése,
- a gyermekek eltérő mozgásfejlettségi szintjének figyelembe vétele,
- az óvodapedagógus példamutatása, az esztétikus és harmonikus mozgás kialakítása érdekében,
- a játékosság hangsúlyozása, a szorongások, gátlások oldását segítségadással, biztatással, dicsérettel,
- rendszeres mozgással az egészséges életvitel kialakítása,
- kondicionális és koordinációs képességek fejlesztése,
- a mozgáson keresztül az értelmi struktúrák és a szociális képességek fejlesztése,
- a gyermekek helyes testtartásának kialakítása érdekében mezítlábas torna, gerinc- és lábboltozat javító torna gyakori alkalmazása.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermekek szívesen mozognak, mozgásuk összerendezetté válik,
- folyamatosan fejlődik finommozgásuk, egyensúlyérzékük,
- mindennap aktívan végzik a mozgásos tevékenységeket,
- alkalmazkodnak a járások, gimnasztikai gyakorlatok üteméhez, az utasításokat képességeikhez mérten pontosan igyekeznek végrehajtani.

5.7. A külső világ tevékeny megismerése matematikai tartalommal

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formai, mennyiségi, és tér viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.
A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az összefogás, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, biztonságosabban tájékozódik síkon és térben, fejlődik számfogalma.

A környezettudatos nevelés célja

- a környezeti és az egészségnevelési értékek kialakításához beépülő szokás-és szabályrendszer, érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi értékek megalapozása,
- ökológiai szemléletmód alakítása, a szűkebb és tágabb környezetükben jól tájékozódó, védő, óvó, a szépre fogékony gyermekek nevelése,
- tapasztalatokon alapuló kreatív, interaktív környezeti nevelés.

Tartalma

- az élményszerző séták, kirándulások szervezésével a közvetlen környezeti értékek megismerése, őrzése, természetvédelmi feladatok végzése,
- a környezettel, természettel kapcsolatos témák feldolgozása projektekben,
- környezettudatos életmód megalapozása,
- személyes higiéné elsajátíttatása,
- egészséges étkezési szokások megalapozása, kialakítása,
- fenntarthatóságra nevelés az óvodapedagógusok példamutatásával, mintaközvetítésével,
- csoportszobák, folyosók, mellékhelyiségek, udvar tisztaságának megóvása,
- külső és belső környezetünk szépítése, folyamatos gondozása, fák-bokrok ültetése, fejlődésük figyelemmel kísérése, madarak életének megfigyelése,
- az óvodán kívüli ismeretszerzés lehetőségeinek kihasználása.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

- A gyermekek képesek önállóan tisztálkodni, öltözködni, rendezettek, ápoltak.
- Önállóan, esztétikusan terítenek, kulturáltan étkeznek, az evőeszközöket rendeltetésszerűen használják.

A külső világ tevékeny megismerésére nevelés célja

Környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseinek tükrében:

- a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyok felismerése.
- a természeti és társadalmi környezetről minél több érzékszervvel történő tapasztalatszerzés biztosítása a gyermekek számára,
- a gyermeket körülvevő környezet (hazai táj, szokások, tárgyi kultúra, lakókörnyezet, növények, állatok, stb.) megismertetése, megszerettetése és annak megóvására nevelés,
- a teremtett világ szépségeire való rácsodálkozás Isten szeretetének látható jelein keresztül, az emberi felelősségérzet megalapozása, az élet tiszteletére nevelés,
- a gyermekeket a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek birtokába juttatni és elérni, hogy azokat a tevékenységeikben alkalmazzák – játékos formában, cselekvéses tanulás útján,

A külső világ tevékeny megismerésének feladata

- rácsodálkozás a teremtett világ szépségeire, annak megismerése, megszeretése és védelme (öröm, hála),
- életkornak megfelelő szintű tájékozódás, eligazodás segítése,
- ismerkedés a természeti és társadalmi környezettel, a változások folyamatos megfigyelése,
- ismerkedés a szülőföld és a közvetlen környezet hagyományaival, szokásaival és tárgyi kultúrájával,
- megfigyelő séták, kirándulások szervezése,
- ismeretek gyűjtése tapasztalati úton (évszakok, jelenségek, növények, állatok),
- a természetsarokban történő változások folyamatos megfigyelése,
- a környezet megismerésére, védelmére, óvására nevelés,
- környezettudatos magatartás alapozása, alakítása,
- a közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés,
- a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítása,
- az önálló véleményalakítás, döntésképesség fejlesztése kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában,
- ismerkedés épített környezettel, kiemelten egyházi épületekkel, műalkotásokkal,
- ismerkedés egyházi helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal,
- részvétel egyházi ünnepeken,
- matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek szerzése és alkalmazása a tevékenységekben,
- téri tájékozódás alakítása,
- mennyiségi, alaki, tér és síkbeli fogalmakkal való ismerkedés, tájékozódás,

- ítéletalkotás és mennyiségszemlélet alakítása, segítése.

Óvjuk és tápláljuk a gyermekekben rejlő ösztönös csodálkozni tudást. Tudatosan keressük és velük éljük át az örömet, a test örömeiben (finom étel, ital, nyári pancsolás, hintázás, simogató tavaszi napsütés, virágillat, stb.), a társaikkal való kapcsolatban, a környező világ szépségeiben, az ajándékozásban. „Azt az örömet, mely az ég felé tárja kapuit és a boldog istengyermekség felé vezet.” (Eva Petrik)
Az óvodás korú gyermek kitágult, csodálkozó szemmel néz az őt körülvevő világba. Minden érdekli, mindent tudni akar. A gyermeknek ez a természetében gyökerező nyitottsága fogékonnyá teszi őt a teremtés csodái iránt.
Ha a gyermek rövid pillanatokra képes elcsodálkozni, akkor képes lesz ámuló csodálatát egy virágra, egy lepkére, a Holdra, stb., mint érdeklődésének közvetlen tárgyára irányítani. Ilyen pillanatokban lehet neki Istent megnevezni.

Tartalma

A gyermekek sokoldalú tapasztalatszerzését helyszíni és csoportszobai tevékenységekkel gyakori sétákkal és kirándulásokkal biztosítjuk.
Udvarunkon kertészkedünk, részt veszünk környezetünk szépítésében, alakításában.
Gyakorolják az egyszerűbb kerti munkákat, megismerik a különböző növények neveit (gyógynövények, fűszernövények, virágok), jellemzőit, láthatják munkájuk eredményét.
Elsajátítják a biztonságos eszközhasználatot, növekszik önbizalmuk, megszeretik és óvják a természetet.
Gyűjtjük a növények terméseit és egyéb részeit, (levél, virág, mag), a különböző tevékenységek során felhasználjuk azokat. Gyógynövényeinket megszárítjuk (menta, citromfű) és teát készítünk belőle.
Hálát adunk a természet sokszínűségéért.

A környezet megismerése során sok lehetőség adódik a matematikai kompetenciák fejlesztésére. Összehasonlításokat végezhetünk mennyiség, forma, szín, súly, méret, stb. alapján, válogathatunk, csoportosíthatunk.
A gyermekek megismerik a térirányokat, a névutókat, számlálnak, sorba rendeznek. A szabad játék során is számtalan matematikai tapasztalatot szerezhetnek.

Saját tapasztalatszerzésük útján megismerkednek a magasság, a szélesség, a hosszúság, az egyensúly, az alátámasztás, a sorminta fogalmaival ezek jelentésével, színkombinációkkal.

A szabályjáték során is számtalan alkalom kínálkozik a matematikai tapasztalatszerzésre: számlálás, párosítás, összehasonlítás, szín-és formaazonosítás, lépések logikája, rész-egész viszonya, stb.
Fejlesztjük a gyermekek képi és nyelvi gondolkodását, szabálytudatát, rávezetjük őket az ok-okozati összefüggésekre.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Az óvodapedagógus feladata, hogy tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt fenntarthatósági szemléletformálásra, a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.

A 3-7 éves korosztályra a nagyfokú kíváncsiság, a környezeti hatásokra és ingerekre való nyitottság jellemző. Fontosnak tartjuk, hogy óvodásaink sokoldalú érdeklődését fenntartsuk és bővítsük, fogékony és gazdag ismeretanyaggal rendelkező gyermekeket nevelve. Mindezt az érzelmi nevelés segítségével valósítjuk meg.
Az óvodáskorú gyermek sokat kérdez, kutatja a világ dolgainak okait, összefüggéseit. Válaszaink alkalmazkodnak a gyermekek életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, de mindig az igazságot tartalmazzák.
Példát állítunk a gyermekek elé a környezetünkhöz fűződő szoros kötődés, a hazaszeretet, az élet tisztelete és a természetvédelem terén.

A fejlődés várható eredménye

- óvodásaink ismerik az évszakok jellemzőit, meglátják a bennük rejlő szépséget,
- az ismertebb állatok, növények nevét, jellemző tulajdonságait felsorolják, tapasztalatokkal rendelkeznek azok életkörülményeiről,
- ismerik testük részeit, azok funkcióit,
- ismernek sokféle közlekedési eszközt, s a gyalogos közlekedés szabályait,
- szeretik és védik élő-és tárgyi környezetüket, részt vesznek azok formálásában, tisztelik az Istentől kapott életet,
- gyermekeink belső igényévé válik a természeti és társadalmi környezetben való kulturált viselkedés.

5.8. Munka jellegű tevékenységek

A munka jellegű tevékenységek helye a nevelés folyamatában

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység, az önkiszolgálás, a segítés az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt vagy értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás.
A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, reális, a gyermeket saját magához mérten fejlesztő értékelés.

A gyermek munka jellegű tevékenysége:

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység,
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége;
- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés és a felelősségvállalás alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

Játékuk során a felnőttektől látott munkatevékenységeket utánozzák.
A munkának mindig konkrét célja van, elvégzését külső szükségesség indokolja, a gyermektől felelősséget kíván.

Feladatok

- az önkiszolgálás,
- öltözködés,
- testápolási teendők,
- étkezéssel kapcsolatos tevékenységek,
- a közösség érdekében végzett munka,
- a naposi tevékenység,
- a csoport életéhez kapcsolódó állandó feladatok,
- az alkalomszerű munkák és egyéni megbízatások,
- a környezet rendjének biztosítása,
- segítés a felnőttnek, egymásnak és a kisebbeknek,
- egyéb megbízatások teljesítése,
- az évszakoknak megfelelő tevékenységek
- a csoportszobában,
- az udvaron,
- az óvoda környezetében.

A munka a nevelés fontos eszköze, mivel végzése közben

- a gyermekek tapasztalatokat, ismereteket szerezhetnek környezetükről,
- megértik a munka fontosságát és hasznosságát, megtanulják becsülni eredményét,
- formálódnak és pontosabbá válnak a munkavégzéshez szükséges attitűdök, készségek, képességeik (eszközök és szerszámok használata, részmozzanatok gyakorlása),
- fejlődik a gyermekek kitartása, felelősségérzete, önértékelése, kötelességtudata,
- erősödik a közösséghez tartozás érzése, a gyermekek segítőkésszé válnak.

A tevékenység tartalma

A gyermekek önkiszolgáló munkáját a gondozás fejezetében fejtettük ki részletesen, a közösségért végzett munkát az alábbi egységekre tagoljuk:

Naposi munka

A naposság feladattudatot, figyelemösszpontosítást igényel, ezért csak középső csoporttól kerül bevezetésre. A gyerekek a saját asztaluknál ülő társaiknak terítenek, töltenek, étkezés végén leszedik a terítéket, valamint a kezdeményezések szervezésében, illetve teremrendezési feladatokban és az udvari játékok rendjének ellenőrzésében vesznek részt. Ezen feladatok részmozzanatait fokozatosan gyakoroltatjuk, s a gyermekek kezdetben önként vállalkozhatnak a tevékenység elvégzésére. Akinek nincs kedve, vagy bátortalan, annak tevőleges vagy szóbeli segítséget, irányítást, bátorítást adunk. Vonzó kellékekkel motiváljuk óvodásainkat (napos kötény és –tábla a gyermekek jelével).

Alkalomszerű munkák

E munkák egy része minden nap szükséges (rendrakás, papírhulladék összeszedése stb.), más része viszont esetleges, alkalomszerű (pl. ajándékkészítés, kisebb megbízatások teljesítése, csoportszoba díszítése).
Az aktív, magabiztos gyermekek gyakran és szívesen vállalnak feladatokat, de figyelünk arra, hogy ne szorítsák háttérbe társaikat.
A bátortalanabbakat sok biztatással, dicsérettel, a munkától húzódozókat pedig állandó ösztönzéssel serkentjük. Szívesen alkalmazzuk a közösség előtti dicséret módszerét, mert ez ösztönzőleg hat a többi gyermekre is.
Amennyiben lehetséges, kikérjük és megvalósítjuk a gyermekek ötleteit, javaslatait egy-egy teendő kapcsán. Ezáltal is éreztetjük velük, hogy a közösség aktív tagjai.
Az 5-7 évesek olyan megbízatásokat is kapnak, melyek otthoni teendőket igényelnek (pl. termések, képek gyűjtése, különböző témákban tárgyak behozatala), ezáltal is felkészítjük őket az iskolában elvárható kötelességtudat alapszintjére.

Növény- és állatgondozás

Az óvodai nevelés során a gyermekek megismerik az állatok és növények életfeltételeit, tapasztalják az emberi gondoskodás fontosságát, megértik az ok-okozati összefüggéseket.
A munkára nevelés keretében a növények, állatok óvását, szükségleteik biztosítását sajátítják el óvodásaink: a csoportszobai növények öntözésében, a kerti növények gondozásában, locsolásában, gyomtalanításában vehetnek részt. Az ehhez szükséges gyermekméretű szerszámokat biztosítjuk számukra, azok használatát bemutatjuk, gyakoroljuk. A balesetek elkerülésére nagy gondot fordítunk (magyarázat, folyamatos figyelemmel kísérés, szerszámok rendszeres ellenőrzése).
A növényápolás, kerti munka sikerélményt okoz, mert az esztétikus kert látványa, a fejlődő növények tükrözik a munka eredményességét. A közösen végzett munka összekovácsolja a csoportot, gazdagodik érzelmi életük, jobban kötődnek óvodájukhoz. Új tevékenységeket, mozdulatokat ismernek meg és sajátítanak el.

Egyéb, az évszaknak megfelelő tevékenységek

Az évszakhoz kötődő időszakos munkákba bevonjuk a gyermekeket: lehullott falevél gereblyézése, a levágott fű összegyűjtése, termések, virágok gyűjtése az élősarokba.
Az óvodakertben és környékén megjelenő madarak számára télen élelmet biztosítunk, nyáron pedig itatóhelyet teremtünk. Közben lehetőségünk nyílik a madarak külsejének,

életmódjának, mozgásának, hangjának megismerésére.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

Óvodáskorban fokozatosan szoktatjuk a gyermekeket munkavégzésre, sok dicsérettel és bíztatással motiváljuk őket.
Feladatunk, hogy biztosítsuk a munkához szükséges feltételeket: biztonságos eszközöket, nyugodt munkalégkört, megfelelő időtartamot. Bemutatjuk és gyakoroltatjuk az egyes munkák mozzanatait, azok sorrendiségét.
Az egyéni bánásmód elve alapján olyan feladatokkal bízzuk meg a gyermekeket, melyek elvégzésére önállóan, vagy kisebb segítséggel képesek. A megbízás teljesítését mindig dicsérettel jutalmazzuk.
Amire a gyermek képes, azt a tevékenységet nem végezzük el helyette, legfeljebb egy-egy mozzanatnál segítünk. Ezzel növeljük önbizalmukat, formáljuk önállóságukat. A szülőket is erre ösztönözzük, mert nevelőmunkánk csak azonos elvárások esetén lehet sikeres.
A gyermeki munka az óvodapedagógustól tudatos, pedagógiai szervezést, a gyermekekkel való együttműködést és folyamatos konkrét, reális, vagyis saját magához mérten fejlesztő pozitív értékelést igényel.

A fejlődés várható eredménye

Óvodáskor végére a gyermekek várhatóan

- önállóan végzik a már jól ismert munkákat,
- képességeiknek megfelelően teljesítik a kisebb megbízatásokat,
- megbecsülik saját maguk és mások munkáját,
- formálódik kötelességtudatuk,
- fejlődik kitartásuk, segítőkészségük.

5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tevékenységekben megvalósuló tanulás a gyermek teljes fejlesztését, személyiségét támogatja.
Az óvodában a tanulás folyamatos. Részben spontán, utánzásos, időben és helyben kötetlen, részben szervezett, helyhez és időhöz kötött tevékenység az óvodapedagógus által kezdeményezett párhuzamos tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését eredményező tevékenység. Az elfogadás és az elfogadottság gyakori, kölcsönös megélése közben történik élményszerűen, változatos módokon.
Az óvodáskorú gyermeket természetes tevékenységi vágya utánzásra, cselekvésre ösztönzi. Sok tapasztalatszerzésre van szüksége, és erre lehetőséget nyújtunk a mindennapok során.
Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek kompetenciáinak erősítése,

képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.
A kíváncsiság, a felfedezés, a megtapasztalás élménye érdeklődővé teszi, így válik nyitottá, probléma iránt érzékennyé a gyermek.
A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, több érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, a felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- élményt nyújtó alkalmak, együttlétek, közös programok,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- a játékos, cselekvéses tanulás,
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- a gyakorlati problémamegoldás.

A tanulási folyamat során lehetőségük van a próbálkozásra, tévedésre, tévedések utáni újrakezdésre, hibák javítására. Így válnak képessé arra, hogy a váratlan élethelyzetekkel megbirkózzanak és egyre több örömöt leljenek az önfejlesztő tanulásban.
Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását. Törekednie kell a komplexitásra, mert a gyermek a környezetet, a világot komplex módon ismeri meg és fogadja be.
A tanulás a gyermek világképének alakulását is befolyásolja. Ebben az életkorban nyitottak az őket ért benyomásokra minden területen. Minden esetben figyelembe vesszük a gyermekek képességeit, és ezáltal fejlesztjük érzékelésüket, észlelésüket, emlékezetüket, figyelmüket, képzeletüket, gondolkodásukat.
A beszéd és a kommunikáció nagyon fontos eleme a tanulási folyamatnak: beszédre ösztönző közeg kialakítása, meghallgatás, meghallgattatásra nevelés, erkölcsi értékhordozás.
A beszédfegyelem javítása, a sokszínű, változatos, cselekedtető, játékos elemeket tartalmazó tevékenységek felkínálását minden esetben verbális megerősítés kíséri.

Kiemelt kompetenciák fejlesztésének módjai a tanulás folyamatában:

- érzelmek közvetítése által,
- a kezdeményezésre motiválás során,
- az interaktivitás az együttlétekben,
- a gyermekek önálló döntésén alapuló tevékenységrendszerben való megsegítése,
- az óvodapedagógus kellő mértékű és minőségű segítségadása, illetve a gyermekek önállóságának fejlesztése.

Feladat

- a tevékenységhez kötött tanulás, az egyéni adottságok figyelembevétele, az optimális terhelhetőség és a motiválás,
- a vizuális, akusztikus, kinesztetikus észlelés és érzékelés képességének, a verbális

emlékezet fejlesztésének játékos megvalósítása, melyet az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtésével ér el,

- a gyermek előzetes élményeinek, tapasztalatainak, ismereteinek felhasználása,
- a gyermek kíváncsiságának kielégítése a kérdéseire adott válaszokkal,
- fontos a felfedezés lehetőségeinek biztosítása, a kreativitás erősítése, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezése, egymásra épülése,
- a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása,
- a gyermekek kompetenciájának fejlesztése,
- a tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek saját fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatása, fejlesztése,
- tehetség észlelése esetén a nagyobb figyelem, a felfedezett tehetség egyénre szabott fejlesztése,
- az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel segítse a gyermek személyiségének kibontakozását, tanulását.

Az óvodapedagógus szerepe a folyamatban

A tudatos nevelőmunkához elengedhetetlen a gyermekek elfogadása, megszeretése és a személyiségük megismerése.
A testi- lelki fejlődés folyamatának nyomon követését és a további tennivalók megszervezését a csoportnaplóban tervezzük, és egyénenként személyiséglapot vezetünk.
A gyermekeknél tapasztalt részképesség hiányokat, lemaradásokat egyéni fejlesztés során pótoljuk. Minden gyermeknek egyenlő esélyt biztosítunk a felzárkózásra, fejlődésre.
A tehetséggondozás nagy figyelmet és szakértelmet kívánó feladat. Ilyen esetben a szülőkkel való együttműködés kiemelt jelentőségű.
A tanulási tevékenység során eljut a gyermek arra a szintre, hogy feladatai megoldása során kitartóvá válik, egyre több időt tölt ezekben a tevékenységekben és örömét leli a felfedezésekben.

A fejlődés várható eredménye

- a gyermeket a pozitív értékelés segíti a tevékenységekben megvalósuló tanulásban,
- fejlődik a gyermek kreativitás, cselekvő aktivitása.

6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik.
A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembe vétele mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

Feladatok

- figyelembe vesszük az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet,
- az iskolakezdéshez testi, lelki és szociális értettség szükséges, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához,
- a testi fejlettség szintje (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
- a lelki képességek szintje (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos bevésés és figyelem megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről),
- a szociális képességek szintje (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),
- 3 éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése,
- a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges,
- a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

A testileg fejlett gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészséges gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődéssel készül az iskolára. Folyamatosan fejlődnek a tanuláshoz szükséges képességei. Érzékelése és észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus differenciációnak, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.
Megjelenik a munka alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma: terjedelme, könnyebbé válik megosztása és átvitele.
Kialakulóban van az elemi fogalmi gondolkodás.

Az egészségesen fejlődő gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára is érthetően, életkorának megfelelő tempóban, megfelelő hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat (a gyermekek között a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetnek). Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, ismeri nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat, a környezetében élő állatokat, ismeri a gyalogos közlekedés szabályait. Felismeri az időjárás és az öltözködés közti összefüggést. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek, elemi mennyiségi ismerete van.

Az óvodáskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik az iskolára. Kész az új környezethez való alkalmazkodásra. együttműködésre, a kapcsolatteremtésre. A szociálisan

érett gyermek egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni. Feladattudata kialakulóban van.

A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll a tanító, a gyermektársak és az iskola más dolgozóinak elfogadására, a velük való együttműködésre.

Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, a feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb – szükség szerint kreatív – elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet. A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés célja, feladata az egész gyermeki személyiség harmonikus testi és szociális fejlődésének elősegítése.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

7. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek

7.1. Gyermekvédelem

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- az óvodások száma összesen,
- ebből a veszélyeztetettek száma,
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- három- vagy többgyermekes családban élők száma.

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- családi környezet,
- rossz lakásviszonyok,
- egészségügyi okok,
- anyagi okok,
- nevelési hiányosságok,
- megromlott családi kapcsolat,
- a gyermeki személyiségben rejlő okok,
- családon kívüli környezet,
- munkanélküliség,
- váltakozó párkapcsolatok,
- hajléktalanok, önkényes lakásfoglalók,
- életvitel az utcán történik,
- kéregetésre kényszerítés,

- életvitel az italboltban történik,
- pszichiátriai kezelés.

A gyermekvédelmi felelős feladatai:

- az ismeretek birtokában megteszi a szükséges lépéseket,
- gondoskodik a balesetvédelem biztosításáról,
- segíti az óvodapedagógusok munkáját,
- munkáját megbízás alapján végzi,
- évente elkészíti a gyermekvédelmi programot, gyermekvédelmi ismereteit karbantartja, bővíti,
- rendszeres kapcsolatot tart az óvodapedagógusokkal, óvodavezetővel,
- szükség esetén családlátogatásokat szervez,
- megszervezi, lebonyolítja a szükséges támogatásokat,
- kapcsolatot tart a szakszolgálatokkal,
- Gyermekjóléti Szolgálat,
- Nevelési Tanácsadó,
- Óvoda orvosa, védőnője.

7.2. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy a gyermekek egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért óvodánkban a szociálisan hátrányos körülmények között élő gyermekek problémáit igyekszünk kezelni, törekszünk a veszélyeztetettségük megelőzésére, illetve megszüntetésére.

E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- a rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítésének formái:
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására,
- mentálisan sérült gyermekek esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele,
- a gyermekek jogainak fokozott védelme,
- rendszeres kapcsolattartás a gyermekek szüleivel,
- a veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének figyelemmel kísérése.

A fenti feladatok összefogását az intézményvezető által megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és

Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

7.3. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése, fejlesztése

Intézményünkben a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése a gyermekek egyéni szükségletei, és a jogszabályi előírások figyelembe vételével történik.

A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Sajátos nevelési igényű gyermek az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a Szakértői Bizottság véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartás szabályozási zavarral) küzd. Nevelésük és fejlesztésük a Szakértői Bizottság véleményben megfogalmazottak szerint történik.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelés

A sajátos nevelési igényű gyerekek e csoportját a különböző súlyosságú és komplexitású –az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi. Az érintett gyermekek az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat. Aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak. Fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet. Nevelésük a pedagógia szakszolgálat szakértői javaslata szerint történik.

Kiemelten tehetséges gyermekek nevelése

- A kiemelkedő képességű, kreatív gyermek felismerése, azonosítása személyiségének komplex fejlesztése az óvodapedagógia eszközeivel, a differenciálás és a gazdagítás módszereivel az óvodai tevékenységek keretében történik.
- A tehetségre utaló jegyek felismerése, a hatékony tehetségazonosítás érdekében. A gyermek személyiségének alapos megismerése, támogató, elfogadó érzelmi légkör biztosításával, a szabad önkifejezés lehetőségével.
- Az alulteljesítő gyermek tehetségének felismerése, az alulteljesítés okainak feltárása, önbizalmának, önértékelésének fejlesztése fejlesztő értékeléssel, sikerélmény biztosításával.
- A gyermek érdeklődési körének feltárása, kiszélesítése rugalmas napirenddel, inspiráló környezetet kialakításával, érdekes eszközök, tapasztalatszerzési lehetőségek, információk hozzáférésének biztosításával.
- A gyermek tevékenységi vágyának, kíváncsiságának felkeltése, aktivizálása, kiemelkedő adottságainak, képességeinek, erősségeinek, gyengeségeinek megismerése, fejlesztése, változatos módszerek alkalmazásával, sokszínű komplex tevékenységek felkínálásával, a napi tevékenységek differenciált tervezésével.
- Gazdagító programok, tevékenységek vagy projektek megszervezése, megvalósítása, értékelése.

- A tevékenységek utáni elvonulás, regenerálódás lehetőségének biztosítása. Óvodán kívüli gazdagító lehetőségek, programok felkutatása, megszervezése.
- Szülők folyamatos tájékoztatása gyermekük fejlődéséről, az otthoni fejlesztés lehetőségeiről. A szülők részére folyamatos konzultációs lehetőség biztosítása a fejlesztést végző szakemberekkel (óvodapedagógus, óvodapszichológus, fejlesztőpedagógus, logopédus, stb.)
- A tehetséget mutató gyermek számára egyéni fejlesztési terv készítése, a gyermek fejlődésének rögzítése, nyilvántartása, nyomon követése (Egyéni fejlődési napló, Csoportnapló)
- A tehetséggondozással kapcsolatos ismeretek, módszerek, eszközök megismerése, elsajátítása, képzéseken való részvétellel.
- A tehetségazonosítás alkalmazott módszerei: általános megfigyelés tehetségdiagnosztikai mérések /pedagógiai, pszichológiai/ kreativitás, motiváció, intelligencia területén (Egyéni fejlődési napló)

III.
AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

"Hallgasd, én fiam: a te atyádnak tanítását és a te anyádnak törvényét
el ne hagyjad, hogy fejedre szálljon a kegyelem,
és megsokasodjanak a te életednek évei."
(Szent István Intelmei)

A katolikus iskola nevelési tervének középpontjában Jézus Krisztus áll. Felé kell fordulnia minden tekintetnek, ő a példakép: a szolgálaté, a közösségteremtőé, a küldötté.
Ennek értelmében történik az intézményben tanuló diákok oktatása, értelmi, érzelmi, hitéleti nevelése és személyiségük formálása.

1. Küldetésnyilatkozat

"Engedd, hogy úgy vihessem örök szívedre őket,
Hogy tiszta, szép szemükben megismerhesd magad."
(Sík Sándor)

Arra nevelünk, hogy tanítványaink *igent mondjanak* a családra, a templomra, minden emberi értékre. Nevelési tervünk középpontja Jézus Krisztus. Kiemelkedő tisztelettel hajtunk fejet a názáreti Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya előtt.
Arra nevelünk, hogy tanítványaink *elfogadják* a hívó szót az igazságok fölfedezésére, a küldetést, hogy felelős módon éljenek, a föladatot, hogy a világot embertársaik otthonává alakítsák.
Nevelőink arra törekszenek, hogy minden mozdulatukkal hitre, tudásra, szép életre hívjanak.

Az intézmény alapítása óta példánk Kalazanci Szent József, a Piarista Rend alapítója, a keresztény népiskolák védőszentje. De fölöttünk áll PANNONIA SACRA, a megszentelt magyar föld csillag borította ege: a magyar szentek sora, a nemzet nagy nevelői, eszményképeink: Szent István, Szent Gellért, Boldog Gizella, Szent Imre, Szent Margit, Szent Erzsébet, Boldog Apor Vilmos, Boldog Battyhány-Strattmann László, Boldog Salkaházi Sára, Mindszenty bíboros stb.

A műveltséget szabad, felelős, döntésekre képes személyiségeket nevelő erőnek tartjuk, s nem az érvényesülés értékmérőjének.

Nevelőink arra törekszenek, hogy növendékeink

- HITÜNK IGAZSÁGAIVAL megismerkedjenek (hitoktatás, liturgia);
- ERKÖLCSI BIZTONSÁGOT szerezzenek a világban való eligazodáshoz;
- SZÉPEN ÉS HELYESEN írjanak, olvassanak, mondják el gondolataikat;
- PONTOSAN ÉS BIZTONSÁGOSAN számoljanak;
- MEGISMERKEDJENEK egy európai nyelvvel;

- ❖ ÖRÖMMEL ÉS KULTURÁLTAN mozogjanak (mozgáskultúra, sport, néptánc), hallgassanak zenét és zenéljenek (ének-zene, furulya);
- ❖ ALAPFOKÚ ÁLTALÁNOS MŰVELTSÉGET SZEREZZENEK;
- ❖ KÉPESSÉGEIKNEK MEGFELELŐEN kiegyensúlyozott tudással vállalhassák a középiskolai tanulmányokat, illetve a szakképzést.

Iskolánk életrendjét a *szakrális népi hagyományvilág* az Isten teremtette természet körforgása, *a liturgikus egyházi év egysége* határozza meg.

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

2.1 Az iskola

Olyan központ, ahol kidolgoznak és nemzedékről nemzedékre hagyományoznak egy sajátos képet a világról, az emberről és a történelemről.[3] A világ pluralista: a katolikus iskolának arra kell nevelnie növendékeit, hogy tiszteljenek minden embert, tudjanak szót érteni, sőt együttműködni velük. Az iskola *nem pluralista környezet*, minél kisebb gyermekről van szó, annál kevésbé lehet az.[4] A keresztény nevelés a teljes embert formálja, akinek halhatatlan lelke kiművelt arra, hogy az örökkévalóság befogadja. Akkor lehet sikeres, ha különböző nevelő tényezők összhangban érvényesülnek.

2.2. Család – egyház - iskola

A nevelés gyökere a család, mely élő gyakorlatba vezeti be a gyerekeket. A helyes keresztény családi nevelés az Egyházban folytatódik; a gyermek az egyházközségben, a nagy hívő közösségben leli meg a helyét. Ehhez kapcsolódik a *katolikus iskola* munkája, ahol viszont elsősorban intellektuális elemek kerülnek előtérbe, s épülnek a gyerek kibontakozó világképébe.[5]
A keresztény iskola keresztény értékeket közvetít, egységes közegben nevel. Ez nemcsak a külsőségekben, hanem az oktatás tartalmában is megnyilvánul, de nem jelenti azt, hogy az ilyen iskolában másféle matematikát vagy még inkább másféle biológiát, fizikát stb. tanítanak. Jelenti viszont ezeknek keresztény szemléletét, a teremtett világra való rácsodálkozást, az örökkévalósággal való kapcsolat megízleltetését.

2.3. Keresztény értékek

Keresztény értékek közvetítése során tanítványainkban arra kívánunk igényt támasztani, hogy szintézist teremtsenek önmagukban hitük és a megismert igazságok, a műveltség egésze között. és hogy szintézist teremtsenek hitük és az életük között.[6]

[3] Katolikus Iskola (Katolikus Nevelés Kongregációja, 1977. - Jelenits István ford. - Piarista rendtartomány)
[4] Jelenits István: Katolikus Iskola? (Új Ember, 1989. XII. 3.)
[5] Jelenits István nyilatkozata (Új Ember, 1990. XI. 18.)
[6] Katolikus Iskola, 38-48.

- *Az igazság* minden érték alapja. Az igazság abszolút; minden, ami igaz, Isten igazságából merít.[7]
- *A jó* Az igazságon alapul. Jó az ember cselekvése, ha megfelel az igazságnak. A katolikus erkölcsiségben nincs helye relativizmusnak, szubjektivizmusnak.
- *A szépség* is abszolút, mert az "a belső igazság és jóság napfényre jutása".[8]
  - Az étel táplálja testünket, az igazság értelmünket, szívünket pedig a szép. A szépség előtör a teremtésből, a legegyszerűbb emberi életből és közösségből. Rendkívül fontos a katolikus iskolában a népművészet éltető ereje. Az iskolában a pragmatizmus, az időhiány életünkben a szegénység nem indokolhatja, hogy szívünket éhhalálra ítéljük.
- *A szentség* a negyedik alapérték. Egyedül Istenről állíthatjuk, hogy- Tu solus Sanctus = Egyedül te vagy a Szent!- valóban szent.

Ez a tökéletesség, amelyre meghívott minket, amelyből részesülünk akkor, amikor a Menyasszony a Vőlegénnyel találkozik: a szent liturgiában. Forrás ez, amelyből minden tevékenységünknek forrásoznia kell, és csúcspont, ahova minden tevékenységnek tartania kell.[9]
Isten szentségéből részesedni nem a keresztények egyik kötelessége, hanem Isten népének önmegvalósulása, maga a megújulás, a növekedés, a nevelődés. A katolikus iskola sem kerülheti meg, hiszen Jézus mondja: Aki eszi az én testemet, és issza az én véremet, annak örök élete van, és én feltámasztom őt az utolsó napon.[10]

2.4. Egységes közegben

A katolikus iskola egységes közegben nevel, amelynek nevelőközössége a krisztusi értékrendnek akar érvényt szerezni a nevelés egész területén.[11] Az egységet szolgálja az a tény is, hogy az ilyen intézmény a családi és egyházközösségi színtérhez kapcsolódik egy újabb rendszeres és meghatározó élményként. Nevezhetjük ezt keresztény szocializációnak is, vagy még pontosabban egy olyan plauzibilitási (hihetőségi-hitelességi) struktúra megjelenésének is, amelyben a gyermek világnézeti kapaszkodókat keresve hiteles emberekkel, példaképekkel találkozván társadalmi megerősítést kap. Ezt soha nem találja meg az úgynevezett értéksemleges iskolában, ahol a katolikus vagy vallásos nevelő deviáns jelenség.

2.4.1. Egységben a tanító hivatallal

„Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!”[12]

E parancsot az apostolok kapták, és így maga az Egyház is törekszik minden korban ennek a krisztusi küldetésnek megfelelni.

[7] Aquinói Szt. Tamás
[8] u.a.
[9] II. Vatikáni Zsinat: Sacrosanctum Concilium
[10] Jn. 6,54.
[11] Katolikus Iskola, 53.
[12] Mt. 28,19.

Iskolánkban "az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; oktatóinknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel."[13]

2.4.2. Egységben a hagyományokkal

"Én szokásaimat pediglen ...a kétségek minden béklyója nélkül kövesd.
Mert ki is megveti eleinek törvényeit, annak nincsen gondja
az isteni törvényekre sem."[14]

A szerzetesi iskolák legnemesebb hagyományaik szerint a hazafiság és a magyarságtudat ápolói voltak.

> *Amikor a Habsburgok kiadták a németesítés jelszavát, magyar nyelvű iskoladrámákat írtak, magyarosították a szaknyelvet (Dugonics András piarista), Rákóczit Podolinban bújtatták, sőt olykor még fegyvert is fogtak az elnyomókkal szemben (Erdősi Imre piarista a 48-as branyiszkói csatában az ellenség közé vetette a keresztet, hogy a honvédek szabadítsák ki. Ezzel megfordította a vesztesnek indult csata menetét).*

Széchenyi reformkori eszménye ma is érvényes: polgári erény, nemzeti öntudat és kiművelt emberfő.
A magyarság ünnepei keretbe és rendbe fogták a hétköznapok világát, és igen gyakran megteltek keresztény tartalommal. Ma újra életformává kell tennünk az iskolában, hogy az elmúlt évek és a mai környezet értékrombolását ellensúlyozza, és nemzettudatunkat meggyógyítsa.

2.4.3. Egységben a nevelőkkel

„... tanuljatok tőlem, mert szelíd vagyok és alázatos szívű ..."[15]

E magatartásnak kell jellemeznie a mai pedagógusokat is.
Mint tudjuk, a nevelés nem annyira szavakkal történik, mint inkább az életünkkel, ahogyan a hétköznapokon viselkedünk és gondolkodunk. A gyermek azt az életstílust sajátítja el, amit a közvetlen környezetében lát (otthon a szülőktől, az iskolában a tanároktól). Azt tartja értéknek, amit elé tárunk. Ettől a nyugtalan években elhatárolódni látszik, valahol azonban lelkébe szívja mindazt, amit kapott. Óriási a felelőssége a felnőtt társadalomnak és különösen a nevelőknek.
Közösen kell tehát munkálkodnunk, hogy meggyőző példát állítsunk tanítványaink elé. A rómaiak vallották: „Verba movent, exempla trahunt. - A szavak mozgatnak, a példák vonzanak." Kalazanci Szent József írja: „debet facere et postea docere (tegye, aztán tanítsa)."

Kötelességünk vállalni növendékeink személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll."[16]
Éppen ezért szükséges megfogalmaznunk nevelői eszményünket:

[13] CIC 803. 1.,2.§
[14] Szent István Intelmei
[15] Mt 11,29.
[16] Kat. Isk. 45.

2.4.3.1. Erkölcsi elvárások keresztény nevelőinktől

- *Táplálkozzanak a szent forrásokból*

A katolikus iskola magát kevésnek ismeri saját nevelői feladatának megvalósítására, ezért tudatában van annak, hogy az őt alkotó közösségnek folytonosan táplálkoznia kell azokból a forrásokból, amelyekből létezésének jogcíme ered. Krisztus üdvözítő üzenetéből, amint az meglelhető a Szentírásban, a hagyományban (különösen a liturgikus és a szentségi hagyományban), végül *azok életpéldájában*, akik azt különös erővel élték vagy élik.[17]

- *Szabadon csatlakozzanak*

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ez után következik.
Egy olyan nevelési tervnek, amely az egész személyt mélyen elkötelezi, minden benne részt vevő szabad csatlakozására kell számítania. Jó, ha a katolikus iskola számíthat arra, hogy *minden munkatársában* közös meggyőződések és szándékok élnek.[18]

- *Legyenek jellé*

A közös nevelési terv megvalósítására irányuló felelősségteljes együttműködést közösségünk minden tagja egyaránt tekintse lelkiismereti kötelességének. Ez a köztehervíselés, amelyet evangéliumi szellemben teljesítünk, természete szerint olyan tanúságtétel, amely "jellé" válik mindenki előtt.[19]
Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelemmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberekké váljanak, nekünk is ilyennek kell lennünk.

- *Fogadják el a lelki irányítást*

Katolikus iskolánk sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az itt tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik. Ezért föltétlenül biztosítanunk kell egy erre alkalmas lelkipásztori szolgálattal "szinten tartásunkat". Ennek részben az lehet a célja, hogy általános lelki irányítást adjon, amely elősegíti keresztény tanúságtételünket; részben foglalkozzék sajátos apostoli munkánkat érintő kérdésekkel, különösen a világ és a művelődés keresztény szemléletével meg egy - az evangéliumi elvekhez igazodó - keresztény pedagógiával.
Mivel minden oktatónk szabadon elkötelezte magát egy sajátos jellegű hivatásbeli munkára, kötelessége mindig figyelembe venni ezt a sajátos jelleget, és a felelős szervezők irányítását követve annak szolgálatába állítani saját tevékeny együttműködését.

- *Lelkiismeretes önképzés, önnevelés*

A hívő pedagógus számára *nélkülözhetetlen* a folyamatos elmélyült imaélet, amelynek segítségével erőt meríthet munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat.

[17] U.o. 54.
[18] U.o. 59.
[19] U.o. 61.

A gyerekek nevelése *elképzelhetetlen* a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van éppen szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást minden esetben kerülni kell.
Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához.
Mi minden pillanatban értéket közvetítünk. Ezért kerülnünk kell mindent, amely értéktelen, amely az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett valami pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennünk, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.
A tanár élete összhangban kell, hogy álljon az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógusunk pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Tartsa meg a diákoknak és a kollégáknak tett ígéreteit. Nézeteltéréseit emberi módon kezelje. Tudjon megbocsájtani. Családi háttere – lehetőség szerint –rendezett legyen.
Ezt a munkát csak képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógus tudja ellátni, akinek szavai és tettei mindig összhangban vannak, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel. Csakugyan az a valóság, hogy vannak olyan tanintézetek, amelyek katolikusnak mondják magukat, de nem felelnek meg annak a nevelői tervnek, amelynek pedig a többi iskolától meg kellene őket különböztetnie.[20]
Ne feledje, hogy a világi embernek, aki egyszerre hívő és állampolgár, minden evilági ügyben a keresztény lelkiismeret vezetése alatt kell döntenie.[21]

- *Magyarságra, értékeink tiszteletére neveljenek*

"Kezdetben volt az Ige."[22] A szó szent. Isten rajta keresztül kereste meg az Embert. Ezért az anyanyelv a legnagyobb kincsünk. "A beszéd a személyiség legfontosabb megnyilatkozása,... Szóbeli megnyilatkozásaink fejlesztésén nem munkálkodhatunk eleget, hogy élményeinkről élményeket kelthessünk, hogy lényünk visszhangot verhessen a másikban. Két úton kell járnunk. Ásnunk befelé, és építkezni kifelé. Meg kell teremtenünk a meg nem ismételhető embert, akik vagyunk, hogy személyességünk mind erőteljesebben kibontakozzon, másfelől figyelnünk kell a világot, hogy a látottakat másoknak is felmutassuk, s ezzel gazdagítsuk őket."[23]
"Semmi sem jellemző annyira egy nyelvre, mint sajátos hangzása. Olyan ez, mint a virág illata, a bor zamata, a zománc, az opál tüze."[24]
Ezt adjuk át növendékeinknek, akik talán csúnyán beszélnek, de akik ártatlanul és értetlenül hallgatnak minket, hallgatják hadaró, modoros, nyegle vagy cinikus beszédünket. Vagy akik egy életre megőrzik kulturált, szép, választékos kiejtésünket, szavainkat. Megőrzik, magukkal viszik szellemi örökségként.
"Igyekezned kell nemcsak arra, hogy beszéded hibátlanul zengjen ajkaidról; hanem arra is, hogy kedves hajlékonysággal, gazdag változékonysággal,...szívre és lélekre erőben munkálva.érzelmeidnek tolmácsa lehessen."[25]

[20] U.o. 65.
[21] Lumen gentium 35-36-., Ap.act.5.
[22] Jn. 1,1.
[23] Montágh Imre: Nyelvművesség
[24] Kodály Z.: Vessünk gátat kiejtésünk romlásának. Visszatekintés II.
[25] Kölcsey: Parainesis

A leírt beszéd a nevelő munkájában a táblakép, az ellenőrzőbe írt intő vagy dicséret, a füzetekben pirosló megjegyzés, bíztatás, bírálat.
Lehetséges-e kibújnia Krisztus üzenetének sugarából: "Jaj a világnak a botrányok miatt! Elkerülhetetlen ugyan, hogy botrányok ne forduljanak elő, mégis jaj annak, aki botrányt okoz!"[26]

❖ *Apostoli megbízatást teljesítsenek*

Katolikus iskolában működő laikusként az a hivatásunk, hogy "közvetlenebbül" együttműködjünk a hierarchia apostoli tevékenységével, hiszen a katolikus iskola olyan megbízatást kap a hierarchiától, amely apostoli intézménnyé avatja.[27]
Ennek a megbízatásnak *lényeges eleme az egység* azokkal, akiket a Szentlélek arra jelölt ki, hogy kormányozzák Isten Egyházát.[28]
Egész nevelő közösségünk felelőssége az, hogy a mindennapos nevelés gyakorlatában megvalósuljanak azok a sajátos vonások, amelyek a keresztény nevelést biztosítják.[29]

Kalazanci Szent József: Memoriale (részlet)[30]

- *Ez a szolgálat a **legmagasztosabb**, hiszen a test és lélek együttes üdvözítésének szenteli magát.*
- *A **legnemesebb**, minthogy az őrzőangyalok által végzett isteni és angyali munkába segítőkként az embereket is bevonja.*
- *Ez a szolgálat a **legszükségesebb**, minthogy a rossz szokások és a bűn uralma tartja rabságban a neveletlen gyermekeket.*
- *A **legtermészetesebb** minden ember számára, akik természetszerűleg szeretik, ha gyermekeik jól neveltek.*
- *A **legörömtelibb** annak számára, aki hivatva lesz arra, hogy ebben a szőlőskertben dolgozzék, és ily nagy aratásban munkálkodjék.*

Minden nevelő teljes mértékben tudatában legyen annak - éppen egy olyan világban, amely nem így gondolkodik -, hogy rendkívüli feladatot lát el, hogy olyan küldetése van, amelyben harmonikusan találkozik Isten és ember, jelen és jövő, egyén és társadalom, emberi és keresztény erény, természet és kegyelem. A nevelő ezért az Igazság alkalmas munkatársa és az őrzőangyalok segítője.

2.4.4. Egységben a szülőkkel (Elvárások a szülőktől)

"Gyümölcseikről ismeritek fel őket."[31]

A szülő társ, ismeretet ad a nevelőnek. Iskolánk igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülőink is közösséget alkotnak, hiszen "a keresztény hit is egy közösség ölén

[26] Mt. 18,7.
[27] Kat.Isk. 71.
[28] U.o. 72. és Apostolicam actuositatem 23.
[29] U.o. 73.
[30] Tonti bíboroshoz írt levele, 1621.
[31] Mt. 7,20.

születik és növekszik."[32] A gyermekek egyházi közösségből kerülnek be az iskolánk közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza.
Iskolánk a szülőktől elvárja, hogy elfogadják az iskola kinyilvánított katolikus jellegét, hogy ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Feladatunk, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeressük azok mindenki számára megnyugtató megoldását.
Iskolánk a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a velük való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni.

Elvárjuk, hogy a szülők az iskolai rendezvényeken tevékenyen részt vegyenek, hogy maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel példát mutatva gyermekeiknek. Így bizony "nevelődnek" is, ami szükséges dolog, hiszen ez "növeli" az Isten iránti bizalmat. Az iskola ugyan nem fölérendeltje a szülőknek, de az Egyház megbízottja.

2.4.5. Egységben a növendékekkel

"Gyermek vagy. Sok nagy gazdagságoknak közötte élő kis cselédkém,
ápolva és nevelve minden szép gyönyörűségekben. Immár itt az idő,
mikoron is néked nem kell mindéglen lágy párnáknak közepette élned,
melyek téged puhává és kényessé tesznek, mi is a férfiasságnak eltékozlása
és a vétkeknek táplálója és sok parancsolatoknak megutálása."[33]

Minden ember feladata, hogy saját és embertársai üdvösségén fáradozzon, hogy folyamatos legyen a kapcsolata Istennel, és másokat is elvezessen erre. Ennek számos formája lehet. Az Egyház 2000 éves történelme csodálatos példákat nyújt az örömhír átadásának különböző formáiról. Olyan közösségek jönnek létre, melyekben a túlcsorduló szeretet célja a gyermekek felemelése, nevelése. Olyan közösségek, melyek megteremtik "az evangéliumi szabadság és szeretet légkörét az iskolai közösségben, segíti a fiatalokat abban, hogy személyiségük kibontakoztatásával együtt növekedjék bennük az új teremtmény, amellyé a keresztségben lettek. Az egyetemes kultúrát úgy kapcsolja össze az üdvösség hírével, hogy a hit fénye járja át a világról, életről és emberről fokozatosan szerzett ismeretüket." [34]

2.4.6. Egységben a tudománnyal

„Az Atyaisten - szeretetének titokzatos terve szerint -,
amikor elérkezett az idők teljessége, elküldte Egyszülött Fiát,
hogy meghirdesse a földön Isten országát, és véghezvigye az emberek újjáalkotásának
művét."[35]

A katolikus iskolában a nevelés és az oktatás szoros egységben van. "Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert."
Minden tudás, amely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. A XX. század történelme számos esetben példázza, hogy az erkölcsileg ellenőrizetlen tudomány milyen

[32] Kat. Isk. 53.
[33] Szent István Intelmei
[34] Gravissimum Educationis 8.
[35] Kat. Isk. 5.

súlyos pusztításokra képes. Ezért minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni, és megfelelő erkölcsi hátérrel kell átadni.[36]

Példáink

A katolikus iskola nevelési eredményességét nem lehet közvetlenül mérni.[37]
Nem vállalhatunk *naturalista* nevelést, amelynek elvei szerint a lényeg a tisztességes élet, a jó iskoláztatás, ami alap lehet egy kiegyensúlyozott felnőttkori jóléthez.[38]
Nem törekedhetünk a *szupernaturalizmusra* sem, amely kizárólag a lelkigyakorlatokban, az öncélú önfegyelmezésben látja a nevelés lényegét.
A nagy katolikus nevelők példáját követjük (Kalazanci Szent József, Don Bosco Szent János, Ward Mária, Sík Sándor stb.). Ők mindannyian *az értelmi és erkölcsi nevelés egységéről, a szív és ész egyensúlyáról* beszélnek. Komolyan veszik Mesterük szavait: "Nem azt kérem tőled, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy óvd meg őket a gonosztól"[39]
A keresztény nevelés nem az önérvényesülés és a gazdagodás eszközének tekinti a tudást, hanem inkább olyasminek, amiből *kötelezettség* fakad a szolgálatra, a többi ember iránti *felelősségtudatra.*[40]

A követelményrendszer három nagyobb része:

- Tantárgyi követelmények. A tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok.
- Magatartási követelmények. Ez az alapvető keresztény értékekre, erkölcsre épül, és konkrétan a házirend tartalmazza.
- Szorgalmi követelmények. Ez a diákok tanulásához, munkához való viszonyát tükrözi.

A követelményrendszer betartása, betartatása szempontjából alapvetően fontos a fegyelem és a fegyelmezés, a jutalmazás és a büntetés kérdése.

- Csak az iskola pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni.
- A követelmények megállapításakor figyelembe vesszük az életkori sajátságokat, az egyéni, a különleges a tanulási, a magatartási (kiemelkedően tehetséges, lemaradó BTMN, SNI) jellemzőkhöz igazodó nevelési-oktatási szükségleteket.
- Figyelembe vesszük a tanuló képességeit - talentumait -, a tanuláshoz való hozzáállását, és képességtartományán belül biztosítjuk az egyéni ütemű fejlődését. Ehhez jól kell ismernünk a tanulót.
- A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség igényének kialakítása.
- Csak az önmagával szemben is igényes tanár tud igényességre nevelni.
- A tantárgyi és tanórai követelményeket világosan, egyértelműen fogalmazzuk meg.
- Figyelünk a teljesíthetőségre. A tanév elején közölt elvárásokat nem változtatjuk a tanév során, így a tanuló érzi a következetességet és a kiszámíthatóságot.

[36] U.o. 29.
[37] Kat. Isk.84.
[38] U.o. 30.
[39] Jn.17,15.
[40] Kat. Isk. 56.

3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai

- A diákokat segítse abban a folyamatban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent, hazáját, nemzetét, embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.
- Az iskolahasználók elégedettségére való törekvés, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontossága.
- A diákok erkölcsi és esztétikai szemléletének alakítása, képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki.
- A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.
- Egyénre szabott tanulási lehetőségekkel kialakítsa és fejlessze az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit.
- Együttműködésre épülő, párban, vagy csoportban végzett tanulással fejlessze a tanulók problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- Kiemelt feladatként gondoskodjék a diákok zenei és művészeti neveléséről.
- A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.
- Nagy tudósok, művészek hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatása álljon példaként diákjaink előtt.
- Magyarságunk gyökereinek megismertetése (nyelv, történelem, magyarságtudat).
- Hagyományaink, ünnepeink megismertetése, átörökítése, élővé tétele (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényének kialakítása.
- A digitális tudatosság kialakítása

4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

- A hitet erősítő programokat szervezünk (igeliturgia, zarándoklat, rorate, keresztút).
- Keresztény világszemléletet alakítunk ki személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Az erkölcsi kérdések megítélését gyakoroltatjuk a tantárgyi ismeretek elsajátítása, osztályfőnöki órák, közösséget érintő intézkedések során.
- Követésre méltó példákat mutatunk fel (szentek, közéleti nagyságok, a sport, művészet tudomány stb. kiemelkedő alakjai).
- Közösségeket hozunk létre, ahol a tanuló önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését fejleszti (az osztály- és napközis közösségen túl az énekkarokban, szakkörökön, néptánccsoportban, sportkörben stb).
- Pedagógiai munkánkban kihasználjuk a társas tanulási formákban rejlő előnyöket.
- Az ismeretek elsajátítása során aktív tanulásra épülő, tevékenységközpontú tanulásszervezési formák alkalmazására törekedünk.
- Diákjaink nevelése és oktatása során, életkori jellemzőire figyelve alkalmazzuk a digitális technológiát hasznosító oktatási módszereket.
- Támogatjuk a tehetséggondozó és felzárkóztató programokat az egyéni képességek kibontakozása érdekében.

- ❖ Csökkentjük a hátrányos helyzetet, amely a gyermek környezetéből, illetve eltérő ütemű éréséből, speciális tanulási igényéből következik. A speciális fejlesztéseket a a szakszolgálati vélemények útmutatása szerint, szakemberek (fejlesztőpedagógus, pszichológus, logopédus, gyógytornász) segítségével végezzük.
- ❖ A digitális látókör és a technológiai tudás kiszélesítése, a mesterséges intelligencia értő alkalmazásának elsajátítása.

A magyarságról külön is...

"Hozzuk végre haza gyermekeinket!"
(Kodály Zoltán)

- ❖ Magyarságunk gyökerei nagyon mélyek, de kultúránkat sokféle hatás érte nyugatról és keletről is. Sokrétű gazdagsága lenyűgöző. Ezek feltárása, átadása iskolánk legfontosabb feladatai közé tartozik. Hitünket is csak magyarként tudjuk megélni.
  - Sajnos a XX. század történelme nem kedvezett az egészséges nemzeti tudat kialakulásának. A két világháború elvesztése, az ország kétharmadának elcsatolása, a több hullámban való kivándorlás, az internacionalista ideológia, mind a magyarságtudat rombolásához vezetett, és erősítette az emberekben az értéktelen nemzet képét. Ezért tudott a kommunizmus bukása nyomán annyira könnyedén betörni a fogyasztói társadalom nemzetek és kultúra feletti silánysága. Ma ami magyar, másodrendűnek számít. Nyelvünket is elönti az amerikanizmus.
- ❖ Megtanítjuk a diákokat a helyes beszédre, olvasásra, fogalmazásra, önkifejezésre. Megismertetjük ehhez irodalmunk nagyjait. Nagy hangsúlyt fektetünk a szép beszédre.
- ❖ Megismertetjük és megszerettetjük diákjainkkal kultúránkat, nyelvünk kincseit, hazánk tájait és természetesen elődeink nagyjait.

5. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

5.1. Eszközök: a kultúra

"A kultúra szó általános értelembe véve mindazt jelenti, amivel a maga sokirányú szellemi és testi képességét kiműveli és kibontakoztatja az ember."[41] Átfogja egész életünket, és rendezőelvünkké válik. Szétválasztja a jót a rossztól, a helyeset a helytelentől, az igazat a hazugtól, a szépet a csúnyától, az értékeset az értéktelentől, a hasznosat a haszontalantól.
A kultúra viszonyulásunkat jelenti Istenhez. A hagyományos keresztény kultúra sok eleme még a keresztények körében is talaját vesztette. A helyében kialakuló fogyasztói szemlélet, a technikai haladásba vetett hit, az emberi élet és a társadalmi folyamatok gazdasági kérdéssé egyszerűsítése megfosztja az embert Isten utáni vágyakozásától. Ezért különösen fontos ma a régi értékekből táplálkozó új keresztény kultúra kialakítása.
Az a műveltség, megörökölt szokásrendszer, amely nem a közösség életéből fakad, halottá válik. Hagyományként ápolható, de a közösség tagjaira gyakorolt emberformáló szerepét elveszíti, és ezzel lényegétől fosztódik meg. Alapvető VI. Pál gondolata: "Ha mindent Jézus

[41] Gaudium et Spes 53.

Krisztusra vonatkoztatunk, meg tudjuk különböztetni az értékeket, amelyek az embert emberré teszik, a negatív értékektől, amelyek az emberi méltóságot lerombolják."[42] A keresztény kultúra forrása, és egyben célja is Isten.

A képzőművészeti és zenei kultúra közvetlenül vagy közvetve a kultuszt szolgálják. Emellett az emberi lélek szépségre törekvésének, önkifejezésének csodálatos eszközei. Ezért az iskola és az osztályok ízléses díszítése elengedhetetlenül fontos.
Gondoskodunk arról, hogy az iskolai környezet azt a rendet sugározza, amit a hívő ember a teremtésben megtapasztal. A környezet rendjét a nevelő közvetíti, így példája elsődleges és nélkülözhetetlen nevelési eszköz.
Fontosak az iskolában megjelenő jelképek is. Külsőleg a keresztény szellem nemcsak a falra kitett feszületben, az órák előtti imákban valósul meg, hanem az iskolai élet elrendezésében is.
A mindennapos zenélő környezet nevelő hatása életre szóló lehet. Ez minden játékosság mellett belső fegyelemre szoktat.
Kultúránknak sok *manuális és mozgásos* eleme van. Ezért elengedhetetlen minden növendék számára, hogy az alapvető kézműves fogásokat, a tánc- és a mozgáskultúrát megismerje.

5.2. Egyházi és népi hagyományok

Egyházi közösségünk a természet változásaival együtt él, s ennek keretébe ágyazta az üdvösség történéseit is (készületi idők; születés - karácsony; újjászületés - húsvét).

Eszközrendszerünk alapja ezért a természet változásait (évszakok) és a népi hagyományokat (jeles napok, népszokások) is sokszínű érzelemmel követő egyházi év, mely nemcsak külsőségekben, hanem a tantárgyi tartalmakban is megnyilvánul.

Az egyházi ünnepek és a népszokások megjelennek az ének-zene tanításában, az irodalomban, a néptáncban, a népszokásokban (lucázás, adventelés, betlehemezés, újévköszöntő, balázsolás, farsangolás, kiszézés, villőzés, pünkösdölés stb.). Ezek az ünneplések jelen vannak az iskola mindennapjaiban, így a falakon megjelenő népművészeti dekorációval együttesen meghatározzák az iskola sajátos keresztény-néprajzos arculatát.

Fontos a kulturált szórakozás elsajátítása is. Farsangi ünnepélyeink és más vidám rendezvényünk programját évről évre alaposan kidolgozzuk és tökéletesítjük, céljait meghatározzuk.
A kultúra része az emberi kapcsolatok, érzések kifejezési formája is. Ezért a tisztelettudó, de őszinte viselkedést megtanítjuk a diákoknak, kezdve a köszönéstől az öltözködésen és étkezésen át a helyes beszélgetésig. Ezt természetesen csak pedagógusaink egységes és igényes példaadásával lehetséges elérni.

5.3. Tudomány

A magyar irodalom és történelem, a népművészet ismeretével megszerettetjük a magyar kultúrát, felvértezzük diákjainkat az idegen hatások minden kritika nélküli befogadása ellen. Elengedhetetlen a határon túli magyarság és a Kárpát-medence más népei történelmének és kultúrájának megismerése, mert így alakítjuk ki és erősítjük meg annak tudatát, hogy a kisebbségben élő magyarság is nemzetünk része. Különösen fontos a magyar nyelv művelése.

[42] VI. Pál allokációja az O.I.E.C. IX. kongresszusán, Osservatore Romano, 1974. VI. 9.

Az idegen nyelvek, a földrajz és a világtörténelem tanulásával lehetőséget teremtünk a más népekkel, nyelvükkel, kultúrájukkal való találkozásra, azok elfogadására és tiszteletére megtanítjuk a diákokat.

A természettudományok megtanítanak gondolkodni, pontosan fogalmazni, bemutatják a teremtés szépségét, az ember felelősségét, a tudósok emberi nagyságát, gyengéit, a technikai haladás kétarcúságát. Isten ránk bízta a teremtett világot, hogy műveljük. Éppen ebben áll a hívő ember határtalan felelőssége. A tudományokkal való ismerkedés során fontos kiemelni a magyar tudósok tudománytörténeti jelentőségét.

5.4. Testi nevelés, sport

"Az Ige testté lett"[43] Az iskolai testnevelés eszköz a fegyelmezett, a belső önneveléssel és erőfeszítéssel alakított életvezetéshez. A szellem és az erkölcs uralkodik a keresztény-katolikus iskola testnevelésében és sportéletében is. Miközben ugyanis kielégíti és fejleszti az ifjúság mozgásigényét, küzd a tunya, lődörgő, sok tekintetben céltalan életforma ellen (mint pl. a tv-mánia, a diszkózás, a drog különféle fajtáinak használata stb.).
A kereszténység nagyra értékeli az emberi testet. Testünk Jézus Krisztusban megszentelődött, és a Szentlélek templomává vált. A feltámadásban testünk végleges megdicsőülését várjuk. - A keresztény nevelés az egész embert szolgálja, "egész"-ségre irányul. EGÉSZ életet csak úgy élhetünk, ha testünket a szellemi és erkölcsi értékek szolgálatába állítjuk. Minden testhez kötött értéknek örök jövője van. Miközben a testünket értékeljük, vigyázunk arra, hogy a test kultusza ne váljék soha öncélúvá.

5.5. A délutáni foglalkozások

A foglakozásokon nevelőink:

- A tanulást megszervezik: alsó tagozaton fokozatosan 30-60 percig, a felsőn 1-2 órát.
- Megfelelő tanulási technikákat sajátíttatnak el.
- Irányítják a tanítási időn kívüli tevékenységeket.
- Kialakítják a kulturált szokásokat.
- Gyakoroltatják a magatartási szabályokat, helyes társas kapcsolatokat építtetnek.
- Önálló tanulásra nevelnek.
- Törekszenek az életkori sajátosságoknak megfelelő mozgásigény kielégítésére.
- Helyes napirendet, kulturált étkezési szokásokat, csoporthagyományokat alakítanak ki.
- Gondoskodnak arról, hogy egyetlen gyerek se unatkozzon, tétlenkedjen.

5.6. Eljárások

Módszer	Példák és formák
Meggyőzés	az oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudatosítás, stb.
A tevékenység megszervezése	követelés, ellenőrzés, értékelés, játékos módszerek, gyakorlás stb.
A magatartásra ható, ösztönző módszerek	ígéret, bíztatás, elismerés, dicséret stb.
A jutalmazás	szóbeli és írásbeli dicséret, oklevél, tárgyi jutalom stb.

[43] Jn. 1,14.

A büntetés	*szóbeli formák*: észrevétel, határozott rendreutasítás; *írásos formák*: szaktanári, nevelői, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás, nevelőtestületi szigorú megrovás, párhuzamos osztályba való áthelyezés, eltanácsolás stb.
A nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célzó módszerek	felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás, tilalom, stb.

IV.
A SZEMÉLYISÉG-ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

1. A tanítási óra

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk a tanulók motiválását, a képességtartományon belüli differenciálást, a megfelelő tanulási környezet megteremtését, ez együttműködésre épülő aktív tanulást, a tantárgyi ismeretek integrálást segítő módszerek és eljárások alkalmazását.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél alapelv az aktív tanulás megvalósulása. Minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, párban vagy csoportban végzett, együttműködésen alapuló tanulást, állandó aktivitását biztosítják.
- Az aktív tanulás megvalósítását segítik az oktatásra használt helyiségek berendezési tárgyai, melyek rugalmas és könnyű átrendezése az alkalmazott tanulásszervezési eljárásnak leginkább megfelelő tanulási környezet kialakítást teszik lehetővé.
- A tanítás- tanulás folyamatának szerves egységeit alkotják a multidiszciplináris tanítási órák, melyek alkalmat adnak az integrált ismeretszerzés lehetőségére az már megszerzett ismeretek komplex alkalmazására.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.
  - A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó, a fejlődést leginkább segítő munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlás, az ismétlés során - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
  - Fontosnak tartják és kiemelten törekszenek a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére, ezért a szóbeli feleltetést előnyben részesítik a tesztek kitöltésével szemben.

1.1. Rendhagyó tanítási óra

Az iskola tanítási-tanulás kultúrájának része a probléma-megoldás és jelenségértelmezés rendhagyó eljárásokkal, (multidiszciplináris órák, projektnapok, iskolán kívüli szakemberek bevonás) segítése.
A külső helyszíneken megvalósuló foglalkozásokat a 3.9. és 3.10. pontok tartalmazzák.

2. Hit- és vallásoktatás

Az iskolában a hit- és vallásoktatáson való részvétel a tanulók számára kötelező. A nem katolikus tanulók számára tapasztalataink alapján nem tudunk igény szerinti hitoktatást biztosítani, de kizárólag a szülők beleegyezésével vesznek részt a katolikus hittanórán (az értékelés alóli fölmentéssel) és vallási eseményeken (liturgia, iskolamise). Ha a nem katolikus tanuló szülei döntése alapján nem vesz rész a katolikus hittanórán, szűlője köteles gondoskodni a hittanóra időtartama alatt felügyeletéről.

3. A tanítási órán kívüli tevékenységek

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

3.1. Hagyományőrző tevékenységek, az iskola hagyományai, vallási élete, ünnepei

A tanévet közös ünnepélyes szentmisével kezdjük és fejezzük be (Veni Sancte, Te Deum).
Iskola-családi szentmise*:* a városmajori Jézus Szíve Plébániatemplomban minden hónap első szerdáján délután, (egyházi ünnephez igazodva más napon délben, pl: vízkereszt ünnepe).

- A misén részt vevő gyerekek ministrálnak, felolvassák az egyetemes könyörgést, olvasmányt.
- Osztályonként előre kiválasztott előénekesek vezetik a magyar ordináriumot.
- Az olvasmányközi énekeket, alleluját alkalmanként választott schola énekli.
- A hívek énekét vonósokból és fafúvósokból álló gyermek-kamarazenekar kíséri.
- A változó részeket többnyire gregorián dallammal énekli az egész közösség.
- Népénekek és taizéi dallamok szólnak az áldoztatás alatt.

3.1.1. Napi ima

A tanítás kezdetén 7^{50}-kor közös liturgián veszünk részt az iskola aulájába.
Az igeliturgia vázlata az énekes bevonulás után:

- Köszönés
- Felhívás: - Istenem hallgass hívásomra!
  - Uram, siess segítségemre!
- Keresztvetés
- Szent ünnepén az „Örvendezzünk”-introitus eléneklése
- 126. zsoltár
- Napi zsoltár részlete
- Olvasmányközi ének
- Napi evangéliumi részlet kiemelt része
- Két egyetemes könyörgés Kyrie eleison – akklamációval
- Egy csendes saját kérés
- A születésnaposok, névnaposok köszöntése, megemlékezés új testvér születéséről, betegekről, halálesetről
- Miatyánk (ünnepen énekelve)

- Üdvözlégy Mária (magyar hazánkért)

A tanítás végén a tanulók az órát tartó pedagógussal közösen imádkoznak.

Áldott légy, Uram, és minden alkotásod!
Áldott légy az örömökért,
melyek ma az iskolában értek,
bánataimban pedig légy vigasztalóm!
Áldott légy, Uram, minden emberért!
Áldott légy szüleimért, nevelőimért!
Boldogok, akik házadban laknak.
Áldott légy magyar hazánkért,
Áldott légy közösségünkért,
a Pannonia Sacra Iskoláért!

3.1.2. Ige-liturgiák

A tanítási hét közepén és a nap közepén, szerdán 12 órakor 20 – 20 perces bűnbánati vagy hálaadó igeliturgiát tartunk külön az alsó és felső tagozat részére. Az óra további 20 percét az osztályfőnök használhatja föl saját osztályában lelki képzésre, közös olvasásra. A hónap dicsőítő liturgiáját a templomban végezzük szentségimádás formájában.

Az ige-liturgia rendje általában:
1. hét: Szentmise
2. hét: Hálaadás
3. hét: Dicsőítés (szentségimádás)
4. hét: Bűnbánat

3.2. Ünnepeink

A tanév jeles napjai évről évre visszatérnek az iskola életében. Megünneplési módjuk szokásrendet, hagyományt alakít ki. Ezek kereszténységünk elmélyítésében, és magyarságtudatunk kialakításában jelentős szerepet játszanak: megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, és stabilitást adnak.

3.2.1. A tanév jeles napjai

- Veni Sancte
- Örömhírvivés a temetőkbe Halottak Napján (Visontai Ágota, Várvédő Mariann, Komáromi János elhunyt nevelőink, Simándy József jótevőnk, és elhunyt diáktársak sírjának látogatása) Minden osztály részt vesz ebben 2 évenként.
- Kalazancius-nap – Patrocínium (a Magyar Szentek Ünnepe, november 13. és Kalazanci Szent József pártfogásának napja, november 27. közötti pénteken.)
- Szent Miklós látogatása
- Adventelő
- Szent Margit-emlékmise a Margit-szigeten
- Jótékonysági koncert a Zeneakadémián

- Farsang
- Elsőgyónás, beöltözési szertartás, elsőáldozás (április-május)

- Mindszenty-zarándoklat (május első szombatja) Esztergomba.
- Osztálykoncertek
- A 8. osztályosok búcsúztatása az utolsó tanítási napon
- Te Deum

3.2.2. Állami ünnepek

október. 6.	Aradi vértanúk
október 23.	Az 1956-os forradalom és szabadságharc
február 25.	Kommunista és egyéb diktatúrák emléknapja
március 15.	Az 1848-as forradalom és szabadságharc
április 16.	Holokauszt áldozatainak emléknapja
június 4.	Nemzeti összetartozás napja

Az ünneplés módjai

- Megemlékezés (reggeli vagy szerdai liturgián, osztályfőnöki órán)
- Iskolai ünnepély
- Hangverseny
- Színdarab

3.3. Napközi otthon, tanulószoba

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően, - ha a szülők igénylik - az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1–4. évfolyamon napközi otthon, az 5 – 8. évfolyamon tanulószoba működik.

3.4. Diákétkeztetés

Az intézménybe járó tanulóknak ez ebédelés mellett igényelhetik tízórai és/vagy uzsonna biztosítását is. A diétás étkezés is biztosított.

3.5. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör, néptánc-szakkör a tanórai testnevelési órákkal és a néptáncórákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Iskolai mez és fellépő ruha biztosított.

3.6. Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola igazgatója dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

3.7. Tanulmányi kirándulások

Az osztályfőnökök a tantervi követelmények teljesülése, a nevelőmunka elősegítése érdekében, a nevelési programban foglaltak szerint osztályaik számára tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kirándulás idejét az éves munkaterv rögzíti.
Az alsó tagozaton az osztályok önállóan, a felső tagozaton az osztályok hagyományosan együtt vesz rész a tanulmányi kiránduláson. Felelősöket az éves munkaterv rögzíti. Ha a kirándulás helyszínére utazni kell, az utazáshoz a tömegközlekedést kell igénybe venni. Az utazás költségeit az iskola alapítványa támogatja.

3.8. Osztálykirándulások

Nevelési elv, hogy iskolánk minden diákja, mire elhagyja az iskolát, osztálykirándulások során ismerkedjen meg Magyarország nagyobb tájegységeivel. Először a szűkebb környezetet, a lakóhelyhez közelebb eső vidékeket kell megismerni alsó tagozatban, majd fölsőben az ország távolabbi pontjait.

Az osztálykirándulások céljai:

- Ismeretszerzés, a haza megismerése, hazaszeretet (történelem, magyar irodalom, művészettörténet.)
- Közösség formálása, közösség a nevelővel (osztályfőnök)
- Természeti környezetünk megismerése, annak szeretete, védelme (földrajz, biológia, fizika, kémia)
- Turisztika, testedzés, sport (testnevelés, tánc, ének-zene)

A kirándulásokat ezért változatosan állítjuk össze, úgy, hogy legyen benne városnézés, létesítmény megtekintése, kirándulás, játék, sport stb. Hagyományunk, hogy egy napos kirándulásokat tervezünk. A kirándulások anyagi fedezetét a szülők biztosítják, a részvétel nem kötelező.

Úticél-javaslatok:

1 – 4. osztály

Alsó tagozaton a környék megismerése a cél, ezért közeli kirándulóhelyeket választunk.

5 – 8. osztály

I. ÉNY Mo. 1. Győr, Pannonhalma, Szigetköz, Mosonmagyaróvár, Hanság.
2. Fertő-tó, Fertőd, Fertőrákos, Sopron, Nagycenk, Kőszeg, Szombathely, Sárvár.
3. Székesfehérvár, Bodajk, Csókakő, Vértes-hg., Gánt, Velencei-hg.
4. Bakony, Veszprém, Zirc, Nagyvázsony.
5. Balaton-felvidék, Tihany

II. ÉK Mo. 1. Gödi Piarista Szakmunkásképző, Vác, Balassagyarmat, Szécsény, Ipolytarnóc, Hollókő, Nógrád, Cserhát-hg.
2. Mátra, Gyöngyöspata, Kékes, Parád, Recsk.
3. Eger, Egerszalók, Feldebrő, Bükk-hg., Bélapátfalva, Szilvásvárad.

III. DK Mo. 1. Kecskemét, Kiskőrös, Kalocsa, Kiskunság, Bugac.
2. Szeged

3.9. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Az iskola pedagógiai kultúrájának jellemzője, hogy az osztályfőnökök, szaktanárok a tantervi követelmények teljesülése, a nevelő- és oktató munka elősegítése érdekében osztályaik, csoportjaik számára tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat, múzeumi foglalkozást, színház-, múzeum-, könyvtár-, és koncertlátogatás szerveznek. Ezeken a tanulók részvétele – ha az tanítási időn kívül esik – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. BKI Alapítvány támogatás igényelhető.

3.10. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások stb.). A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. BKI Alapítvány támogatás igényelhető.

3.11. Versenyek, vetélkedő, kiállítások, bemutatók

Az iskola tehetséges tanulói tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, találkozókon vesznek részt. A tehetséges tanulók tanulmányi- és sportversenyekre történő felkészítéséért, a szakmai munkaközösségek és a szaktanárok a felelősek. A tanulók utaztatását és felügyeletét a versenyben érintett munkaközösség szervezi. Városon kívüli versenyeken történő rézvételhez igazgatói engedély szükséges. A versenyekre való utazás költségeit A BKI Alapítvány támogatja.

3.12. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

3.13. Erdei iskola

A helyi tantervi tartalmakat szorgalmi időszakban megvalósító iskolán kívüli többnapos oktatási forma, ahol az ismeretek megszerzésénél a tapasztaláson és az együttműködésen van a hangsúly. Osztályszinten szervezhető, önköltséges.

3.14. Táborok

Nyári táboraink hagyományosan közösségteremtő táborok. Általában 25-50 gyerek táborozik az egy-egy nevelő által választott helyszínen. Évente minden osztály részére ilyen 5-6 napos szaktábort szervezünk a szorgalmi idő befejezése után. Ezek a környezetismeretet, honismeretet, lelki fejlesztést tűzik ki célul. Játékos, jól szervezett, kedvelt formái a tanév utáni együttlétnek. Fontos szempontjuk az önellátásra nevelés. A táborozás önkéntes.

4. Tanításon kívüli programok

4.1. Pedagógusoknak

- Őszi grill
- Lelkigyakorlat Budapesten vagy vidéken (kötelező);
- Karácsonyi vacsora
- Egyházmegyei pedagógusok Veni Sanctéja (kötelező);
- Katolikus nevelők találkozói
- Nevelési, félévzáró, tanévnyitó, -záró, osztályozó értekezletek. Az osztályozó értekezleteket tagozatos osztásban tartjuk az érintett nevelők csoportjának részvételével.
- Egyházmegyei pedagógusok Te Deuma (kötelező).

4.2. Diákoknak szülőkkel, tanárokkal közösen

Kirándulás

Évnyitó családos kirándulás Makkos Máriára.

Adventelő

A karácsonyi ünnepkör közös, színházi ünneplése (a XII. ker. Művelődési Központban), amelyen az osztályok bemutatnak egy-egy népi játékot: Bölcsőskét, Szálláskeresőt, Betlehemezőt, Pásztorjátékot, Regölőt, Lucázót stb. Évente az a.) illetve a b.) osztályok felváltva készülnek. Az Adventelőn szerepelnek az énekkarok.

Szent Margit-emlékmise

Az iskola közös zarándoklata Árpád-házi Szent Margit ünnepéhez közeli vasárnapon a Margit-szigeten celebrált emlékmisére. Az iskola közösségének kötelező.

Farsang

Osztályonként játékos kerettörténettel készülünk (Ősemberek, Ősmagyarok, Mátyás udvara, Görögök, Reformkor, Cirkusz stb. témákkal). A jelmezek illeszkednek a kerethez, nem engedünk ízléstelen, magamutogató, az iskola szellemétől idegen jelmezeket. A csoportok meglátogatják egymást. Csak ízléses néptánc, klasszikus társastánc szerepelhet a délután műsorán. A kulturált étkezést is meg kell szervezni.

Iskolakoncert

A munkatervben rögzített időpont szerint, a Zeneakadémián délután megrendezésre kerülő hangverseny, ahol fellép az iskola énekkara, kórusai, furulya együttesei, szülők és gyerekek zenekara. Kötelező közös program.

Osztályhangversenyek

A hangszertanulók és az osztály furulya együttesének bemutatója a szülők, ismerősök számára az aulában. Hétköznap délután tartják. 3. osztálytól elvárás, kisebbeknek fakultatív. Kiegészíthető irodalmi részletekkel.

Mindszenty-zarándoklat

Az iskola kiemelt kerékpáros zarándoklata májusban Esztergomba, a szülői szervezet szervezésében, alapítványi támogatással. Kötelező közös program.

Őszi vásár

Elsősorban szülői szervezésben zajlik, portékakészítés előzi meg, zenés bemutatók, igazi vásári hangulattal. Szombati napon szervezzük. Bevétele az iskolaalapítványt támogatja.

4.3. Szülőknek

- Elsőáldozási rekollekció
- Nevelést segítő előadások

V.
TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS

Az intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés során figyelembe vesszük a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beillesztjük az intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba.

1. Alapelve, célja

- Segítse a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Valósítsa meg a mindennapi testedzést a tanulók számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

2. Területei

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség,
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében,
- Öltözködés,
- Higiénia, tisztálkodás,
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben,
- Ésszerű napirend kialakítása.

Szűrővizsgálatok: belgyógyászat, gerinc, szemészet, fogászat.

3. Az egészségnevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása;
- A pedagógusok, a dolgozók példamutatása;
- Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételére;
- Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés;

Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:

- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, természetismeret, biológiaóra, egészségtan modul, stb.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- ❖ Nyári táborok;
- ❖ Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások.

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- ❖ Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- ❖ Külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, szakrendelők.

4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.
Intézményünk közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
Ha az intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem területén működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
A tanulók fizikai állapotának mérésére a munkatervben meghatározott időintervallumban kerül sor.

5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

5.1. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,

életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,

elsősegélynyújtás gyakorlati alkalmazása,

a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,

a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

5.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

tanórán: biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technikaórán,

tanórán kívül: szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében,

önálló ismeretszerzéssel: házi feladat, gyűjtőmunka.

5.3. Módszerei, eszközei:

előadás, bemutató, projekt, gyakorlat, kutatómunka, IKT eszközök használata.

VI.
A HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

1. Pedagógus

- Nevelő-oktató munkáját a tanórák keretében tanmenetének megfelelően tervszerűen végezze
- Tanmenetét munkaközösség-vezetőjének a tanév elején meghatározott időben, és formában adja át.
- Óráit pontosan kezdje és fejezze be.
- Módszereit az osztály, tanulócsoport ismeretében válassza meg.
- Óravezetése legyen változatos, szemléltetése sokoldalú.
- Kísérje figyelemmel szakterülete fejlődését, kollégáinál látogasson órákat.
- Tanórán kívüli munkaidejében működjön közre az iskolaközösség alakításában és fejlesztésében.

- Alkotó módon vállaljon részt:
  - Az Egyház küldetéséből,
  - a nevelőtestület törekvéseiből,
  - a közös feladatok teljesítéséből,
  - az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
  - az iskola hagyományainak ápolásából,
  - a tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
  - a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
  - pályaválasztási feladatokból,
  - a gyermekvédelmi tevékenységből,
  - a tanulók szabadidős foglalkoztatásának tervezéséből, szervezéséből, irányításából.

- Vegyen részt:
  - továbbképzéseken, lelkigyakorlatokon,
  - a nevelőtestület programjain
  - a munkaközösségi munkában, munkaközösségi megbeszéléseken
  - a nevelőtestületi értekezleteken,
  - iskolamiséken,
  - az iskola rendezvényein.

- Pontosan és határidőre végezze el az adminisztratív és szervezési feladatokat, pályázatokat készítsen és nyújtson be.
- A munkatervben rögzítettek szerint vegyen részt az iskola szülői értekezletein, és tartson fogadóórát.

- Diákjai számonkérését, jutalmazását, fegyelmezést, értékelést és minősítését a Házirendben foglaltak szerint végezze.
- Vállalja az intézmény egészére, kötelezően háruló feladatok elvégzését szakértelme és az egyenlő teherviselés elvén alapuló munkamegosztás szerint.
- Asztalán, termében, szertárában tisztaságot, rendet tart.
- Takarékosan bánjon az intézmény anyagi javaival, erőforrásaival és technikai eszközeivel.
- Köteles ellátni az ügyeletet, a helyettesítést, a megbízatásból származó feladatokat -
- A helyettesítés iskolai rend szerint kell ellátnia:
- Helyettesítés esetén a tanítási órát szakszerűen kell megtartania, illetve amennyiben a tananyag természetéből következően nem tudja teljesíteni, ügyeletet lát el a tanulók foglalkoztatásával.
- Személyi adataiban történt változást (név, lakcím, szabadság idején a tartózkodás helyét) az igazgatónak azonnal jelenti.
- Az általa használt eszközöket megőrzi, hiány esetén anyagi felelősséggel tartozik.
- Mobiltelefonon a tanulók körében tanítási időben nem beszélhet, kivéve, ha segítséget hív.

2. Az osztályfőnöki munka

Az osztályfőnököt az igazgató jelöli ki az osztályfőnöki munkaközösség javaslata alapján. Nevelőmunkáját a munkaközösség-vezetőjének irányításával elkészített foglalkozási terv szerint végzi.
Tudatában van annak a felelősségnek, melyet diákjai nevelésében személyes példaadása jelent.

- Az osztályfőnök közösségének felelős vezetője. Feladatait hiányzása esetén, teljes jogkörrel, az osztályfőnök-helyettes látja el.
- Törekszik tanítványai családi hátterének és személyiségének alapos megismerésére. Az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja az osztály közösségét, diákjai személyiségét, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését /szünetek, hitéleti- és szabadidős programok./
- Figyelemmel kíséri osztálya tanulóinak tanulmányi előmenetelét.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű és a tehetséges tanulók segítésére.
- Ismerteti és megtartatja növendékeivel a házirendet.
- Közösségét fejleszti osztálykirándulások, szülői kirándulások, közösségi programok szervezésével. Ezekre diákjait elkíséri, akadályoztatása esetén gondoskodik kíséretről.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit és esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli. Felkészülten vezeti osztálya osztályozó értekezletét.
- Kollégái és saját véleménye alapján havonta minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát.

- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére.
- Munkaterv alapján szülői értekezletet, fehér asztalos találkozókat tart, szükség esetén családot látogat, ellenőrzi a szaktárgyi minősítések számát, szülői láttamozását.
- Élő kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal (tanulószoba, napközi), a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel, intézményekkel (pl. gyermekvédelmi felelős, nevelési tanácsadó, stb.).
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (elektronikus napló adatainak rögzítése, frissítése, a bizonyítványok, anyakönyvek, pontos vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók, stb.).
- Osztályterme rendjét felügyeli, gondoskodik faliújságjának frissítéséről.
- A tanulói felszereléseket, ruházatot stb. az iskolai előírásoknak megfelelően követeli meg.
- Ellenőrzi osztálya öltözőjének, ruha- és cipőszekrényének, öltözőjének rendjét. Gondoskodik a nem odavaló holmik eltávolításáról.

VII.
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

1. A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatása

Sajátos nevelési igényű tanuló az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg, segíti a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést.
Fejlesztési követelményeink igazodnak a fejlődés lehetséges üteméhez.
Ügyelünk arra, hogy a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.
Ennek érvényesítése érdekében a tartalmak kijelölésekor egyes területeket módosítunk, elhagyunk vagy egyszerűsítünk.
A sajátos nevelési igényű tanulókat a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) neveljük, oktatjuk.
A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus szükséges.

Az intézményi integráció feltétele az osztály összetétele és a tanító vállalása.
A sajátos nevelésű tanulók felvételének elbírálása minden esetben egyénre szabott, függ a fogyatékosság súlyosságától.

2. A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A mozgáskorlátozott tanuló iskolai tanulásának nehézségeit leginkább a mozgásszervi károsodás következtében kialakult kommunikációs zavarok és a mozgásteljesítményt igénylő feladatok kivitelezése jelentik. Mindkettő befolyásolja az olvasás, írás, beszéd el sajátítását is, ezért kiemelt fejlesztési feladatként kell kezelni.
A mozgáskorlátozott tanuló egyedi, speciális megsegítést igényel. Ennek során figyelembe vesszük kommunikációjának formáját, szintjét, a gyermek érzelmi állapotát, értelmi képességeit és fizikai adottságait is.

3. A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe vesszük, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más beállítódás is jellemzi. Fontos az ép érzékszervek – hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés – fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának

tanítása.
A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

4. A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál életkorával, hallásállapotával – attól pozitív és negatív irányban is eltérhet.
A hallássérült tanuló egyéni fejlesztési lehetőségeit személyiségjegyei, intellektusa mellett döntően befolyásolja a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, a fejlesztés megkezdésének ideje. A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg.
A pedagógus személyén túl a modern technikai eszközök alkalmazása, esetleges műtéti beavatkozások sikeressége együttesen határozzák meg a hallássérült tanuló eredményes nevelhetőségét, oktathatóságát.

5. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztése

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók akadályozottsága, személyiségfejlődési zavara, az idegrendszer különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével, funkciózavarával függ össze.
Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak.

6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal, iskolapszichológussal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejlesztjük a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét. A fejlesztés színterei az iskolai, az osztályközösségi, a hitéleti programok.

7. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

A katolikus iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatoztatására irányuló belső indíttatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának

tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák.
Ezért nagy erőfeszítéseket tesz a különböző okokból gyengébb előképzettségű tanulók felzárkóztatása érdekében. Teszi ezt annak tudatában, hogy ezzel emberi értékeket ment meg, és hozzájárul ahhoz, hogy hazánk katolikus értelmiségi rétege a társadalmi mobilitás révén is erősödjön, gazdagodjon, társadalmi kapcsolatainak szélesedésével még inkább kovásza legyen társadalmunknak.
Minden gyermeknek megadjuk a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos, hogy megtanulják a sikertelenségek helyes kezelését.

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős – a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.
Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyermekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

A felzárkóztatás egy komplex, nagy körültekintést, lelkiismeretességet és áldozatosságot kívánó pedagógiai tevékenység. Jelenti a lemaradás fokának és okainak feltárását, a tanuló helyes önismeretre és küzdőképességre való nevelését, a tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások és a tanórai differenciált foglalkoztatás megtervezését, szervezését és kivitelezését.
Arra törekszünk, hogy a tanulócsoport egységesen magasabb tudásszintje, a korábban lemaradó tanulók erőfeszítésének példája, valamint a folytonos kétirányú differenciálásra való törekvés a tanári munkában számukra is meghozza a kívánt eredményt.
E feladatnak fontos részét képezi a korrepetálás.

A pszichésen iskolaérett gyermekre mindenekelőtt az akaratlagos folyamatok dominanciája jellemző. Az ismeretlen tananyag elsajátítása is akaratlagos figyelmet és emlékezetet igényel. A szándékos emlékezet az egész személyiségfejlődést alapjaiban befolyásolja.
A felzárkóztató programok elsődleges feladata az érdeklődés, a gondolkodás, a beszéd megfelelő fejlesztése.

8. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. Ezért kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és

osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.
E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- énekkarok, kamarakórus, kamarazene;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés;
- szakkörök;
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);

  A versenyek rendszere:
  - iskolai házi versenyek és pályázatok;
  - katolikus iskolák közötti, a Katolikus Pedagógiai Intézet által kiírt versenyek;
  - a minisztérium vagy a pedagógiai szolgáltató intézetek által szervezett helyi, területi és országos versenyek.

- a szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése;
- kiugró tehetségek szakemberhez való irányítása, aki gondoskodik megfelelő fejlesztésükről.

A működéshez szükséges feltételek meghatározása, biztosítása

A tehetséggondozás feltételeit részben a szakkörökön, szakköri jellegű munkában teremtjük meg a törvény biztosította lehetőségek szerint. A szakkörök anyagát a szaktanárok önállóan állapítják meg a tehetséges tanulókhoz mérten. A felelős személyek az igazgató által felkért szaktanárok. Iskolánk jellege alapján kiemelt jelentősége van a zenei nevelésnek. Énekkaraink létszáma (60-110), színvonala, elért eredményei két kórusvezető párhuzamos munkáját igényli. A nagy létszámú tanulócsoportok mozgatásához, irányításához pedagógiai asszisztenst alkalmazunk.

9. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek, gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

A Magyar Katolikus Püspöki Kar 1996. évi körlevelében - "Igazságosabb és testvériesebb világot" - a jelenlegi magyar helyzet elemzésénél külön foglalkozik a gyermekekkel, az iskola feladatával.
Kiemeli, hogy életünk kedvezőtlen alakulásában a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén – család, iskola, társadalom – a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát teljesen pótolni.
A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.
Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz.

Megvédi őket az alkoholizmustól, kábítószertől, az internet és az online kapcsolatokban rejlő egyéb erkölcsi veszélyektől.
Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben később derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.
A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma emelkedik. Ezért is indokolt, hogy a gyermek és ifjúságvédelem átfogja az iskolai élet egészét, biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő–óvó intézkedéseket tegyen a rászorulók érdekében.
Ezt a tevékenységet intézményünkben az osztályfőnök látja el. Folyamatos kapcsolatot tart az igazgatóval, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és a szaktanárokkal. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

9.1. Gyermekvédelmi tevékenységünk fontosabb feladatai:

- A gyerekek elemi szükségletei (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) meglétének figyelemmel kísérése.
- Az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör kialakításának elősegítése a családon belül és a családon kívül.
- A tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgálaton keresztül és az iskolafogászati rendeléseken.
- A tanulók intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása igényeik szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés).
- Segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően.
- A tanulók eredményeinek figyelemmel kísérése, rendszeres iskolába járásának folyamatos ellenőrzése, szükség esetén szabálysértési eljárás kezdeményezése.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk:

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését,
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása, kapcsolatrendszere,
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot,
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét,
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése,
- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához,
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányok enyhítésének formái:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a diákétkeztetés; az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- tehetséggondozó programok szervezése,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- anyagi támogatás kirándulásokhoz, táborozásokhoz,
- a családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon;
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

VIII.
A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNY DÖNTÉSI FOLYAMATÁBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAINAK GYAKORLÁSI RENDJE ÉS A DÖK MŰKÖDÉSE

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályokban rögzített döntések egy részét az intézményvezető, más részét a fenntartó hozza.
A tanulók döntési joga a diákközösségek munkájában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint az intézmény biztosítja annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejthessék véleményüket. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben.

A diákönkormányzat működése
Az iskola nevelő-oktató munkájának fontos része a tanulók önállóságának, felelősségvállalásának és közösségi szerepvállalásának fejlesztése. Ezeknek a képességeknek a kialakítása során arra törekszünk, hogy a tanulók nevelői segítséggel képesek legyenek közösen célokat megfogalmazni és kitűzni, azok eléréséért együttműködve tevékenykedni, valamint az elvégzett munka és a közös tevékenység eredményességét értékelni.

A diákönkormányzat felépítése és képviselete
A diákönkormányzat (DÖK) az iskola tanulói közösségének érdekképviseleti és közösségszervező fóruma. Tagjai az iskola 5–8. évfolyamos osztályainak választott képviselői. A tanulók osztályonkénti képviseletét a tanulók által választott diákönkormányzati tagok látják el.
A diákönkormányzat saját működését a tanulók és az iskola közösségi életének sajátosságait figyelembe véve szervezi. Munkáját a diákönkormányzatot segítő pedagógus támogatja és koordinálja, aki biztosítja a tanulói kezdeményezések és vélemények megfelelő fórumra történő eljuttatását.
A diákönkormányzat tagjai rendszeres megbeszéléseken vesznek részt, amelyeken:

- tájékoztatást kapnak az iskola tanulókat érintő programjairól, feladatairól és változásairól;
- közvetítik osztályuk tanulóinak véleményét, javaslatait és kezdeményezéseit;
- közösen alakítják ki a tanulói közösséget érintő javaslatokat;
- értékelik a megvalósult programokat és feladatokat.

A diákönkormányzatot segítő pedagógus a tanulói közösséget érintő kérdésekben a DÖK álláspontját és javaslatait az iskolavezetés, illetve a döntések előkészítésében részt vevő kibővített iskolavezetés elé terjeszti.

A diákönkormányzat jogai és feladatai
A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről;
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról;
- hatáskörei gyakorlásáról.

A diákönkormányzat véleményezi:
- az iskola házirendjének tervezetét;
- a tanulóközösség szabadidős programjainak összeállítását.

A diákönkormányzat a tanulók kezdeményezéseit és javaslatait az iskola vezetése felé közvetíti, és aktívan közreműködik az iskola közösségi életének alakításában.

A tanulók bevonása az iskola közösségi életébe
Az iskola munkatervében meghatározott, a tanulókat közvetlenül érintő feladatokat a tanulók havi bontásban, az osztályfőnöki órák keretében ismerik meg. A feladatok megvalósításában az osztályok pedagógusi irányítás mellett önállóan és együttműködve vesznek részt.
A tanulók – a kitűzött célok figyelembevételével – javaslatokat tehetnek a programok és tevékenységek tartalmára, megvalósítására. Ezáltal lehetőségük nyílik arra, hogy az iskola közösségi életének alakításában aktív, felelős szerepet vállaljanak.

A diákönkormányzat éves programja
A diákönkormányzat éves programját az iskolai munkatervhez igazodva, a tanulói közösség igényeit és az iskola nevelési céljait figyelembe véve alakítja ki.
Szeptember
- alakuló értekezlet;
- a DÖK tagjainak és elnökségi tagjainak megválasztása;
- az alapszabály, a célkitűzések és az éves feladatok megvitatása.

Október
- az őszi teremtésvédelmi témahét előkészítése és szervezése.

November
- az őszi teremtésvédelmi témahét lebonyolítása;
- az őszi vásár előkészítése és lebonyolítása;
- a Kalazancius-nap programjainak előkészítése és segítése.

December
- karitászhoz kapcsolódó önkéntes tevékenység szervezése és az abban való részvétel.

Január
- a Margit-mise szervezésének és előkészítésének segítése;
- az esemény népszerűsítése, a program jelentőségének bemutatása az iskolai közösség számára.

Február
- „Egy nap a DÖK műsorával” című iskolarádiós program megszervezése, amelynek keretében a DÖK zenei, híradó, információs és szórakoztató tartalmakkal készül.

Március
- karitászhoz kapcsolódó önkéntes tevékenység szervezése és az abban való részvétel.

Április
- a tavaszi teremtésvédelmi témahét előkészítése, szervezése és lebonyolítása.

Május–június
- a Diákparlament megszervezése és lebonyolítása;
- az éves diákönkormányzati munka értékelése, a tapasztalatok összegzése.

A diákönkormányzat éves programja az iskola munkatervének és az adott tanév aktuális feladatainak megfelelően módosítható és kiegészíthető.

IX.
KAPCSOLATTARTÁS A TANULÓKKAL, SZÜLŐKKEL, AZ ISKOLA PARTNEREIVEL

Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.
Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

1. A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója a diákközgyűlésen
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, elektronikus naplón, illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

2.1. Szülői értekezlet

Időpontjait az iskolai munkaterv határozza meg.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása:
  - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről,
  - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
  - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,

- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

2.2. Fogadóóra

Időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.
Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)
A fogadóórára elektronikus bejelentkezés szükséges.

2.3. Nyílt tanítási napok (időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg)

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

2.4. P.S. szülői levél

Feladata a szülők tájékoztatása az éves program szerinti teendőkről, esetleges változásokról a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

2.5. Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében. A problémás családokat az osztályfőnök keresi fel.

2.6. További együttműködési formák

- Előadások szervezése
- Közös zarándoklatok
- Plébániával közös programok
- Közös kirándulások, osztály-család közös hétvége
- Közös rendezvények (pl.: őszi vásár, osztályhangverseny, diákszínpad, zeneakadémiai koncert, kirándulás, kerékpártúra stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.

3. Külső kapcsolatok

Az intézmény folyamatos kapcsolatot tart fenn:

- a fenntartóval (Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága, 1071 Budapest, Damjanich u. 48.)
- a XII. kerületi Polgármesteri Hivatallal (1126, Bp. Böszörményi út 23-25.)
- a Katolikus Pedagógiai Intézettel (1068 Budapest, Városligeti fasor 42.)
- a Kerületi Gyermekjóléti Szolgálattal (1123, Bp. Kékgolyó u. 19/c)
- a Városmajori Jézus Szíve Egyházközséggel
- az Esztergom – Budapesti Érsekség Hitoktatási Felügyelőségével
- a katolikus oktatási intézmények vezetőivel
- a fővárosi és környéki ökumenikus és protestáns iskolákkal
- a XII. kerületi Nevelési Tanácsadóval (1126, Bp. Böszörményi út 20-22.)
- Iskolaorvossal: Dr. Legányi Zsolt XII: ker. Gyermekorvosi Szolgálat 1125 Bp. Szilágyi Erzsébet fasor 18. T.: 3555 – 691
- Védőnővel: Mészáros Anna XII. ker. Védőnői Szolgálat 1125 Bp. Szilágyi Erzsébet fasor 18. T.: 3552 – 601
- a Sport és Szabadidő Központtal (1122. Bp. Városmajor u.)

X.
A TANULMÁNYI VIZSGÁK ÉS SZABÁLYAIK

1. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra:

- az osztályozó vizsgákra,
- a különbözeti vizsgákra,
- a javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára kötelez,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára küld.

Kiterjed továbbá:

- más intézmények azon tanulóira, akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő,
- az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az intézmény vezetőjének feladata a vizsga törvényes előkészítése, és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

2. Az értékelés rendje

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei, vagy az osztályozó, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján állapítjuk meg. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatjuk.

2.1. Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentést kapott a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyt kapott, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- a törvényben meghatározott időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Egy osztályozóvizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.
A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

2.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Az osztályozó-, a különbözeti-, és a pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a vizsga típusára megállapított feltételek megléte esetén.

2.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az intézmény vezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

3. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

XI.
AZ INTÉZMÉNYBE TÖRTÉNŐ FELVÉTEL, ÁTVÉTEL SZABÁLYAI

1.Az intézménybe történő felvétel feltételei

- a szülő és a gyermek fogadja el a Katolikus Egyház tanítását, lelki irányítását,
- gyakorolja vallását,
- rendelkezzen plébánosi ajánlással és keresztlevéllel,
- fogadja el intézmény pedagógiai programját,
- vállalja az együttműködést annak megvalósításában.

A felvételnél figyelembe vehető szempont:

- testvér már az intézménybe jár,
- a család az egyházközséghez tartozik.

2. Az első osztályosok beiskolázása

A leendő első osztályosok szülei számára a munkatervben elfogadott, az intézmény honlapján közzétett időpontban a leendő osztálytanítók 2-2 bemutató órát tartanak. Az órák után az intézmény vezetője vagy megbízottja bemutatja az iskolát és válaszol a kérdésekre. Március első hétvégéjének szombatján ismerkedő délelőttöt szervezünk a jelentkező családok részére. A gyerekek játékos foglakozáson vesznek részt, közben a szüleikkel rövid, ismerkedő megbeszélést tartunk. Ezen részt vesz az igazgató, igazgatóhelyettes, az iskola plébánosa, káplánja, egy – egy tanítója. Célja a kölcsönös megismerkedés.
A gyerekek felvételéről az intézményvezető dönt a kollégák javaslata alapján.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét,
- a gyermek azonosítására alkalmas hatósági igazolványt;
- a szülő személyi igazolványát.

Az iskolába felvett tanulók osztályba való beosztásáról az intézményvezető dönt. Azok a szülők, akiknek gyermekét korábban már tanította az induló első osztályokat tanító nevelő kérhetik, hogy leendő elsős gyermekük tanítója ismét ő legyen.

3. Átvétel más intézményből

A második-nyolcadik évfolyamba történő átvételnél teljesülnie kell az intézménybe iratkozáshoz szükséges feltételeknek. A tanulónak el kell töltenie az iskola megfelelő osztályában három próbanapot, hogy megismerkedjen leendő közösségével és a befogadó közösség is megismerhesse őt. A próbanapok és a szülőkkel történő beszélgetés után az osztályfőnök javaslatát kikérve, a tanuló előző tanulmányi eredményének, magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, figyelembe vételével az igazgató dönt a felvételről. Tanulmányi átlag 4,0 ettől az igazgató eltérhet.

Az átiratkozáskor be kell mutatni:

- a tanuló azonosítására alkalmas hatósági igazolványt; lakcímkártyát
- a tanuló keresztlevelét,
- a plébánosi ajánlást,
- a szülő személyi igazolványát;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak az iskola pedagógiai programjában meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.

XII.
A KÖNYVTÁR PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

1. Az iskolai könyvtár szerepe

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 163.§ (1)

„Az iskolai könyvtár az iskola működéséhez, pedagógiai programjának megvalósításához, a neveléshez, tanításhoz, tanuláshoz szükséges dokumentumok rendszeres gyűjtését, feltárását, megőrzését, a könyvtári rendszer szolgáltatásainak elérését és mindezek használatát, továbbá a könyvtárhasználati ismeretek oktatását biztosító, az intézmény könyvtár-pedagógiai tevékenységét koordináló szervezeti egység."

A könyvtár gyűjteménye tervszerű fejlesztésével, a forrásokhoz és információkhoz való hozzáférés biztosításával segíti a nevelő – oktató munkát, az intézmény Helyi pedagógiai programjában kitűzött célok eredményes megvalósulását.
A Nemzeti alaptanterv és a Kerettanterv követelményei alapján összeállított könyvtárhasználati tanterv szerint megtartott könyvtárhasználati órákon alakítja, formálja a korszerű információszerzési készségeket és az információhasználati tudást, segíti, hogy a tanulók az információkat kritikusan és alkotóan tudják felhasználni.
Korszerű forrásközpont, a tanulás-tanítás helyszíne: a nevelőtestülettel együttműködve segíti a könyvtárhasználatra épülő tanórák megtartását, támogatja a forrásalapú tanulást.
Mindenki számára biztosítja, és tartalommal tölti meg az információhoz, a tanuláshoz, művelődéshez való jogot, esélyegyenlőséget biztosít.
Szakszerűen feltárt és elhelyezett gyűjteményével és szolgáltatásaival segíti az egyéni és a csoportos kutatómunkát, a felkészítést a tanulmányi versenyekre, a szabadidő hasznos eltöltését.
Közösségi tér az iskolában.

Jogszabályok

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
110/2012. (VI. 4.) kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet A nevelési – oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról

Helyzetelemzés

Iskolai könyvtárunk folyamatos fejlesztés alatt álló, az oktatás céljainak megfelelő könyvtár. Kissé elavult, de használható kézikönyvtárral, örökölt, ajándékba kapott és vásárolt szépirodalmi és ismeretterjesztő irodalmi részleggel, hanglemez, hangkazetta, CD, videó és DVD gyűjteménnyel rendelkezik. Folyamatosan bővül a tanárok számára ötleteket adó tankönyvek és a tartós tankönyvek száma. Legfontosabb törekvésünk, hogy modern, forrásalapú könyvtárat és befogadó közösségi teret alakítsunk ki. Az ennek megfelelő infrastrukturális követelmények sajnos még nem megfelelőek, fejlesztésre szorulnak (nincs tanulói számítógépes háttér).

Katolikus iskolánk szellemiségéből adódóan nevelőmunkánk a keresztény tanításokra épül. Iskolánk a nemzeti és egyetemes kultúra időtálló értékeit közvetíti erkölcsében, értékrendjében, tananyagában és módszereiben egyaránt. Kötelességünk ápolni anyanyelvünket és nemzeti hagyományainkat. A személyiségfejlesztés, képességfejlesztés, közösségfejlesztés és a tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek, valamint a hátrányosabb helyzetben lévő diákok segítése fontos feladatunk. Ezeknek az alapelveknek érvényesülniük kell a könyvtári nevelés során is.

A tehetség, a képesség kibontakoztatásában, a szociális hátrányok, a beilleszkedési zavarok leküzdésében, a magatartási, tanulási nehézségek enyhítésében szerepet játszanak a segítő könyvtár-pedagógiai tevékenységek. A nyitva tartás alatt lehetőség van a különböző versenyekre való felkészülésre. A könyvtár a szabadidő hasznos eltöltésének színtere.

2. Iskolai könyvtárunk könyvtár-pedagógiai céljai:

Az iskolai könyvtár, mint forrásközpont, a napjainkban elengedhetetlenül fontos információs műveltség fejlesztésének legfontosabb színtere.
Éppen ezért iskolánk könyvtár-pedagógiai programjának legfontosabb célkitűzései a következők:

- Fölkészíteni és ébren tartani az írott betű, a szellemi munka iránti tiszteletet, az elmúlt korok értékeinek megbecsülését.
- A könyvtár forrásközpontként való felhasználásával megalapozni az önműveléshez szükséges attitűdöket, képességeket, tanulási technikákat.
- Az önálló gondolkodás, a kreativitás fejlesztése, az önművelés igényének felkeltése és megszilárdítása.
- Felkészíteni a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, az információk értékelésére.

3. A kitűzött célokkal kapcsolatos legfontosabb feladatok:

- Felkészíteni a tanulókat a megfelelő információszerzési, tárolási, feldolgozási és átadási technikákra, valamint megismertetni velük az információkezelés jogi és etikai szabályait, hogy azután mindezeket elsajátítva képes legyenek az információszerzés kritikai szelekciójára.
- Kialakítani és fejleszteni azokat a magatartásmódokat és képességeket, amelyek a könyvtár mindennapos használatában elengedhetetlenül szükségesek.
- Megismertetni a diákokat az alapvető információhordozók fajtáival, szerepével és felhasználásával, valamint ezek alkalmazásával, hogy azután képesek legyenek önálló szellemi alkotás létrehozására.
- Az iskolai és más típusú könyvtárak, könyvtári források, eszközök megismertetésével, valamint a velük végzett tevékenységek gyakoroltatásával tudatos és biztos használói magatartás kialakítása.
- Olyan tanítási-tanulási problémahelyzetek elé kell állítani tanulóinkat, melyek megoldásán keresztül minél többféle tartalmú, műfajú és típusú információforrás felhasználását tudják kölcsönhatásukban bemutatni.
- A hagyományok és a ma már hagyományosnak nevezett eszközök, források értékeinek megőrzése, mint az értő olvasás, az önálló kritikus gondolkodás, az esélyegyenlőség, a kulturális örökség.

4. A tantestület tagjainak feladatai

4.1. A könyvtárostanár feladatai:

- Elkészíteni a könyvtári programot, az iskola évfolyamainak megfelelően 1-4, 5-8. évre, melyet a tantestület közösen valósít meg.
- Könyv, könyvtári és könyvtárhasználati ismeretek elsajátíttatása könyvhasználat órákon.
- Elsajátíttatni a megfelelő információszerzési, feldolgozási és átadási technikákat valamint az információkezelés jogi és etikai szabályait.
- Felelős a rendszeres tájékoztatásért.
- Felelős a tanulócsoportok könyvtárhasználati tudásának fejlődéséért.
- A mindennapi gyakorlatban kapcsolatot kell tartania az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal, a tanulók, illetve egy adott osztály továbbhaladásának érdekében.
- Az iskolában dolgozó pedagógusok szakmai munkáját segíteni a megfogalmazott nevelési, oktatási célok érdekében.

4.2. Az osztályfőnökök feladatai

- Az osztályfőnök tart szoros kapcsolatot a tanulókkal, az osztályban tanító tanárokkal és a szülőkkel. Ő tudja továbbítani direkt vagy indirekt módon a könyvtárostanár jelzéseit – s ő tudja tájékoztatni a könyvtárban dolgozót az eredményekről és megoldandó problémáiról.

4.3. A szaktanárok feladatai

- A könyvtárostanárral való együttműködés a könyvtár-pedagógiai program minél hatékonyabb megvalósítása érdekében.
- Az elérhető információk, dokumentumok használatában a pedagógusoknak példát kell mutatnia.
- Arra törekedni, hogy minden tanulóban alakuljon ki az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd, lehetőleg mindennapi szükségletté váljon az olvasás öröme.
- Az olvasási igényesség, írásbeliség szintjének emelése.
- A szakórákon a lehetőségekhez képest minél többször alkalmaztatni a könyvtárhasználatról, információkeresésről elsajátított ismereteket.
- Személyiségfejlesztés az olvasmányélményeken keresztül.

5. Oktatási feladatok

Könyvtárhasználati kompetenciák kialakítása

Ismerje meg a tanuló és használja az iskolai és más, közművelődési, szakkönyvtár állományát és szolgáltatásait. Igazodjék el a médiatárak, információs központok gyűjteményében. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített önálló ismeretszerzést, fejlessze be szédkultúráját, műveltségét, tanulási-önművelési szokásait, rendszeres olvasással és könyvtárhasználattal. Vegye igénybe a tömegmédiumok adta önművelési lehetőségeket.

Dokumentumismeret,- és használat

Ismerje meg a tanuló és rendszeresen használja az adott műveltségterület alapdokumentumait az általános és szaklexikonokat, enciklopédiákat, kézikönyveket, szótárakat, összefoglalókat, gyűjteményeket, gyakorlókönyveket, ezeken kívül a modern ismerethordozókat. Tudja használni a megismert dokumentumok tájékoztató apparátusát: tartalomjegyzék, előszó, mutatók. Korának megfelelően ismerje és használja a közhasznú információs eszközöket és forrásokat: internet, cím- és adattárak, statisztikák, menetrendek, telefonkönyvek, névtárak.

Figyelje a különböző médiákban megjelent újdonságokat, tájékozódjon hagyományos és modern információs csatornák ajánlataiból. Az így megszerzett eszköztudását legyen képes alkalmazni.

A könyvtári tájékozódás segédeszközeinek ismerete és használata

Ismerje meg és rendszeresen használja a szaktárgyi kutató-gyűjtő munkához nélkülözhetetlen kézikönyvtári forrásokat, úgymint lexikonok, szótárak, adattárak, forrásgyűjtemények, összefoglalók és gyakorolja ezek használatát olvasás közben. Készségszinten tájékozódjon tankönyvekben, munkafüzetekben, forrás- és szemelvénygyűjteményekben, antológiákban, a tartalomjegyzék, a fejezetek és a mutatók alapján. Gyakorolja a könyvtári eszköztárra épített forráskutatást, forráselemzést.

Önművelés, a szellemi munka technikája

A 8. évfolyam végére iskolai feladatai és egyéni problémái megoldásához tudja önállóan kiválasztani és felhasználni a könyvtár tájékoztató segédeszközeit. Legyen képes hagyományos dokumentumokból és modern ismerethordozókból információt meríteni, felhasználni és a forrásokat megjelölni. Tudjon több forrás együttes felhasználásával a könyvtári eszköztár igénybevételével kiselőadást összeállítani. A megszerzett információkat legyen képes elemezni, rendszerezni és róluk írásban vagy szóban beszámolni. Ismerje a szellemi munka technikájának alapvető etikai normáit: idézetek, hivatkozások, utalások, forrásmegjelölés.

Az eszköztudás

Az eszköztudás a teljes tudásnak az a része, amely az önálló ismeretszerzés és az elsajátított tudás alkalmazását teszi lehetővé. Az eszköztudás – tantárgyi értelemben – tantárgyak közötti vagy tantárgyak feletti tudás.
Ezek közé tartozik a könyvtárhasználati ismeretek is, amely négy témakör köré csoportosítható:

- általános könyvtárhasználati ismeretek;
- a könyvtár rendje, használata, a könyvtári rendszer;
- dokumentumismeret, a dokumentumtípusok tartalmi és formai megismerése, az ezzel kapcsolatos technikák elsajátítása;
- a könyvtári tájékoztató eszközök használatának elsajátítása.

Az ismeretanyag legfontosabb területei:

Az általános könyv- és könyvtárhasználati ismeretek, amelyek segítik a különböző információhordozókban, illetve a könyvtárban való tájékozódást, eligazodást. Ezen ismeretek

megszerzését a könyvtárostanár segíti. A könyvtárhasználat ismeretköre iskolánkban két befogadó tárgyba épül be: az informatikába és a magyar nyelv és irodalom tantárgyba.
A könyvtárhasználati eszköztudás megszerzéséhez az alapokat a könyvtárostanár irányításával szerezheti meg a diák, de annak továbbépítéséért, az önálló ismeretszerzés és tanulás képességének a kialakításáért minden pedagógusnak tenni kell az iskolában.
Az ismeretanyag speciális része az egyes tantárgyakhoz, szakterületekhez kapcsolódó ismeretek, szakmai információk megszerzése, melyben a mindenkori szaktanár nyújt segítséget. Ezt a könyvtárostanár segítségével, vagy önállóan könyvtári szakóra keretében teszi.

Jellemző óratípusok a könyvtár használatával kapcsolatban: könyvtárbemutató óra, könyvtárhasználati (könyvtárismereti) óra, könyvtárra épülő szaktárgyi óra.

Koordináció

A megszerzett új könyvtárhasználati ismeretek folyamatos beépítése a korábban tanultak rendszerébe. Az informatika tantárgyban tanultak felhasználása a könyvtári ismeretszerzésben. A könyvtárhasználati ismeretek alkalmazása a különböző tantárgyak elsajátításában a szakterület sajátosságainak megfelelően. A könyvtárhasználati tudás eszközjellegű beépítése a mindennapi problémák megoldásához szükséges információkezelésbe az életkori sajátosságoknak megfelelően.

Értékelés

A könyvtárhasználati ismeretek legfontosabb célja intézményünkben, hogy a 8. évfolyam végére diákjaink olyan tudást szerezzenek, melynek segítségével a középiskolában és a mindennapi életben képesek lesznek önálló kutatómunkára és a fellelt források tudatos alkalmazására. A könyvtárhasználói tudás szintjének felmérése után az értékelés gyakorlati feladatokkal, frontális kérdezéssel, kooperatív csoportmunkával, a tanulók munkájának folyamatos figyelemmel kísérésével történik.

Az értékelés szóban történik, a könyvtárostanár nem ad éremjegyet.

6. Könyvtárhasználati tanterv

1-4. évfolyam

Célok

- Alapvető cél, hogy kialakuljon tanulóinkban az olvasás, a könyv és a könyvtár iránti pozitív attitűd, hogy elsajátítsák a könyvtárhasználat szabályait: viselkedés a könyvtárban, a kölcsönzés és helyben használat szabályai.

- Az iskolai könyvtár gyűjteményével és szolgáltatásaival alapozza meg a tanulók könyvtárhasználati ismereteit, önálló információhasználatát. (Szépirodalom-ismeretterjesztő irodalom megkülönböztetése, raktári rend ismerete)
- Ismerjék meg a tanulók az életkori sajátosságaiknak megfelelő alapvető információhordozók fajtáit és azok használatát.
- A könyvtárhasználatra épülő feladatok által a tanulók önművelési igényének felkeltése.
- Kialakítani és fejleszteni a tanulókban a könyvtári eszköztárra épülő önálló ismeretszerzés, a forrásalapú tanulás iránti igényt, azokat a magatartásmódokat, tevékenységeket, amelyek a könyvtárhasználaton alapuló önálló ismeretszerzéshez szükségesek.

1. évfolyam

Könyvtárlátogatás, a könyvtár tereinek megismertetése. Ismerjék meg a tanulók a könyvtárhasználat szabályait, a könyvtári szolgáltatásokat és igénybevételük módját, a kulturált viselkedés szabályait.

2. évfolyam

Tudjanak eligazodni a könyvek szerkezetében, ismerjék meg a könyvek jellemző adatait (cím, szerző, kiadó, illusztrátor). Tájékozódás a könyvtári állomány rendjében: kölcsönözhető és nem kölcsönözhető könyvek.

3. évfolyam

Legyenek képesek az állományrészek megkülönböztetésére: szépirodalom – ismeretközlő irodalom – kézikönyvek. A könyvek csoportosítása tartalmuk szerint: szépirodalmi és ismeretközlő művek, keresés a könyvtár polcain.

4. évfolyam

Adott témához segítséggel találjanak meg ismeretközlő könyveket, azokból (segítséggel) tudjanak információkat gyűjteni, jegyzetet készíteni. Segítséggel tudják használni az életkoruknak megfelelő gyermeklexikonokat és szótárakat.

A továbbhaladás feltételei: Ismerje és alkalmazza a tanuló a könyvtárhasználat szabályait, kövesse a könyvtárban való viselkedés normáit.
Az értékelés módja: az órai teljesítmény megfigyelése, szóbeli értékelés.

5-8. évfolyam

Célok

- A könyvtári eszköztárra építő önálló ismeretszerzés, a forrás alapú tanulás iránti igény felkeltése, erősítése, a könyvtári eszköztár készségszintű használata.

- A könyvtárismeret, a dokumentumismeret és a tájékoztató eszközök informális értékének megismerése által váljanak a tanulók aktív könyvtárhasználókká, igényes olvasókká, képesek legyenek az információk kritikus és etikus felhasználására. Ismerjék meg az információkezelés jogi és etikai szabályait.
- Az információ kereséséhez, megértéséhez, feldolgozásához és alkotó alkalmazásához szükséges ismeretek, készségek, a hatékony, önálló tanulást segítő képességek, készségek fejlesztése, hogy képesek legyenek önálló tájékozódásra, véleményalkotásra, az életen át tartó tanulásra.
- A tanulók minden tantárggyal kapcsolatban ismerjék meg a különböző források felhasználási lehetőségeit, a dokumentumok használati értékét.
- A szövegfeldolgozó műveletek gyakorlásával a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.

5. évfolyam

A kézikönyvek és használatuk:

- a lexikonok típusai, felépítésük
- az enciklopédiák típusai, felépítésük
- a szótárak típusai, felépítésük.

Feladatok megoldása a kézikönyvtári állomány segítségével.

6. évfolyam

Az ETO

- felépítése
- főosztályai

Hol találom az engem érdeklő könyvet? „Kincskeresés” a könyvtárban.

7. évfolyam

Katalógusok a könyvtárban:

- típusai (betűrendes, szak, sorozati, tárgyszó)
- a katalóguscédula adatcsoportjai, alapelemei, a rekordok
- a FSZEK és az OSZK katalógusa, keresések gépi katalógusban adott szempont szerint

8. évfolyam

A könyvtártípusok jellemzőinek megismerése, összehasonlítása.
Könyvtári és egyéb adatbázisok, digitális adattárak használata.

A továbbhaladás feltételei: ismerje a könyvtári állomány részeit, legyen képes megtalálni egy-egy adott könyvet a polcon; tudjon adott témához könyveket találni, a bennük levő információkat felismerni és értékelni; ismerje a főbb katalógusokat és a bennük való keresés metódusát, tudjon keresni az internetes adatbázisokban, adattárakban.

Az értékelés módja: az órai munka megfigyelése, szóbeli értékelés.

A könyvtárhasználati órák szervesen illeszkednek az adott osztály tanmenetébe, befogadó tantárgy alsó tagozaton általában a magyar nyelv és irodalom, felső tagozaton az informatika. A könyvtárhasználati órák helyszíne az iskolai könyvtár (1-6. évfolyam) illetve az informatika terem (7-8. évfolyam).
Óraszám: minden évfolyamon évi egy óra. Informatika tantárgyból a könyvtári órák száma helyi tantervben meghatározottak szerint alakul.

A könyvtári ismeretek átadása, a könyvtárhasználati képességek fejlesztése nem csupán tanítási órákon történhet, fontos terep a napközi, tanulószoba vagy akár a tanuló könyvtárban töltött szabadideje is. Fontosnak találjuk, hogy a tantermekben, a tanulószobán is legyen kisebb kézikönyvtári gyűjtemény a legfontosabb lexikonokból, szótárakból, helyesírási szabályzatból, hogy a mindennapi feladatvégzés, leckeírás során felmerülő probléma megoldása „karnyújtásnyira” legyen.

XIII.
AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

1. A választott kerettanterv megnevezése

A helyi tanterv, az 5/2020. (I. 31.) a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló Korm. rendelete értelmében az Oktatási Hivatal által kiadott NAT 2020-hoz igazodó kerettantervek alapján készült, a megengedett mértékben beépítve az iskola hagyományait, sajátosságait. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A hittan és az osztályfőnöki tanmenetek a 2010-11. tanévben bevezetett helyi tantervből változatlanul kerültek átvételre. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámban tanítjuk.
Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol nyelvet tanulják.
Az új helyi tantervet az iskola 1. és 5. évfolyamán, a 2020/21. tanévben vezetjük be, felmenő rendszerben. A 2023/24. tanévtől kerül bevezetésre minden évfolyamon az új helyi tanterv.
A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Tantárgy	évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1*		
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							2	1
Fizika							2	1
Biológia							1	2
Földrajz							1	2
Élő idegen nyelv				2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1*			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	27	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	1	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

*A kerettanterv előírása szerint a Dráma és színház és Hon- és népismeret tantárgyak a szabadon tervezhető órakeretből valósítandóak meg. Ezért az 5. és 6. évfolyamoknál feltüntetett szabadon tervezhető órakeret 1 órával kevesebb.

2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Tantárgy	évfolyam							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+2	5+2	4	4	3+1	3+1
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	4	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							2	1
Fizika							2	1
Biológia							1	2
Földrajz							1	2
Élő idegen nyelv				2	3	3+1	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	27	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	0	0	0	0	0	0	0	0
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan*	1	1	1	1	1	1	1	1
Mindösszesen	25	25	25	26	29	29	31	31

* nem számít bele az órakeretekbe a NAT 9.§ 1.a
A kerettantervben meghatározott törzsanyagon felül elsajátítandó tananyagot nem tervezünk. Emelt óraszámú képzést az intézményben nem szervezünk.

3. A választott kerettanterv típusa

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Technika és tervezés	C változat

4. A helyi tanterv bevezetése

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola óraterve a 2023-24. tanévtől

Tantárgy/óraszám	évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7	4	4	4	4
Matematika	5	5	4	4	4	4	4	4
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Erkölcstan (helyette hittan)	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							2	1
Fizika							2	1
Biológia							1	2
Földrajz							1	2
Élő idegen nyelv				2	3	4	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház					1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Törvény által engedélyezett óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30
Összesen	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Mindösszesen	25	25	25	26	29	29	31	31

5. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során, a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközök mellett, néhány tantárgynál további eszközökre is szükség van: testnevelés, technika, rajz.
Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei április végéig határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
A következő tanévre kötelezően előírt taneszközökről a szülőket a folyó tanév májusában de legkésőbb az új tanév első szülői értekezletén tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a szülők kötelessége.
A taneszközök kiválasztása során a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskolahelyi tantervének, szellemiségének, legyen esztétikus és költségkímélő.
- Azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- Az oktatás eredményességét, az aktív tanulást támogató taneszközök folyamatos fejlesztésre törekszünk.

A pedagógiai munka során minden olyan eszköz használható, mely a nevelés-oktatás minőségét javítja, hatékonyságát emeli. Az eszközök kiválasztásánál a tudatos pedagógiai és módszertani megalapozottságnak, és a célszerű kihasználásnak együtt kell érvényesülnie.
Intézményünkben elvárás, hogy minden nevelő tudjon egyszerű audiovizuális ismerethordozókat, IKT eszközöket kezelni, és eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban.

6. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében csökkentjük a tanulók között tapasztalható egyéni, fejlődésbeli különbségeket.
Fokozatosan átvezetjük a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe; mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk az egyéni tanulási módszereket és szokásokat.
A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével alapozzuk meg a koncentráció és a relaxáció képességét.
Megalapozzuk a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskola és a szülők részéről a teljesítmény-elvárások. Fokozatosan előtérbe kerül a motiválás és a tanulásszervezés.
Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását dramatizálás eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.
A mozgásigény sokrétű kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével fejlesztjük tovább a koncentráció és az aktív pihenés képességét.
Fejlesztjük a megfelelő tanulási módszereket, az iskolai fegyelem és figyelem, a kötelességérzet kialakulását.
Fokozzuk a gyermekek motiváltságát jobb teljesítményük érdekében.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
Megalapozzuk a tanulási területeknél meghatározott kulcskompetenciákat, fejlesztjük az együttműködési készséget.
Mélyítjük, gazdagítjuk drámapedagógia és a kooperatív tanulás eszköztárával az értelmi és érzelmi intelligenciát, az önálló ismeretszerzés képességét.
Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.
Fejlesztjük az önismeret kialakítását, az önértékelés képességét, az együttműködés fontosságának tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, fejlesztjük a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
Törekszünk az egészséges életvitel kialakítására.
A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori sajátosságok figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának elmélyítése. Gyakoroltatjuk és bővítjük a kooperációra építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
Fejlesztjük a kreativitást; ügyelünk az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára; a tanulók egészséges terhelésére, a személyre szóló, fejlesztő értékelésre.
A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával megalapozzuk az önálló tanulást és önművelést.

Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
Gyakoroltatjuk a keresztény magatartásformák a személyiség arculatának helyes kialakítása érdekében.

7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés és testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg. A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk.
A heti öt órából első évfolyamon két órában, második-nyolcadik évfolyamokon egy órában néptáncot tanítunk.

7.1. A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.
A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.
A gyógytestnevelés-órákat legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát.
Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.
A gyógytestnevelés-órákon és a testnevelés órákon is résztvevő tanulók értékelését és minősítését a testnevelő és gyógytestnevelő együtt végzi.

8. A választható tantárgyak, foglalkozások szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül, biztosítva minden osztály és tanulócsoport számára a szakos ellátást. A pedagógusok törvényben megszabott munkaideje, és a szintén törvényben meghatározott tanulói létszám pedagógus létszám arány nem teszi lehetővé a tanulói oldalról történő tanárválasztást. Az induló első osztályoknál azoknak szülőnek, akiknek gyermekét már tanította az induló első osztályban tanító pedagógus van lehetősége kérni, hogy a most első osztályt kezdő gyermekének is ő legyen a tanítója. Ezt az iskola lehetőségei szerint veszi figyelembe.
Pedagógiai programunk szerint szabadon választható tantárgy iskolánkban nincs. A választható foglalkozások közé tartozó a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, meghirdetésekor közöljük, hogy a foglalkozást várhatóan melyik pedagógus fogja vezetni.
A választható foglalkozásra történő jelentkezéssel a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és elfogadják a foglakozást vezető pedagógust is.

9. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja

A nevelő és oktató munka során a pedagógusnak meg kell győződnie pedagógiai tevékenysége eredményességéről, a tanulóknak visszajelzést kell kapniuk elvégzett munkájuk mennyiségéről, minőségéről, képességeik önmagukhoz mért fejlődéséről. Ezek a visszajelzés a tanulók rendszeres ellenőrzésén és értékelésén keresztül valósulnak meg. Az objektív értékeléshez világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer szükséges.

A tanulók fejlődésének nyomon követése, teljesítményük értékelése a következő információk alapján történik:

- a tanuló és a pedagógus napi kapcsolata,
- a napi tanulási kötelezettségek teljesítésének ellenőrzése szóbeli feleletekkel, tesztekkel, az írásbeli feladatok javításával,
- összegző kép a gyerek munkájáról, fejlődéséről témazáró felmérésekből, dolgozatokból, szóbeli feleletekből, elkészített munkadarabokból, képzőművészeti alkotásokból, kiselőadásokból, a testi fejlődést nyomon követő teljesítménymérésekből,
- versenyeredmények,
- szülő-pedagógus párbeszéd,
- szociometriai felmérés a társas kapcsolatokról,
- kérdőívek és beszélgetések a tanulási szokásokról,
- önértékelő megbeszélések az osztályközösségben, csoportokban,
- az egy osztályban tanító pedagógusok megbeszélései.

A tanulók értékelésekor alkalmazott értékelési módok:

- diagnosztikus (helyzetfeltáró),
- szummatív (összegző, minősítő),
- formatív (fejlesztő).

Az értékelés sarkalatos pontjai:

- személyre szóló legyen
- támaszkodjon az országos mérés eredményeire (matematika, szövegértés, idegennyelv)
- fejlesztő, ösztönző jellegű legyen,
- folyamatos legyen,
- az iskolai helyi tantervében megszabott követelményrendszerre épüljön,
- legyen tárgyszerű (melyek az erős pontok, melyek a gyengeségek, hogyan lehetséges a javítás).

9.1. Az ellenőrzés módjai

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők, az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája (témazáró dolgozat, írásbeli felelet, tudáspróba), vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés, ismétlés után, kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

- A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében egy félév során minden tanulót egyszer szóban is kell feleltetni.
- Minden tantárgy esetében, egy témakörön belül, a témazáró dolgozat megírása előtt minden tanulónak legalább egyszer számot kell adni tudásáról.
- Az egyes témakörök feldolgozása végén a tanulók, az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak. Egy tanítási napon egy témazáró dolgozat szabad egy osztályban íratni. A témazáró dolgozat idejét egy héttel előre be kell jelenteni az elektronikus naplóban.
- Az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból az elméleti tudás mellett a tanuló gyakorlati munkáját is értékelni szükséges.
- A testnevelés és néptánc követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.
- Az órai aktivitást, a kiselőadásokat, a szorgalmi feladatokat a pedagógus egyénileg értékel.
- Az elektronikus naplóba kerülő jegyek nem egyenértékűek. a jegyek súlyozása az alábbiak szerint történik:
  - témazárók érdemjegyei 2,
  - házi feladat, kisdolgozat, normál jegy, órai munka, röpdolgozat, szóbeli felelet 1,
  - külalak 0,2

  súllyal számít a tantárgy tanulmányi átlagának megállapításakor.

9.2. Az értékelés módjai

- Az első évfolyamon minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményének értékelése szöveges minősítéssel, értékelőlapokon történik. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:
  - kiválóan teljesített (5)
  - jól teljesített (4)
  - megfelelően teljesített (3)
  - felzárkóztatásra szorul (2)
- A második–nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- A harmadik–nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük. A második évfolyamon az év végi osztályzatot,

a harmadik-nyolcadik évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév, tanév során szerzett érdemjegyek és a tanuló órai tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

Az érdemjegyek tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

9.2.1. Szóbeli feleletek értékelése

jeles (5):

- ismeri, érti, tudja a tananyagot, az elsajátított ismeretet alkalmazza a problémák megoldásában, a követelményeknek megfelel,
- pontosan, szabatosan fogalmaz,
- lényegre mutatóan definiál,
- az adott témáról összefüggően képes beszélni,

jó (4):

- fentieket kisebb segítséggel képes teljesíteni,
- apróbb bizonytalanságok előfordulhatnak.

közepes (3):

- ismeretei felszínesek, hiányosak,
- az összefüggéseket nem látja át,
- fogalmazása pontatlan,
- önállóan kevésbé tud dolgozni,
- feladatát, előadását tanári segítséggel tudja teljesíteni.

elégséges (2):

- csak a tantárgyi minimumot tudja,
- feleltéből hiányoznak az önálló mondatok,
- a fogalmakat megtanulja, de nem tudja alkalmazni.

elégtelen (1):

- a tantárgyi követelmények minimumát sem tudja teljesíteni.

9.2.2. Kiselőadásokra értékelése

A tanulói előadásokat jeles érdemjeggyel értékeljük, ha az előadás megfelel a szóbeli felelet jeles minősítésénél megfogalmazott követelményeknek, és a tanuló használja a rendelkezésre álló demonstrációs és digitális szemléltetés lehetőségeit.

Ha a tanulói előadás színvonala nem éri el a jeles szintet, értékelése nem osztályzattal, hanem a szaktanár, tanév elején ismertetett jutalmazási rendszere szerint történik.

9.2.3. Írásbeli feleletek, munkák értékelése

Az írásbeli feleletek, munkák értékelés pontozással történik.

Az egyes feladatok pontszáma és a feladatsor összpontszáma a faladatok kiosztásakor kerül ismertetésre.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében, a tanulók írásbeli munkáinak értékelésekor az elért eredmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltása, a következő arányok szerint történik:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-39 %:	elégtelen (1)
40-55 %:	elégséges (2)
56-75 %:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

9.2.3.1. A helyesírás értékelésének szempontjai

Az iskolai magyardolgozatok, házi feladatok és tollbamondások helyesírásának az értékelése egységesen hibapontok alapján történik. A helyesírási hibákat súlyozva javítunk. Egy vonalas hiba: kis hiba; két vonalas hiba: súlyos hiba; három vonalas hiba: durva hiba. A dolgozat helyesírásának értékelése függ a hibapontok számától, de a szöveg terjedelmétől, nehézségétől is.
Kis hibának számít például az ékezetek elhagyása az á, é hangokról, ritkább összetételek és szószerkezetek egybe- vagy különírása, ritkább szavak helyesírása. Súlyos hibának számít pl. az ismert, begyakorolt szókészletben a magán- és mássalhangzók hosszának helytelen jelölése, a *-ban/-ba* toldalék cseréje. Durva hiba lehet a mondatkezdő nagybetű elhagyása, az ismert tulajdonnevek helyesírása, a szóelemek különírása, összeolvadás helyesírása.
A nyelvtani anyag előrehaladtával a tanult ismeretek alkalmazása elvárható, így pl. ötödik év elején a mássalhangzótörvények helyesírásának elrontása még kisebb súllyal jelölendő, mint az anyagrész lezárása után. Az *ly-os* szavak esetében is különbséget teszünk ritka, választékos szavak és ismert vagy nagyon gyakori szavak hibáinál.
Ötödik, hatodik évfolyamon a vesszőhibát jelöljük, de az értékeléskor nem vesszük figyelembe. Hetedik, nyolcadik évfolyamon tananyag az írásjelek használata, így azok jelölése is elvárható. A vesszőhiba fél pontnak számít.
Tematikus tollbamondásoknál eltérhetünk az általános szabálytól.

9.2.3.2. A külalak értékelésének szempontjai

A külalak osztályozása írásbeli dolgozatoknál, olvasónaplónál és füzetvezetésnél történhet. Az külalak osztályzat 0,2-es szorzóval kerül az elektronikus naplóba.
A külalak értékelésekor a következő szempontokat vesszük figyelembe: az íráskép rendezettsége, az írás olvashatósága, a betűk egyértelmű és a helyesírás szabályainak

megfelelő jelölése (deszkázás nem megengedett!), sortartás, margótartás, az íráskép egészének külleme, igényessége. Külön szempont a hibajavítás szabályos volta (egy vonallal áthúzott, zárójelbe tett szövegrész), a satírozás, átfirkálás a külalak jegy levonásával jár.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülő az elektronikus naplón keresztül a jegy rögzítésének időpontjához képest 24 órás késleltetéssel kap értesítést. A szaktanár a jegyet az értékelés napján rögzíti az elektronikus naplóba. A tanulók munkáját minimálisan a házirendben meghatározott mennyiségben kell érdemjeggyel értékelni.
A félévi értesítőben és az év végi bizonyítványban a helyi tantervben meghatározott tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre.

9.3. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.
A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a tanév végére az intézmény helyi tantervében megfogalmazott fejlesztési követelmények 40 %-át, az év végi elégséges osztályzatot, az adott évfolyamon a minden tantárgyból teljesítette.
A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el.
Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.
Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, az évfolyamot ismételni köteles.
A második-nyolcadik évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
- egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott;
- magántanuló volt.

10. Az otthoni (napközis, tanulószobai) felkészüléshez előírt házi feladatok meghatározásának elvei, korlátai

10.1. Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának elvei

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok

érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítás. Csak gondosan előkészített, a pedagógus által ismert megoldású feladat adható. Az írásbeli és szóbeli feladatok aránya tárgyanként változó.

A megtanulni való tananyagot kijelöljük a tankönyvben (oldalszám, cím, bekezdés). az írásbeli feladatok 90%-a gyakorló jellegű, legtöbbször hasonló feladat, mint amilyet már az órán is megoldottunk (matematika, idegen nyelv), vagy az otthoni felkészülést ellenőrző feladat (munkafüzet feladatok).

A tanulók részére (versenyre készülők, a tantárgy iránt jobban érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük szerint szorgalmi feladatot javasolhatunk.

Előzetes egyeztetés és a szülők tájékoztatása után zárt csoportban lehetőség van elektronikus úton házi feladatot adni.

10.2. Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai

1-4. évfolyam:

- az iskolában készülnek a következő tanítási napra,
- otthoni felkészülésre készség- és képességfejlesztő feladatot kapnak, 1 órát meg nem haladó mennyiségben,
- az iskolamisés napokon a következő nap óráira ne adjunk házi feladatot.

5-8. évfolyam:

- másnapi felkészülésük ideje átlag maximum 2 óra,
- a kutató és gyűjtőmunkához szükséges idő nem számít bele a napi készülés idejébe,
- az egy tantárgyból adott feladatok mennyisége ne haladja meg a 20-30 percet.
- az iskolamisés napokon a következő nap óráira ne adjunk házi feladatot.

10.3. A tanulók terhelése hétvégén és szünetekben:

A tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), csak olyan mennyiségű szóbeli és írásbeli feladatot kaphatnak, amelynek megoldása a napi felkészüléshez szükséges időtartamot nem haladja meg. A szünetek idejére nem adunk feladatot, és a szünet utáni első napon témazáró dolgozat nem lehet íratni. A tehetséges és a felzárkóztatásra szoruló tanulók számára külön feladatokat javasolhatunk a szünetek idejére is.
Rajz és vizuális kultúra, testnevelés, ének-zene, technika, informatika tantárgyból lehetőség szerint nem adunk otthoni feladatokat.

11. A tanulók magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítése

11.1. Magatartás

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását a szaktanárok havi jegyekkel kifejezett írásos véleménye alapján, az osztályfőnök, minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.
A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök, az érdemjegyek figyelembe vételével, a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők egyszerű többségi véleménye dönt az osztályzatról. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök 2 szavazattal rendelkezik. A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelése és minősítése az alábbiak szerint történik:

- **Példás** (5) az a tanuló, aki:
  - a házirendet betartja;
  - a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
  - kötelességtudó, feladatait teljesíti;
  - önként vállal feladatokat, és azokat teljesíti;
  - tiszteletttudó;
  - társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
  - az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
  - óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
  - nincs írásbeli intője vagy megrovása;

- **Jó** (4) az a tanuló, aki:
  - a házirendet betartja;
  - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon általában rendesen viselkedik;
  - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
  - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
  - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
  - legfeljebb egy írásbeli figyelmeztetője van, és nincs megrovása.

- **Változó** (3) az a tanuló, aki:
  - az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
  - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
  - feladatait nem minden esetben teljesíti;
  - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
  - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
  - igazolatlanul mulasztott;
  - több szaktanári, illetve egy osztályfőnöki intője van.

- **Rossz** (2) az a tanuló, aki:
  - a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
  - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
  - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
  - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
  - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
  - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
  - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

11.2. Szorgalom

Az első-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát a szaktanárok havi jegyekkel kifejezett írásos véleménye alapján az osztályfőnök minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.
A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök, az érdemjegyek figyelembe vételével, a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők egyszerű többségi véleménye dönt az osztályzatról. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök 2 szavazattal rendelkezik. A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Iskolánkban a magatartás értékelése és minősítése az alábbiak szerint történik:

- **Példás** (5) az a tanuló, aki:
  - képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
  - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
  - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;

- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

- **Jó** (4) az a tanuló, aki:
  - képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
  - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
  - a tanórákon többnyire aktív;
  - többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
  - taneszközei tiszták, rendezettek.

- **Változó** (3) az a tanuló, akinek:
  - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
  - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
  - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
  - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
  - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

- **Hanyag** (2) az a tanuló, aki:
  - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
  - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
  - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
  - feladatait többnyire nem végzi el;
  - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
  - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
  - félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

12. A tanuló jutalmazása, büntetése

12.1. Jutalmazás

Az iskola, írásban vagy szóban jutalmazza azt a tanulót aki:

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- képességeihez mérten folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- osztálya, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- iskolai, iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön kiemelkedő eredményt ér el,
- hozzájárul az iskola hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez.

Az iskolai jutalmazás formái:

- tanítói, tanári, napközis nevelői dicséret,
- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

A nyolc éven át tartó kiemelkedő (kitűnő) tanulmányi eredményt az iskola *Pro Pannonia Sacra* emlékplakettel jutalmazza.

Az országos versenyeken első helyet elérő tanulók a verseny tanévében szervezett iskolai táboron térítésmentesen vehetnek részt.

A tanévben végzett kiemelkedő tanulói munka (tanulás, közösségformálás, sport…) *Pro penso soluto* emlékplakettel. a Pasa sajtóban végzett kiemelkedő munka *Aranypenna* emlékplakettel jutalmazható.

A tanuló kiemelkedő teljesítményét a tanév végén be kell jegyezni a bizonyítványba. Az iskolai szinten elismert, kiemelkedő teljesítményt igazgatói és nevelőtestületi dicséret mellett oklevéllel és tárgyjutalommal ismerheti el az intézmény.

A tanulmányi versenyeken, pályázatokon kiemelkedő eredményt elért tanulóknak és felkészítő tanáraikat, az iskola közössége előtt, a reggeli imán, név szerinti említéssel is kifejezzük elismerésünket és köszönetünket.

Az évfolyam szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A tanulmányi versenyeken, pályázatokon kiemelkedő eredményt elért tanulóknak és felkészítő tanáraikat, az iskola közössége előtt, a reggeli imán, név szerinti említéssel is kifejezzük elismerésünket és köszönetünket.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

A dicséretet írásba kell foglalni, és azt az ellenőrző könyv útján a szülő tudomására kell hozni.

12.2. Büntetés

Azt a tanulót, aki tanulói házirend előírásait megszegi, a megfelelő büntetési formában kell részesíteni. A házirend sorozatos illetve súlyos megszegés esetén a tanulóval szemben fegyelmi eljárás indítható. Ennek szabályait az SZMZ és a Házirend tartalmazza.
Súlyos megszegésnek minősül, ha a tanuló az intézmény hírnevét csorbítja, a másik ember testi épségét, egészségét veszélyezteti vagy károsítja, lopás, pénzügyi visszaélés, rongálás minősített esetét követi el.

Az iskolai büntetések formái:

- közmunka (terem- és kiskertrendezés, takarítás, iratmegsemmisítés)
- tanári figyelmeztetés szóban, figyelmeztetés, intés, megrovás írásban,
- osztályfőnöki figyelmeztetés szóban, figyelmeztetés, intés, megrovás írásban,
- igazgatói figyelmeztetés, intés, megrovás írásban,
- nevelőtestületi figyelmeztetés, intés, megrovás írásban.

13. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban szükség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, az informatikát, a technikát, nyolcadik évfolyamon a testnevelést. Kivételes esetekben más tantárgyak bontására is sor kerülhet. Cél az ismeretek elmélyítése, a tanulói képességek differenciált kibontakoztatása.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél – és feladatrendszerével,

biztosított legyen a személyi, tárgyi és eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében meghatározó tényező a gyermekek érdeke, valamint az alaptevékenység hatékonysága.

14. Az iskola egészségnevelési elvei

A diákok egészséges életmódra neveléssel kapcsolatos pedagógia tevékenységnek:

- Tudatosítania kell minden diákban, hogy egészsége Istentől kapott ajándék, amelyért felelősséggel tartozik.
- Segíteni kell a tanulókat a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlesztenie kell életvezetési képességeiket.
- Fejlesztenie kell felelősségérzetüket egészségük megőrzéséért.
- Fel kell készítenie őket a stressz-hatások feldolgozására.
- Elő kell segíteni a tanulókban a környezeti- és egészség-tudatosság erősödését.
- Meg kell valósítani számukra a mindennapi testedzést.
- Ki kell terjednie mentálhigiénés nevelésükre.
- Ki kell terjednie az online tartalmak és az online módon létesített kapcsolatok, közösségi oldalak tudatos használatára, a használatikban rejlő veszélyekre és ezek megelőzésére.

14.1. Az egészségnevelés területei

Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakításával:

- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség.
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében.
- Öltözködés.
- Higiénia, tisztálkodás.
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, internetes függőség) megelőzése a tanórai és a tanórán kívüli nevelésben.
- Ésszerű napirend kialakítása.

Szűrővizsgálatok: gerinc, szemészet, fogászat, belgyógyászat.

14.2. Az egészségnevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

- Példamutató iskolai hatás:
  - Termek, folyosók, udvar, orvosi rendelő, élő sarok kialakítása.
  - A pedagógusok, a dolgozók példamutatása.
  - Ösztönzés az egészséges életmód napi gyakorlattá tételére.
  - Az iskola által biztosított étkeztetés étrendjére való odafigyelés.
- Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelésóra, biológiaóra, stb.
- Az internet helyes használatára és veszélyeire felkészítő előadások.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Nyári táborok;
- Rendszeres, egészséges környezetben végzett túrák, kirándulások.

14.3. Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók, osztályfőnökök, iskolaorvos, védőnő.
- Külső partnerek: Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő szervezetek, Nevelési Tanácsadó, szakrendelők, meghívott előadók.

14.4. Az egészségfejlesztéssel összefüggő iskolai feladatok, a mindennapi testedzés feladatainak végrehajtását szolgáló programok, a tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tantervében szerepel a tanulók fizikai állapotának tanévenkénti mérési kötelezettsége. A mérést, a testnevelési órákon, a fizikai fittség mérésére kidolgozott NETFIT rendszer alkalmazásával végezzük.
A tanulók egészségközpontú fittségi állapotának értékelése a NETFIT fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profiljával és a hozzájuk tartozó fittségi tesztekkel történik:

Testösszetétel és tápláltsági profil

- testmagasság mérése
- testtömeg mérése
- testtömeg index (BMI) meghatározása: a testmagasság és a testtömeg mérésével
- testzsír százalék meghatározása: testzsírszázalék- mérésével

Aerob fittségi (állóképességi) profil

- aerob kapacitás mérése: állóképességi ingafutás teszttel (20 méter vagy 15 méter)

Vázizomzat fittségi profil

- hasizomzat ereje és erőállóképességének mérése: ütemezett hasizom teszttel
- törzsfeszítő izmok erejének mérése: törzsemelés teszttel
- felsőtest izomerejének mérése: ütemezett fekvőtámasz teszttel
- kéz maximális szorító erejének meghatározása: kézi szorítóerő mérésével
- láb robbanékony erejének mérése: helyből távolugró teszttel

Hajlékonysági profil

- térdhajlítóizmok nyújthatóságának és a csípőizület mozgásterjedelmének meghatározása: hajlékonysági teszttel

A felmérések a tanulók állapotának a rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak. A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók a mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek az elektronikus felületen rögzíteni. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanévben a tanév rendjét meghatározó EMMI rendeletben megjelölt időszakban kell elvégezni. A nevelők a mérések alapján határozzák meg a fejlesztendő területeket és állítják össze a gyakorlatsorokat. Amelyik tanulónál szükséges, a fejlesztés folyamatába a szülők is bevonásra kerülnek.

15. Az iskola környezeti nevelési elvei

A diákok környezeti nevelésével kapcsolatos pedagógia tevékenységnek a teremtett világ létező értékeinek a tiszteletére és megőrzésére kell irányulnia. Ennek során el kell érni, hogy:

- A tanulók életkoruknak megfelelő mélységben fedezzék fel és értsék meg az ember és természetes környezetének kapcsolatát, a technikai- és természetes környezet kölcsönhatásait, a természet erőforrásainak végességét.
- Lássák be, hogy a rendezett, tiszta környezet elengedhetetlen feltétele a test és a lélek harmóniájának.
- Ismerjék fel szerepüket mikrokörnyezetük alakításában.
- Tudatosuljon bennük, hogy az emberiség természetet átalakító hatásai az egyének cselevéseiből adódnak össze, így személyesen is felelősek a változásokért.
- Diákjaink a teremtett világért való felelősségük tudatában alakítsák közvetlen környezetüket, magatartásukat, életvitelüket.

15.1. A környezeti nevelés területei

Környezeti nevelés a helyes életmód kialakításával:

- Környezetbarát, újrahasznosítható anyagok használata.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Harmonikus, esztétikus munkakörnyezet.
- Takarékoskodás.

15.2. A környezeti nevelés színterei

Minden tanulót egyformán érintő elemek

- Példamutató iskolai környezet:
  - Tantermek, folyosók, udvar esztétikus kialakítása.,
  - anyag- és energiatakarékos, környezetbarát iskolaműködtetés,
  - a pedagógusok, a dolgozók példamutatása,
  - kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzése,

- szelektív hulladékgyűjtés,

Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés: szaktárgyakba, osztályfőnöki órákba beépített környezeti nevelés.

A tanulókat különböző mértékben érintő, tanórán kívüli elemek:

- Táborok,
- Természetjáró túrák,
- Látogatások múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkokba.

15.3. A környezeti nevelésben részt vevők

- osztályfőnökök, szaktanárok
- meghívott előadók
- szülők

16. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.
Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, az internetes függőség és egyéb erkölcsi veszélytől.
Legnehezebb a segítségadás azokban az esetekben, amelyekben a család a gyermek számára nem biztosít megfelelő erkölcsi hátteret, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt. Ezekre a hiányosságokra sok esetben későn derül fény, amit csak a tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az ilyen nehéz esetekben vállalnunk kell a fokozott törődést a tanulóval.

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tennie!

Meg kell vizsgálnunk:

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését,
- hogy mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása,
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e fejlődésére káros életmódot,
- hogy a tanuló szociális helyzete szükségessé teszi-e segélyek, egyéb támogatások igénybevételét,
- hogy folyamatos ellenőrzést igényel-e a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése,

- hogy szükséges-e rendszeres segítségnyújtás tanulmányai befejezéséhez, pályaválasztásához és eredményes beiskolázásához,
- hogy tudunk-e olyan érzelmi kötődést biztosítani, amelyben a gyermek őszintén feltárhatja problémáit.

A szociális hátrányok feltárása után a hátrányok csökkentésére, az esélyegyenlőség megteremtésének intézményi lehetőségei a következők.

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a napközi otthon;
- a tanulószoba;
- a diákétkeztetés; az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- tehetséggondozó programok szervezése,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- anyagi támogatás kirándulásokhoz, táborozásokhoz,
- a családlátogatások;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

Ezt a tevékenységet intézményünkben az osztályfőnök látja el. Folyamatos kapcsolatot tart az igazgatóval, az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és a szaktanárokkal. Családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

XIV.
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola pedagógiai programját a nevelőtestület felülvizsgálta és módosította: 2025. augusztus 29-én.
A pedagógiai program az intézmény fenntartójának, az Esztergom-Budapesti Katolikus Iskolai Főhatóságának a jóváhagyásával lép hatályba és ezzel az ezt megelőző nevelési program érvénytelenné válik.
Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

A pedagógiai program nyilvánossága

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az intézmény fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél
- az intézmény irattárában
- az intézmény könyvtárában
- az intézmény titkárságán

Az intézmény pedagógiai programjának, egy példányát elhelyezzük az intézmény könyvtárában, ahol azt a tanulók és szülők a könyvtár nyitvatartási idejében, és elhelyezzük a titkárságán ahol azt a szülők helyben olvasással, munkaidőben szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

A pedagógus a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a pedagógiai programról.

Budapest, 2025. szeptember 1.

PANNONIA SACRA
1122 Bp. Csaba u.16/C
Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Kondás Balázs
igazgató

XV.
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Legitimációs záradék

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a városmajori Jézus Szíve Plébánia plébánosa a 2025. augusztus 29-én elfogadásra javasolta.

Kocsis István
plébános

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az intézmény vezetőjének előterjesztése után a városmajori Jézus Szíve Plébánia plébánosa a 2025. augusztus 29-én elfogadásra javasolta.

Forgács Alajos
pápai káplán, protonotárius, kanonok,
plébános

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az iskolaszék véleményezte, a benne foglaltakkal egyetértett, és 2025. augusztus 29-én elfogadásra javasolta.

Kövesdy László István
iskolaszéki elnök

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját programjára az intézmény vezetőjének előterjesztése után a nevelőtestület 2025. augusztus 29-én 100 % arányban fogadta el.

Bede Zsolt
hitelesítő nevelőtestületi tag

Bedéné Jászai Mária
hitelesítő nevelőtestületi tag

A Pannonia Sacra Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját az iskola fenntartója 2025. augusztus 29-én jóváhagyta.

(lásd címlap)
Gyetván Gábor
EKIF főigazgató